

NA JOANA RIBAS OLEART

vídua d'Isidre Palà i Ulles

NATURAL DE TERRASSA

que va morir el dia 18 del corrent, confortada amb els Auxilis Espirituals

(A. C. S.)

Les seves afligides filles Josepa, Francisca i Carme, fills polítics Josep Jover Roumens, Jaume Agut Pila i Silvestre Delort Bonsoms, néts, nét polític Josep Tamburini, germana política, nebots, cosins, parents tots i la raó social **Jover i C.^a, Successors de J. Prat i Fills**, els preguen que l'encomanin a Déu i els agrairan l'assistència als funerals i misses que, en sufragi de la seva ànima, se celebraran demà, dijous, dia 1 de febrer, a dos quarts d'onze del matí, a la parroquial església de Santa Anna, pel qual favor els restaran profundament agraïts

El dol es dona per despedit

No es convida particularment

Cap d'any de la mort de N' Enric Puiggalí Ginesta

Morí el dia 1.er de febrer de 1922, havent rebut els Auxilis Espirituals

(A. C. S.)

Els que el ploren: vídua Teresa Clavell, fills Enric i Jordi, pares Vicens i Teresa, pares polítics Joan Clavell i Anna Coll, avis polítics Anton Clavell i Teresa Gasau, germans Esteve i Elvira, cunyada Anna Crusellas, cunyats Manuel Masllorens i Anton, Joan, Joaquim i Carles Clavell, oncles, ties, nebots, cosins i parents tots i les raons socials **Enrique Puiggalí** (de Mataró), **Fonts, Coll i Clavell** (també de Mataró) i **Masllorens hermanas** (d'Olot), renoven a vostè i família el seu piadós record i els preguen que es serveixin assistir a l'ofici i misses que, per l'etern descans de la seva ànima, tindran lloc, demà, dijous, dia primer de febrer, a les deu del matí, a l'església de la Casa de Caritat.

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

El Dr. F. Carreras de la casa de Maternologia, des del principi del present any sols rep en el despatx els dimarts, dijous i dissabtes de 3 a 5. Els dies restants hores convingudes

G. ALOMAR Curació ràpida infeccions uretra, les recents 2 o 3 cures mitjançant aparell especial seu. **ARIBAU, 5**, de 11 a 1 i 3 a 5. Festius: 10 a 12. Econòmica: **UNIO, 20**, de 7 a 9

Sabó "La Oca"
Fabricant: J. ALERMI - MATARÓ
qualitat superior

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletos, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

RAY
1/2 Watt
De 25 fins a 3000 bugles
= Riba de les Flors, 16 =

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 30 de gener de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 767.3, 766.6, 766.6.

Termòmetre sec: 6.3, 11.7, 11.4.

Termòmetre humit: 3.5, 7.1, 6.9.

Humitat (centèsimes de saturació): 60, 41, 47.

Direcció del vent: NNE. ONO. ONO.

Velocitat del vent en metres per segon: 5, 5, 7.

Estat del cel: Quasi tapat. Q. serè.

Classe de núvols: St.K., C St.Fr.K., C St.Fr.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 13.7; mínima, 4.3; mínima prop del sol: 1.4.

Oscil·lació termomètrica: 9.4.

Temperatura mitja: 9.0.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 93 km.

Observacions particulars: Boira.

El director, E. Alcobé.

Paraigües Cardús Portafer-

rissa, 10.

Prosseguint els treballs d'organització de l'Assemblea contra l'intrusisme, que tindrà lloc a la ciutat de Saragossa a últims de març i primers d'abril propvenients, N'Amador Pedra, president de la dita Assemblea i del Círcol Odontològic de Catalunya, ha realitzat un viatge de propaganda a València, en la qual ciutat, a l'estatge de la Societat Odontològica Valenciana, ha donat una conferència explicativa obre la finalitat de l'esmentada Assemblea.

La dissertació del senyor Pedra, a la qual seguí un banquet en son honor, despertà enorme interès entre la classe odontològica de la ciutat del Tàrrida essent ja en gran nombre els

dentistes de la dita ciutat que es proposen assistir a l'esmentada Assembla.

Vaixelles PORCELLANA

J. Llorens, Rbla. Flors, 30.
La matinalada d'ahir pla car-
rer de Sans un subjecte que es diu
Custodi Gimeno, de 30 anys, i tot
d'una, de darrera una cantonada li
portiren tres individus ganivet en mà
els quals el subjecte, exigint-li els
diners que portés.

L'atracat arribà i acudiren uns guar-
dies de seguretat a la vista del quals
els atracadors fugiren.

Un dels fugitius, Miquel Carrión,
de 26 anys, fou capturat ocupant-se-li
un ganivet de molles, una faca i un
punxo.

Cristalleries J. Llorens, R. 1070, 30

A una casa de la Riera de Vilacar-
ta, un home, molestat perquè la seva
dona no li tenia l'esmorzar a punt, li
donà una lliçó de puntualitat admi-
nistrant-li una tunda de calibre gros,
que la va obligar a anar a curar-se
al dispensari. Després, amb el paper
que contenia el diagnòstic del metge
i que brandia com si fos una arma
perillosa, la dona va anar a la dele-
gació de policia a presentar una de-
núncia contra el seu exigent marit.

JOIES VILANOVA Unió, 6

A un senyor que anava en un tram-
via pel carrer de Bailén li van pendre
una cartera que contenia 200 pesse-
tes.

Mobles americans

per a DESPATX

TRAVERSERA, n.º 9

(cantonada Salmerón)

A les dues de la matinalada d'ahir
cinc individus saltaren a l'interior de
la fàbrica de blanqueig de la vidua
de J. Riera, carrer de Sant Martí
(Sant Andreu), segurament amb la in-
tenció de robar.

El sereno Andreu Iglesias Sardà,
de 53 anys, sentí soroll i descobrí la
presència dels intrusos els quals l'a-
grediren i li causaren una ferida de
pronostic reservat al cap. Després fu-
giren i s'ignora on anaren a parar.

El lesionat fou curat al dispensari
de Sant Andreu.

-Sangrà Pelayo, 11. Lavabos

Una veïna del carrer dels Flasca-
dors estava a les vuit del matí d'ahir
estenant roba al terrat. A poc pujà la
veïna del pis quart i la increpà perquè
feia massa soroll i privava de dormir.
La primera replicà que ja era hora
d'estar llevat, el qual no fos gandul de
naixement. La segona contestà amb
una planificació d'aquí es seguí un
combat cent vegades més sorollos que
la pacífica tasca d'estendre roba.

Total, que la primera de dites
veïnes va haver d'anar al dispensari
amb algunes esgarapades, i que la
segona ha estat denunciada al jutjat.

BANYES DE SANT MIQUEL

BANYERA I A LA MAR. Situats al
cap d'aval del carrer de Sant Miquel,
BARCELONETA. Llestes ja les obres
de la secció de banyeres, s'obrirà al-
tra volta al públic des de l'1 de febrer.

El Col·legi de Farmacèutics de Bar-
celona ha celebrat la sessió inaugu-
ral del present curs, essent llegida la
Memòria reglamentària pel secretari
N.º Antoni Rubio Corticases.

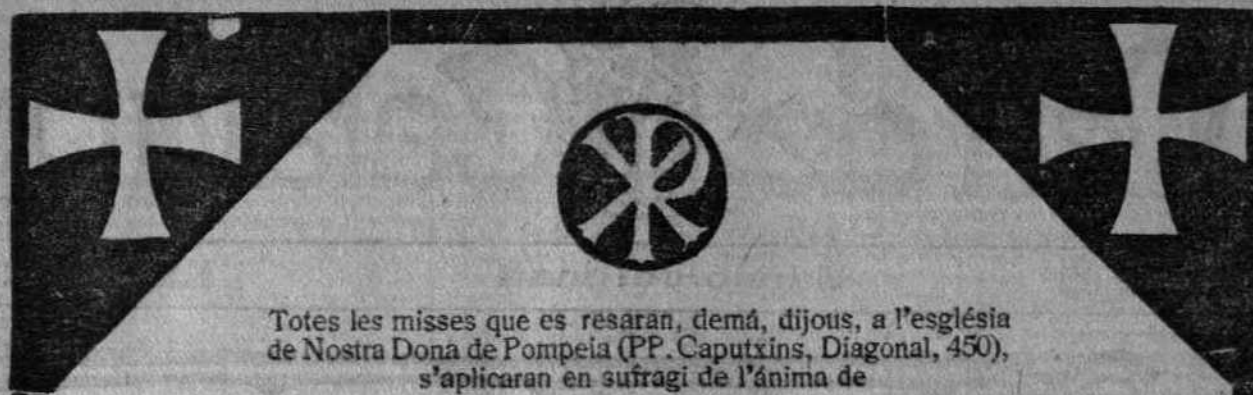
A continuació foren obertes les pli-
ques contenint els noms dels autors
premiats, atorgant-se Medalla de pla-
ta i Diploma a don Angel Ternal Cue-
vas, farmacèutic de Covaleda (Soria),
per la seva memòria «Flora de Cova-
leda i cunabres de Urbión».

També fou premiada amb medalla
de plata i diploma la memòria «Las
funciones químico-orgánicas i la far-
macodinamia», essent el seu autor el
doctor don Leopold López Pérez, far-
macèutic major de l'Armada, resident
a San Fernando (Cádiz).

El president del Col·legi En Fran-
cisco Puig Sureda, declarà obert el
curs de 1923.

Fe uns dies publicàrem una nota
oficiosa del servei practicat per la
policia trobant al magatzem de l'a-
gència «La Pallaresa» els gèneres ro-
bats a la raó social «El Marchamo
Comercial».

De les recerques fetes resulta
que foren portats per un carter per
a la seva facturació cap a Lleida,
sense dir, naturalment, l'on els ha-

Totes les misses que es resaran, demà, dijous, a l'església
de Nostra Dona de Pompeia (PP. Caputxins, Diagonal, 450),
s'aplicaran en sufragi de l'ànima de

Don Eugeni Giral i Giral

que morí el 18 del corrent, als 65 anys d'edat,
confortat amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La vidua Angels d'Arquer, fills Angels, Maria, Rosa, Eugeni, Mercè i Josep Maria,
fills polítics Hermann Plass, Carles de Barnola i Juli Carrera, nets, germans polítics,
nebots, cosins i família tota, en recordar tan dolorosa pèrdua als amics i coneguts,
els preguen que se serveixin assistir a alguna de dites misses.

via tret i sense que l'Agència sabés
res de l'origen dels objectes.

El Foment de la Cria de Canaris
ha organitzat com anys anteriors, una
Exposició de Canaricultura a l'Inver-
nador del Parc de la Ciutadella, la
qual s'inaugurarà el dia 2 del vinent
febrer, havent-se concedit valuosos
premis.

En la dita festa s'estrenarà i can-
tarà pel conegut Chor Infantil Mos-
sen Cinto, un formós Himne, lletra i
música de l'extint poeta l'Apel·les Mes-
tras, dedicat expost a l'entitat.

La dita Exposició estarà oberta du-
rant els dies 2, 3 i 4 de febrer perquè
pugui ésser visitada pel públic.

ROYAL

Restaurant. Saló de te

El més elegant i distingit

Rendez-vous du monde elegant

Rambla Estudis, 8

Tots els dies. Te tzigans 5 a 8 tarda

Diner danzant de 9 a 11 (nit)

Els dimarts i divendres, dies

de moda

Tea Dancing Jazz

Orquestrina "Planas"

Professor de ball, senyor Simarra

Treballant en la construcció d'uns
coberts a l'estació de Sant Andreu,
línia de M. S. A. l'obrer estucador
Didac Giménez, de 25 anys, va caure
d'una bastida d'uns sis metres d'al-
çària i va resultar amb ferides al cap
i a la mà esquerra i fractura de la
base del crani, pronòstic greu.

Va ésser curat de primera intenció
al dispensari de Sant Andreu, i des-
prés portat a la clínica de «l'Aliança».

Ahir vespre va ésser auxiliat al
dispensari d'Hostafrancs el noi To-
mas Navarro Pérez, de vuit anys, el
qual tenia una ferida contusa al cap,
deguda a què un home, molestat pels
jocs del xicot, li va tirar una clau
molt grossa.

El fet va passar a la plaça del car-
ril, i l'atrabillari amo de la clau va
ésser detingut i tancat amb gany i
clau a un dels calabossos de la dele-
gació.

Una noia de 19 anys anava ahir
tarda per Sant Andreu amb una man-
tella molt espessa proporcionada en
una o diverses tavernes, i tan espe-
ssa era, que no veia on posava els
peus i va anar a rodolons, fent-se mal
a la cara i a les mans. L'excellent xi-
cota va ésser curada al dispensari
d'aquella barriada.

El vapor «Inocencio Figaredo»
porta per aquesta i a carregament
de carbó mineral procedent de les
mines dels senyors «Orueta i Ibrán»,
i tornarà aviat directament cap a
Múscul-Gilón, admetent càrrega ge-
neral a preus reduïts. — Donarà informes
el seu consignatari R. Delgado Alva-
rez, Mercè, 8, entresol. Tel. 5535 A.

S'ha concedit el primer premi de
la manifestació pictòrica que s'exhi-

beix a les Galeries Layetanes, que
porta el nom de «Concurs Plandiura».

Al pintor Ricard Canals li ha es-
tat concedit el primer premi per la
seva tela, retrat del nen caçador.

Setmana d'Ocasions

Els preus marcats a les
nostres escaparates, sols
regiran fins

Dissabte, dia 3

LA FILOSOFIA

10, CARME, 10

Vida religiosa

Avui: Sants Pere Nolasc, confes-
sor; Tirs i Cir, màrtirs, i Santa Mar-
cela, vídua. — Demà: Sants Ignasi, Se-
ver i Pau, bisbes, i Santa Brígida,
verge.

Quaranta hores: Avui, a la Reial
Basílica de Nostra Dona de la Mercè. —
Hores d'exposició: De dos quarts de
vuit del matí a dos quarts de sis de la
tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Sant Pere Nolasc,
confessor, color blanc. — La de demà,
Sant Ignasi, bisbe, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona
la Regina de Tots els Sants i Mare de
l'Amor Formós, a Santa Maria del Mar,
privilegiada. — Demà, Nostra Dona de
la Mercè, a la seva església, privile-
giada, o a la del Pi, privilegiada.

Adoració nocturna: Demà, Torn de
Sant Josep.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del
Purgatori: Avui, Torn de la Resurrec-
ció del Senyor, a la seva capella, Esco-
rial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de la
Santíssima Trinitat, a la mateixa ca-
pella.

— Església del Bonsuocós. — Avui,
dimarts, a les sis de la tarda, la
Congregació de Senyores de la Bona
Mort practicarà els seus espirituals
exercicis, amb Exposició de S. D. M.
i sermó pel reverend doctor don Mi-
quel Casabella, prevere, sobre el se-
güent punt: «Del fi per al qual l'ho-
me ha estat creat».

— Església de Sant Antoni Abat, de
PP. Escolapis. — Amb motiu de la
restauració de la capella del Santís-
sim Sagrament, l'Apostolat de l'Or-
ació i el Centre dels Dijous Eucarístics
celebraran els actes següents:

Demà, dia 1 de febrer, a les set
del matí, missa de Comunió amb
plàtica preparatòria pel reverend
P. Lluís Serra, Sch. P., rector del
Col·legi.

A les set del vespre hi haurà Hora

Santa, amb exposició de Nostramo i
sermó pel P. Bru d'Igualada, M. C.,
Superior de la Residència de la Mare
de Déu de l'Ajuda.

Bisbat

Abans d'ahir va arribar el car-
denal Reig, i ahir el bisbe de Vich,
doctor Muñoz.

Ahir al matí es van celebrar a la
parròquia de la Puríssima Concepció,
solemnes funerals en sufragi de
don Joan Boada i Miró, pare aman-
tíssim del digne secretari de Cambra
i Govern d'aquest Bisbat, el nostre
bon amic el doctor don Joan Boada
i Camps.

L'església era endolada, i la ca-
pella de música ha cantat una bellís-
sima missa de Requiem i diversos
motets.

La concurrència omplia de gom a
gom l'espaiós temple. Hi havien re-
presentacions del Capítol Catedral,
Seminari Conciliar, personal de les
oficines del Palau Episcopal, rectors,
beneficiats, representants d'ordes re-
ligioses i nombrosos particulars, en-
tra els quals hi figuraven element
distingits de totes les classes so-
cials. Ha estat una imponent mani-
festació de dol, amb la qual cosa
han quedat ben palesades les simpa-
ties de la família Boada.

Al banc del dol hi havia, fent com-
panyia al doctor Boada i portant la
representació del Prelat, el vicari ge-
neral d'aquesta diòcesi, doctor Pa-
rés.

L'ofertori ha estat de llarga dura-
da, tant en l'ofici com en les misses
que han seguit.

Als concorrents els ha estat repar-
tit un recordatori de l'acte.

Renovem amb aquest motiu, a la
família del difunt, i molt en parti-
cular al secretari de Cambra d'a-
quest Bisbat, l'expressió més sin-
cera del nostre condol, per la persona
del que va ésser el seu bondados pa-
re. (R. I. P.)

Exposició Internacional del Moble

ELS INDUSTRIALS DE SEVILLA

Darrerament s'han rebut a les ofi-
cines de l'Exposició Internacional del
Moble i Decoració d'Interiors, noves
dels membres del Comitè senyors Va-
ga i March i Cassimir Giral, relati-
ves a la importantíssima concurrèn-
cia dels industrials de Sevilla a
aquest Certamen.

Sota la presidència del senyor com-
te de Colombl, Comissari de l'Exposi-
ció Hispano-Americana d'aquella ciu-
tat i de l'alcaldia senyor comte d'Ar-
con, tingué lloc una solemne assem-
blea dels industrials sevillans perta-
nyents als rams a què es refereix la
nostra Exposició, acordant, entre el
més gran entusiasme, organitzar la
concurrència d'aquests en forma que
hi figurin les curioses especialitats

que en mobilitat i decorats d'interi-
ors es produeixen a la regió na-
dalusa.

A aquest efecte les cases més acri-
dades en l'elaboració dels mobles
d'estil arab i renaxement espanyol,
les tradicionals artístiques dels quals
són vivants encara en moltes pobla-
cions andaluses, formalitzaran en
l'acte llurs inscripcions ensenyant als
esmentats membres del Comitè els
valuosos projectes d'habitacions com-
pletes i mobiliari auxiliar que es pro-
posen presentar al nostre certamen de
maig i juny.

Així mateix, tenint en compte l'ex-
traordinària importància industrial i
artística de les majòliques i «azule-
jos» característics d'aquella regió, s'a-
corda encarregar al distingit arqui-
tecte don Anibal González, la cons-
trucció d'un magnífic pati andalus,
a base dels alvutis materials, en el
qual hi figuraran, degudament dis-
tribuits, tots els articles i productes
d'aquesta naturalesa que poden ofe-
rir una idea completa d'aquesta acti-
vitat artístic-industrial.

Pròximament es designarà pel Co-
mitè el lloc on hagi d'instal·lar-se
aquesta brillant aportació de la in-
dústria regional andalusa el bon efec-
te i riquesa de la qual haurà de
constituir sens dubte una de les notes
més atractives de l'Exposició.

A l'Acadèmia de Medicina

Sessió inaugural de curs

Amb l'acostumada solennitat es va
celebrar el diumenge a l'Acadèmia
de Medicina la sessió inaugural de
curs. Ocupava la presidència el se-
nyor marquès de Carulla, el qual te-
nia a la seva dreta el doctor Mar-
tínez, degà de la Facultat de Medi-
cina qui portava la representació del
Rector de la Universitat; el senyor
Alvarez Vega, president de l'Audien-
cia; el doctor En Sebastià Puig, qui
representava el senyor Bisbe i don
Florenci Porpetta, pel Delegat d'Hi-
enda; i a la seva esquerra el doctor
Solé i Garle, pel Capità General; el
doctor Lluís Sumar, pel Comandant
de Marina, l'advocat Fiscal senyor
Péllit, pel Fiscal de l'Audiença, i el
doctor Cevalleu, secretari perpetu de
la Corporació. Demés ocupaven lloc
preferent el doctor Comas Camas, en
representació de l'Institut Médico-
Farmacèutic; el doctor Roca, en la
de l'Acadèmia de Bones Lletres; el se-
nyor Sàcul, en la del Col·legi de Ve-
terinaris; el doctor Jori Biscamps, en
la de l'Acadèmia d'Higiene; el doc-
tor Estapé, en la de l'Ateneu Barce-
lonès; el doctor Bartumeus, en la del
Col·legi de Metges; els doctors Sabat-
ter i Mas Alemany, en la del Cos de
Veterinaris municipals, i els acadè-
mics numeraris doctors Viura i Car-
reras, Puigplig, Cardenal (don Sal-
vador), Cibera, Planellas, Sudrià i Me-
dan, Salvat Navarro, P. Pujula, Ol-
iver Rodés, Guerra Estapé, González,
Nubiola, Ribas i Perdigó, Solé Bat-
lle, Peyri, Casamada, Hiano, Roig i
Botey i nombros públic que omplia
el saló d'actes.

Oberta la sessió, el senyor president
concedí la paraula al doctor Cor-
leu, el qual va llegir la Memòria-res-
senya de les tasques en que s'ocu-
pa l'Acadèmia durant el curs an-
terior. Seguidament el doctor Proubas-
ta donà lectura al discurs que li
corresponia per torn, titulat «Tracta-
ment de la febre puerperal». Tots dos
treballs foren premiats amb unànims
aplaudiments.

Es verificà després el repartiment
de premis. Va correspondre el del
doctor Rovira i Oliver sobre «Pneu-
moconiosis» al doctor don Just Ca-
valler, per la seva memòria presen-
tada amb el lema «Omnia depono,
corpori serva»; el premi Carulla so-
bre un treball d'Embriologia, fou con-
cedit a la Memòria que tenia per le-
ma «Voluntas et Labor» l'autor de la
qual és el doctor don Lluís G. Gu-
llera; en el premi de Veterinaria se
concedí «Menció Honorífica» a la Me-
mòria presentada pel doctor Sugu-
ries amb el lema «Glossa».

El president, després de remercier a
les autoritats, representacions i al pú-
blic per la seva assistència, felicita
al doctor Proubasta i al doctor Cor-
leu per les seves dissertacions, igual-
ment que als autors de les Memòries
premiades, declarant obert el curs
acadèmic de 1923.

Publicacions rebudes

— «Nuevo Mundo».

— «Blanco y Negro». Número cor-
respondent a la present setmana.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 30, 2 tarda.
El cap del Govern, després d'acudir a l'estació d'Atocha per a rebre el Rei, el qual arribà amb l'express d'Andalusia, ha anat al Palau amb l'objecte de despatxar amb don Alfons, sotmetent a la signatura, entre altres decrets de Finances, un nomenament director general del Contenciós el sot-director primer, senyor Fidalga.

Després, a la Presidència, el marqués d'Alhucemas ha rebut els periodistes, manifestant-los que aquesta nit, en tren especial, sortirà el Rei cap a Alacant, a tres quarts d'onze. Acompanyaran el Rei els ministres de Foment i de la Governació. Tornaran dijous vinent.

DEL TREBALL

Una comissió de funcionaris de Foment ha visitat el ministre del Treball per a parlar-li de la jornada del seu departament.

Parlant del preu del fluid elèctric ha dit, a preguntes dels periodistes, el senyor Chapaprieta, que la Junta tècnica autoritzarà l'elevació del preu en aquells sectors de Madrid on la companyia faciliti bona il·luminació; en els altres no s'autoritzarà l'elevació, mentre no sigui renovada la xarxa de distribució, a l'estat dolent de la qual obeeixen les deficiències del subministre.

DE GOVERNACIÓ

El ministre de la Governació ha manifestat avui que l'havia visitat el de Marina.

Ha confirmat que acompanyarà el Rei en el seu viatge a Alacant.

D'ESTAT

El senyor Alba ha rebut avui la visita del senyor Pérez Caballero i del ministre de Marina.

MANIFESTACIONS

DELS EXCAPTIVS

Melilla. — Els presoners, obligats a alimentar-se amb ratolins, se'ls procuraven col·locant davant dels forats dels amagatalls d'aquells trocets de pa.

Quan els ratolins acudien a menjar-se'ls els agafaven i els rostien. Conten que les dones captives deixaven trossos de pa demunt les xambres perquè ells els trobessin, perquè els rebels prohibien, sota severes penes, que elles socorreguessin llurs compatriotes.

L'oncle d'Abd-el-Krim, Abd-el-Selani, va voler obsequiar els espanyols abans de marxar i els donà, per a 18, una tarta de pa i una llista de calamars que venia dirigida al coronel Pérez Ortiz.

Un dels presoners refereix que els indígenes maltractaven brutalment les dones quan les sorprenien fent forats a la paret, per a poder veure llurs marits, i els delen:

—Vosaltres ja se'us moreu. Esser els vostres marits moros.

Ordenà Abd-el-Krim en una ocasió que Carme Cervera fos bastonada per Sidi-Amun per haver-la trobat preparant cafè per al seu marit a qui els rifenys obligaven a treballar sense descans i sense alimentació.

Sidi-Amun el bufetejà davant de les dones, i l'insultà groglerament.

El coronel Araujo ha ensenyat unes ulleres arranjades amb fils de les capses de conserves.

El tinent Rugoba confeccionà, amb un tros de llana, un pasador de camisa per al general Navarro.

El coronel Araujo utilitzava els vidres de les ulleres per a encendre els cigars.

Com que quasi mai tenien cerilles, procuraven, quan fumaven, que sempre hi hagués un amb el cigar encès per anar encenent els altres.

El general Navarro no ha estat malalt durant tot el temps del captiveri.

A la nit el guàrdia del general Navarro i del coronel Araujo els proporcionava una candela grossa com cigar, de la qual es servien per a tenir llum mentre s'apagava.

Després anaven a dormir a les fosques.

Els captius resaven tots els dies el Rosari davant d'una imatge del Sagrat Cor introduïda al campament per iniciativa de la senyoreta Marquesa de A. que escripte al general inspirant-li la piadosa idea.

A penes es veié el general a bord de l'«Antoni López» expressà al capità del vaixell el seu desig d'oír missa, i ordenà a un oficial d'Estat Major que marxés a l'infermeria a assabentar-se de l'estat dels malalts i felicitar el coronel Araujo per la seva alliberació.

Conten que entre altres coses digué el general:

—Gràcies a Déu. Semblava que anàvem a quedar als camps de Benlurria.

Mentre amb desesperant actitud els moros recomptaven el diner de l'llibre, un d'ells, Baalen, volent mostrar-se transigent, extremava les seves cortèsies al senyor Echevarrieta, el qual no podent aguantar-se exclamà:

—Tu el que ets és un cobista.

Acabada la remesa dels milions i les restants quantitats exigides pels indígenes, aquests demanaren encara més diner, i el senyor Echevarrieta, energicament, afirmà:

—No dono un centim més; i ara mateix embarcaren els presoners que feien.

Aquesta actitud tallà els abusos dels caps rifenys.

El tinent de policia senyor Civantos ha dit que quan les bateries de Alhucemas tiraven, els moros treien els presoners col·locant-los com una cortina davant les cases.

Des d'Alhucemas pogueren observar l'estratagema, doncs callà l'artilleria. Quan aquesta disparava es sentia dir als rifenys: «Ja tira el gos».

Abd-el-Krim, qui coneixia el tinent Civantos de fa anys, quan el veié presoner, com que dies abans havia disparat l'artilleria d'Alhucemas, de la qual plaça era comandant militar el pare de l'oficial, digué a aquest:

—Mira les salutacions que ens tramet el teu pare.

I li mostrà alguns projectils d'artilleria.

ELS ESTABLIMENTS PENITENCIARIS

Madrid, 30, 4'15 tarda.
El director general de Presons ha parlat al migdia amb els periodistes sobre la seva visita d'inspecció a la presó de Sevilla i a la presó-manió cel·lular del Port de Santa Maria.

Diu que el primer d'aquests establiments penitenciaris es troba en estat excel·lent, però el del Port de Santa Maria està ruïnós i cal pensar en construir un nou edifici.

A aquest objecte parlarà amb l'alcalde, el qual li ha promès gestionar la cessió de terrenys a la Creu del Camp.

Ara es proposa visitar la penitenciar de Granada.

Ha dit per últim que havia mort el president de l'Audiència de Burgos, don Romul Villa Hermosa.

EL BLAT

Al ministeri de Foment han facilitat la següent nota:

«Alguns farinares del litoral han visitat el ministre de Foment, per a reiterar-li la sol·licitud que formularen fa temps perquè els sigui venut el blat estranger que hi ha a Màlaga».

El ministre els contestà que així com anteriorment oposà una negativa absoluta per l'aguda crisi cereal·lista, ara, començada la descomestió del mercat interior i millorant el preu del blat, estudiarà les propostes que es formulin per adquirir el que hi ha a Màlaga».

COMENTARIS DE LA PREMSA

«El Sol» diu que no s'ha d'estranyar de l'estat planyívol en què han estat tornats els presoners, guix i els moros fossin gent que no utilitzessin per sistema el bastó i la violació no hauria perquè anar a civilitzar-los.

«Es dol de la tardança de l'alliberament i afegeix:

Quan s'aspira a quelcom, la primera pregunta ha d'ésser si es pot realitzar, per a no escometre l'empresa en cas negatiu.

L'home de govern que s'equivoca en la resposta no s'equivoca impune, ment i incorre en responsabilitat.

Així és precis preguntar-se prèviament si podien ésser alliberats els presoners per la força de les armes. Si la contesta era negativa, com no se li amaga a ningú que no fos un

illús desatinat, no quedava altre camí que el de les negociacions. Per rebutjar-lo, amb pretextos de patriotisme, s'ha acabat pel principi, amb el desventatge que sols recollim una part dels presoners en l'estat lamentable que relaten els telegrames.

Per això podem dir: quan no s'és capaç de defensar el bon nom de la pàtria, almenys s'ha de defensar els venires de les dones del terrible ultratge.

«A B C» encapçalà la seva informació, que és molt sucinta, amb aquesta advertència:

«Ens decidim a suprimir no escassa part de la còpia informació que ens transmet el nostre corresponent. Ja presumim que la joia de veure alliberats els presoners s'entelaria per l'exacta i horrible visió de tot l'esdevingut, i ha estat més ençara de l'imaginat sense treva i sense compassió».

Volem alleujar les nostres pàgines del negre pesombre de molts detalls i el lector patriota de l'amargor de conèixer-los. De sobres diuen el que deixem compost i el que se sobreentén».

«El Imparcial» diu:

«No fa molt tres fraccions de Burriaguel estaven en tracs amb nosaltres i disposades a secundar-nos contra Abd-el-Krim. No se sabé o no es volgué aprofitar llavors abans del canvi de règim i ara tenim aquesta incògnita».

Els moros són tan volubles, que avui si sorgeixen desavinences entre ells per la distribució del preu del rescate, ja poden girar-se contra Si-Mohan per ésser amic d'Espanya els que volien combatre'l abans en profit nostre.

D'aquí que encara que essent veritat el que es murmura, volem posar sobre avis les gent perquè no s'imaginin que la sol·licitud d'Abd-el-Krim portaria d'una manera inevitable la de tota la seva tribu.

El dit cap és tan sols un de tanta, i no dels més poderosos a Benlurria-guel.

Ara bé; si es confirmés la notícia, estem segurs que amb la implantació del protectorat a la zona del costat d'Alhucemas, aviat se sotmetria tot Bocoya, quasi decidida ja, i més tard, convençuts els muntanyesos, de les nostres intencions pacífiques i dels nostres lleials desigs d'una acció de pau i concòrdia, tots els benlurriaguel acatarien l'autoritat del Maghzen».

PRO-RESPONSABILITATS

Madrid, 30, 5'15 tarda.

El Comitè Executiu de la Lliga Nacional a favor de la depuració de responsabilitats ha acordat dirigir-se al Govern en sol·licitud que siguin derogades les reals ordres que dictà el senyor Clerra, exceptuant en quant es refereix al general Berenguer, de la tasca investigadora encomanada al general Picasso, i que es trameti novament a aquest general a Melilla perquè anoti els informes sobre el desastre, que facilitin els presoners rescatats.

ELS DESAPAREGUTS

Un periòdic ha rebut una carta que signen persones de les famílies dels desapareguts, en la qual s'exalta el Govern a que esbrini exactament el que hi hagi sobre aquest extrem.

Creiem — diu — arribat el moment de que algú tracti que es posin els mitjans per a saber que ha estat de tant infel·lits desapareguts i si realment és cert, com algunes vegades s'ha dit, que en algunes cabiles de l'interior, no dependents de la jurisdicció d'Abd-el-Krim, hi ha presoners, entre ells alguns oficials.

SIGNATURA DE GUERRA

Nomenant general de la tercera divisió de cavalleria el general de divisió don Juli Ardanaz i Crespo.

Disposant que el general de brigada don Francesc Gómez Jordana i Souza, nomenat cap del Gabinet militar de l'Alta Comissaria i de l'Estat Major de l'exèrcit d'Espanya a l'Àfrica, cessi en l'exercici d'aquest últim per supressió del general en cap.

Nomenant general de la primera brigada d'infanteria de la 13 divisió el general de brigada don Leopold Ruiz Trillo.

Disposant que l'auditor general

de l'exèrcit don Josep Muñoz Repiso i Vázquez, cessi en el càrrec d'auditor del quarter general de l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc.

Disposant que els generals de brigada en situació de primera reserva don Joan Caluso, don Joan Vela i Silva i don Francesc Chinchilla passin a la segona reserva per haver complert l'edat reglamentària.

Concedint la gran creu de San Hermenegild al contraalmirall de l'Armada don Eugeni Montero i Reguera. Concedint l'empleu de general de brigada honorari en situació de reserva al coronel de cavalleria retirat don Enric Felió i Serante.

Destinant als tinentes coronels de la guàrdia civil don Rufi Martín Rivera per a comandar la comandància de León, don Josep Sánchez Otero, la de Còrdova, don Eduard Ferrelira Peguera la de Tarragona, i don Francesc Palomo Medina la de cavalleria del quart terç (Sevilla).

Concedint la medalla de sofriments per la Patria pensionada a un cap i tres oficials de distintes armes i cosos per haver estat ferits per l'enemic en operacions de campanya realitzades en el territori de la zona espanyola de protectorat.

Exceptuant de les formalitats de subhasta l'adquisició de la finca Coto Roldán Alqueria per a les necessitats de la defensa i camp d'instrucció de la base naval de Cartagena.

Autoritzant el ministre de la Guerra perquè sense les formalitats de subhasta s'adquireixin per al Laboratori Central de Medicaments les algues medicinals de Loeches, Imperial, Mondariz i Marmolejo.

Idem al idem per a celebrar en aquesta Cort concurs d'arrendament d'un local o edifici destinat als serveis d'automòbils del Centre Electro-tècnic i de Comunicacions del Cos d'Enginyers.

Idem al idem perquè pel servei d'Adquisició es faci per gestió directa la construcció del motor Lleo-Maluens de 350 H. P.

CONDECORACIONS BELGUES

Per la seva assidua col·laboració durant el Congrés Internacional de Medicina i Farmàcia militar celebrat a Brusselles en 1921, ha estat concedida la creu militar belga als comandants metges don Agustí Ban-Baergeren i don Marià Gómez Huila, al farmacèutic primer don Antoni Moyano, i al sot-inspector de l'Armada, don Nemesi Fernández Cuesta.

NOTES DEL PALAU

Madrid, 30, 6'15 tarda.
Ultra el president del Consell ha despatxat avui amb el rei el ministre de la Guerra, sotmetent a la signatura nombrosos decrets.

El senyor Alcalá Zamora ha romàs al Palau fins després de migdia.

El rei ha signat també alguns decrets de Gràcia i Justícia que ha enviat al Palau el comte de Romanones.

El rei ha rebut en audiència el capità de corbetsa don Manuel de Lavierna.

Després ha marxat el monarca en automòbil al Palau de la infanta donya Isabel.

A les habitacions particulars de la reina donya Cristina s'ha celebrat aquesta tarda una festa amb la qual ha obsequiat la reina mare el seu net l'infant don Alfons de Borbón i les joves princeses Rosa Maria i Isabel, filles de la princesa de Salm Salm.

A la festa hi han assistit totes les persones reials.

—Divendres vinent, dia 2, ja de tornada el Rei del seu viatge a Alacant, es celebrarà amb motiu de la festivitat de la Candelera, capella pública al Palau, començant a les onze del matí.

SIGNATURA DE FINANCES

Ascendint a cap d'administració de tercera classe a don Enric Soldevila i Palau.

Nomenant director general del Contenciós de l'Estat a don Antoni Fidalgo de Solís.

Autoritzant l'adquisició per subhasta pública del paper, impressió i enquadernació de llibres que siguin necessaris durant tres anys, prorrogables d'un en un per al servei de la Direcció general del Deute i Clases passives.

Concedint un crèdit extraordinari de 58.000 pesetes a un capítol addicional del vigent pressupost de despeses de la secció segona, ministeri d'Estat, «Quota amb què Espanya contribueix al socor d'armenis i grecs refugiats a Esmirna».

ELS VINS ESPANYOLS A NORUEGA

Tant als periòdics de la premsa d'Àfrica com innumerable revistes de caràcter econòmic i mercantil han publicat recentment un solt amb un important error de xifra que ha influït en l'equivocació de molts productors.

Ens referim a la notícia donada recentment que el monopoli fundat pel Govern de Noruega per a l'adquisició i venda de caldos ha enviat a Espanya diversos agents encarregats d'adquirir 250.000 hectòlitres de vi.

L'Associació Nacional de Vinicultors i indústries derivades del vi ha fet les següents aclaracions:

Primer. — Que la xifra esmentada no és de 250.000 hectòlitres, sino litres o sigui la meitat del contingent de vins que passen de 14 graus que Espanya té dret a importar al dit país, puix que en el tractat de comerç últim es convingué que fossin 5.000 hectòlitres.

Segon. — Que Noruega no pot imposar cap limitació a Espanya per a la importació de vins que no passin de 14 graus, segons el dit tractat, el qual convé molt recordar.

UNA TEMPTATIVA D'EVASIO

Melilla. — S'ha sabut que a Arxir hi viu un espanyol renegat, natural de la província de Cuenca.

Es tracta d'un soldat desertor del 1909, al qual anomenen els moros Maimón. Està empleat en treballs de fusteria, i és el que delatà al sergent Vassallo quan aquest intentà escapar-se.

Sobre aquesta fuga es fanen els següents detalls:

Els sergents Vassallo, Marià Vela de Melilla, Josep López Amate d'enginyers, Llorenç Andrés de la brigada Disciplinària, Guillem Arenas de San Ferran Agripí Garcia Gutierrez d'Àfrica, i els soldats Ramon Serret i Santiago Mayor projectaren evadir-se la nit del 24 de novembre.

Els acompanyà el moro Amadí Marso, de motiu el «Xato».

Estaven al campament els sergents referits amb quatre indígenes.

Aconseguien enganyar-ne un, tractant-lo a cercar te; amarraren l'altre amb el turban i esquivant la vigilància de l'altre, que estava al local on hi havia les dones, empenyeren la marxa auxiliats pel quart, arribant a recórrer 14 quilòmetres.

Sells un moro anomenat Amar Chitto, germà d'Abdur-Anguita, i un segon indígena anomenat «Coleta».

Decidiren tirar un bot a l'agüa, però a causa del temporal, bolca la barca, calent aquells a la mar.

Els rifenys, aterroritzats, no volgueren seguir-los i continuaren sols Vassallo, Garcia i Gutierrez.

Als límits de les cabiles de Beni-Uriaguel i Bocoya, entraren a la casa d'un moro dit el «Moreno», que els acollí i els donà menjar, passant allí la nit.

En reprendre la marxa i a mitja del camí, trobaren una patrulla rebel, que a cops de cullata els feu tornar al campament, presentant-los a Abd-el-Krim.

Després se sapigué que fou el propi Moreno, amo de la casa on s'estajaren, qui després els feu traïdor.

EL CAPITÀ AGUIRRE I EL SERGENT VASALLO

Melilla. — El capità d'enginyers senyor Aguirre, que actua per ser diplomàtic, com a cap d'Estat Major de la columna Navarro, es mostra reservat en parlar-li de detalls de la catàstrofe d'Antrual.

Diu que ha de reservar les seves manifestacions sobre aquest assumpte. Afegeix que quan caigué presoner el veí el germà d'Abd-el-Krim i s'interessà pel seu estat per recomanació de l'enginyer de mines senyor Hídelgo, amic d'Aguirre.

El senyor Aguirre es guanya les simpaties de les famílies moros dels voltants, les quals li feien presents i gaudia d'un xic més de llibertat que els seus companys.

Dia Aguirre, que dues nits abans de

l'alliberament, Abd-el-Krim crida el general Navarro i li digué que el càrrec del general Silvestre fou trobat els primers dies i se l'identificà, assenyalant-li el lloc que està enterrat.

Interrogat sobre la figura del sergent Vassallo, diu que hi havia dies que rebia més de cent cartes de març espanyoles i d'altres persones felicitant-lo per la conducta que observava amb els seus companys de captivitat.

En arribar a Melilla el sergent Vassallo ha estat objecte d'afectuosos manifestacions.

Les forces vives de Melilla projecten tributar un homenatge als senyors López Ferrer i Echevarrieta i al marò Drie Ben Said.

L'acte ha estat ajornat alguns dies a causa de la marxa del senyor Echevarrieta a la península.

Es celebrà en la present setmana.

CONFERENCIA D'EN MARCELI DOMINGO. — EL PROBLEMA CATALÀ A L'ATENEU DE MADRID. — ESCANDOLS.

Madrid, 30, 9'15 nit

Aquesta nit, a primera hora, En Marcel·lí Domingo ha donat una conferència a l'Ateneu sobre aquest tema: «La situació actual de Catalunya».

Ha començat recordant que fa quatre anys ocupà aquesta tribuna per a ocupar-se del mateix tema.

A finals de l'any 18 — diu — vivia Catalunya una de les seves hores més intenses. Reclamava, amb decidida unanimitat, la seva autonomia. Es produïen cada dia conflictes pels carrers i es temia una lluita enverinada entre l'element militar, indisciplinat aleshores, i tota la població civil.

Homes que acabaven de tenir responsabilitat de Govern, entre ells En Cambó, decidiren encarrilar el moviment.

Vingué l'Assemblea de Municipis i la de Parlamentaris, i es concertà un Estatut.

Una persona assegurà que en les altures se li afirmà que si l'Estatut tenia una aprovació unànime, seria aprovat pel Parlament i sancionat pel Govern.

Vingué l'Estatut al Parlament, i fou rebutjat del tot.

L'home que havia promès que en les altures se li havia assegurat una cosa contrària, era un altre enganyat en la política. I és que, a Espanya, la pitjor cosa que hi ha és aquesta institució que, en lloc de fer homes, els va desfer quan la política els fa.

Sorgí a Catalunya el moviment social, derivació de la guerra Europea, que en l'ànima turbulenta de Catalunya havia de produir conseqüències més greus que en altres regions espanyoles d'ànima més suau.

Aquest moviment dividí els catalans: per als uns la cosa essencial era la Patria i per als altres la defensa del patrimoni.

El Poder públic espanyol, davant del problema social, va veure amb certa fruïció l'aparició d'aquest nou problema, que venia a deixar en segon terme el de l'autonomia.

El Poder públic va cometre dues errors: considerar la força obrera de Catalunya revolucionària, quan és precisament conservadora; i confiar la defensa social a la pistola d'un políglot i a l'esperó d'un general.

La història d'aquesta etapa és la més vergonyosa que una nació ha tingut. La llei de fugues, continuada, i passejar per les carreteres d'Espanya homes que no havien comès altre delictes que ésser obrers, és doblement més greu que la situació dels rescats captius d'Alhucemas. (Aplaudiments.)

Avui se sent a Catalunya el diler d'exigir responsabilitats per aquesta tragèdia amb la mateixa energia que per a la del Marroc; però així com no s'ha d'exigir responsabilitats únicament als militars pel desastre del Marroc, tampoc no s'ha d'exigir solament a la policia i a altres elements la responsabilitat pels fets de Barcelona.

En els fets del Marroc el màxim responsable no és l'exèrcit, sinó el qui va educar-lo constantment. Doncs a Barcelona és responsable el qui convertí aquell problema en un de polític, el qui va sotmetre'l al Parlament i el qui mantingué el terrorisme fins que ell s'esportugué. (Aplaudiments.)

S'ha d'assenyalar, entre totes les víctimes de Barcelona, la d'En Layret, qui fou mort al carrer perquè no pogué convertir el Parlament en tribuna per a explicar el que a Barcelona passava.

Si jo hagués estat diputat, el mateix dia que el Parlament tribuà un homenatge a En Dato, n'hauria demanat un altre per a En Layret. Foren dues morts paral·leles, i mentre per a un dels morts es demanava un jutge especial, i es mobilitzà la policia i es practicaren nombroses detencions, per a l'altre mort no hi ha res, ni la més petita diligència. I, quan

això passa en un país, aquest país està en ruïna, està en un estat d'anarquia.

El sindicalisme ha enfortit la seva ànima amb la tragèdia d'aquests temps, i avui molts d'aquests són militants convençuts.

El nacionalisme és natural que també hagi ressorgit, car l'Estat espanyol no resol cap problema.

A Espanya es presenten dos espectacles tristes: o amb els indiferents cansats de lluitar o els dels qui es deixen arrossegar pels esdeveniments per tal de campar a costa d'aquests mateixos esdeveniments.

En 1919 tots els que assistien a l'Assemblea van demanar a l'Estat espanyol l'autonomia: els uns advocaren per la proclamació de l'autonomia municipal, altres demanaren que la mesura tingués caràcter general per a totes les regions, altres demanaren l'Estatut de la Comissió extraparlamentària; però tots coincidiren en la necessitat d'una mesura.

Han passat quatre anys, i tot el que s'ha fet ha estat retenir als Ajuntaments l'única cosa que es concedí: que es nomenessin els alcaldes. I aquests es nomenen de Relat ordre.

Ara hi ha els regionalistes que posen llur esperança en l'Estat, i són els menys. N'hi ha d'altres, les esquerres, que solament confien en la Nació, i d'altres que no confien ni en l'Estat ni en la Nació, sinó en ells mateixos.

Als separatistes no els interessa que el moviment revolucionari es produeixi fora de llur frontera, sinó dintre; per tal d'augmentar llurs forces. A les esquerres els interessa la revolució en la Nació, i per això confien en aquesta. Els regionalistes temen la revolució, i per això confien en l'Estat.

Però on és l'Estat espanyol? Durant la guerra, i després de la guerra no ha resolt ni el problema de les subsistències ni el ferroviari.

Per al Marroc el país ho ha donat tot, homes i diner. (Una veu: a Catalunya, a Catalunya.)

L'interruptor és increpat, i s'aplau-deix el conferenciant.

En Marcel·lí Domingo segueix dient que, després dels fets de Nador, Zeluán i Mont Arruix, i ara el rescat dels captius, ve, com a coronació de tot, la càrrega de Doñana. (Ovació.)

No es pot dir que Espanya ha estat insensible a les peticions de Catalunya. El moviment de Solidaritat trobà al seu costat En Salmerón. L'Assemblea de Parlamentaris trobà al seu costat els republicans espanyols i els socialistes.

Diu que aquest moviment no va desfer-se per la deserció dels republicans i socialistes, sinó perquè dos catalans van rompre l'Assemblea per a entrar al Palau d'Orient. (Aplaudiments.)

Sempre que Catalunya ha demanat l'autonomia ha trobat al seu costat les forces liberals. Perquè ara no s'acut a aquestes forces?

Cert que no és solament a Catalunya on sonen les veus contra la quietud d'Espanya. Són les veus de Larra, de Cánovas, de Silvela, de Costa, d'Ortega Gasset, que han dit que aquest és un país inveterat.

La quietud d'ara de les esquerres fa que el separatisme creixi.

Les esquerres, dolorides, diuen que falten guies i cabdills. Jo no crec que faltin perquè surten dels moviments tumultuosos del carrer, els dies de grans emocions. El que falta és emoció popular en la Nació; i cal que la tingui, perquè a la Nació es dirigeixen totes les veus.

A la Nació es dirigeixen les veus d'Amèrica, que no vol pactes amb l'Estat, sinó amb les organitzacions d'Espanya. Igual fan els d'Àfrica, que no volen res amb els militars, sinó amb els homes civils.

També Catalunya s'ha dirigit a la Nació espanyola, perquè no vol res de l'Estat.

Catalunya vol ressuscitar el seu idioma i les seves institucions, que signifiquen la personalitat de l'ànima catalana.

Aquesta manifestació de nacionalisme és afany de recollir la seva personalitat. Però si escollem el que es diu en els actes de Catalunya, veurem com es parla contra l'Estat, i compendrem que es tracta d'un descontent igual al que se sent a Castella, a Galícia, a Aragó, al descontent que sentien tots, que ens sentim estrangers dins d'aquesta Patria. (Aplaudiments.)

Aquest descontent, que arreu es converteix en pessimisme i en quietud, a Catalunya es converteix en una afirmació de fe.

L'Estat espanyol no veu aquest problema, que és avui el més greu. No vol veure'l. El poder públic calla.

En Cambó es dirigeix, setmanes enrera, al Govern demanant l'Estatut parlamentari, perquè amb això es conte Catalunya. Les esquerres també l'han demanat. El poder públic no

contesta. Què espera? Que vingui el conflicte? Que hi hagi sang? Doncs, l'Estat espanyol no disposa de molts elements per a contrarestar la tragèdia, perquè pot succeir que els elements amb que compta, s'acoblin als insurgents.

Què espera, l'Estat? Que davant del conflicte ens desunirem?

Doncs sapiga el Govern que aquests no es separaran, i si arriba el cas d'haver d'apellar a les armes, si provessin de voler desunir-nos, fos per qui fos, tots els catalans seriem uns per a defensar-nos.

Una gran part del públic aplaudeix, d'altres protesten. Els uns donen visques a Espanya i altres a la República. Altres diuen: Si; visca Espanya; però, d'Espanya, és precis que n'hi hagi.

Dura una estona que es succeeixen les protestes i contraprotectes, fent-se impossible que el conferenciant torni agafar el fil del discurs.

Fet el silenci, En Marcel·lí Domingo segueix i diu que no havia volgut produir protestes de cap classe, car de bon començament havia assenyalat la seva posició.

Nosaltres — diu — venim a parlar tant per als d'ací com per als d'allà, car volem buscar l'assentiment de tots per a la implantació d'una autonomia congruent amb la unitat d'Espanya.

Per al diàleg, per a la solució harmoniosa, no sols n'hi ha molts que estan a punt, sinó que aquells qui desconfien d'un possible diàleg amb els que actua també volen l'autonomia, acabaran per rebutjar el separatisme i es mostraran amants al diàleg.

Ja hem dit que si Espanya no té per al problema de Catalunya altra solució que la que ha tingut per al problema social, trobarà en front de l'Estat espanyol tots els catalans. (Aplaudiments.)

Això no pot sorprendre a ningú.

Reproduïx textos del senyor Cambó, qui declarà que la seva actitud seria al costat dels perseguits si les demandes de Catalunya no són ateses.

En Pestanya, en ésser requerit sobre el cas, contestà en el perióic «La Tralla», que si els nacionalistes, davant d'un crit de llibertat, eren perseguits, els sindicalistes es posarien a llur costat.

El problema de Catalunya és d'afirmació de fe. Homes de Castella: uniu-vos amb Catalunya en aquesta afirmació de fe i constituïu un Estat federatiu que uneixi Portugal amb Espanya i amb les terres d'Amèrica. («Muy bien» en diversos costats. «Muy mal» en altres.)

No havem de censurar molt aquests catalans que es diuen estrangers a Espanya, perquè ací, a Madrid se'ls sotmet a aquest dilema: germans o estrangers. Doncs nosaltres contestem: estrangers i germans. (Protestes.)

Són estrangers dels qui perden les colònies i dels qui van destruint Espanya, i germans dels qui es senten amb bona voluntat per a restaurar aquesta terra i incorporar-la als grans corrents del món. (Aplaudiments.)

ELS CAPTIVS I LA MEDALLA DE SOFRIMENTS

Madrid, 30, 10'30 nit

No és cert, com s'ha dit, que s'atorgarà a tots els presoners la Medalla del Sofriment per la Patria. Sols podria atorgar-se als qui són exempts de responsabilitats; però, de totes maneres, no hi haurà prodigalitat en la concessió d'aquesta recompensa.

EL REI I ELS PRESONERS

Alguns periodistes que tornaven del Marroc, han coincidit avui en el tren amb el Rei i el seu acompanyament que tornaven a la Cort després de la càrrega de Doñana.

Els periodistes han saludat el Rei i aquest ha expressat el seu desig de rebre'ls.

Han passat al cotxe-restaurant, on el Rei es trobava en aquells moments, i el Sobirà els ha fet pendre seient al seu costat.

El Rei ha parlat amb ells, demanant-los tota mena de detalls relacionats amb l'alliberament dels presoners.

El Rei s'ha mostrat apenadíssim pel miserable estat en què els captius tornen a Espanya, i s'ha interessat particularment per la salut del general Navarro.

EL PA

L'alcalde ha conferenciat aquest matí amb el Sindicat de fabricants de pa.

Els forners s'han negat a fer cap rebaixa en el preu del pa i han anunciat que demà presentaran els oficials anunciant l'atur per al dilluns de la vinent setmana.

El senyor Ruiz Jiménez ha manifestat als forners que està disposat a proposar al governador, com a president de la Junta reguladora del preu del pa que imposi als forners que es colloquin en franca rebel·lió el màxim de la multa, o sia 5.000 pessetes. L'alcalde es troba disposat a ésser energic en les actuals circumstàncies, i segons ha manifestat, té preses totes les mesures necessàries per a evitar que el veïnat patel·li la menor molestia en el conflicte que s'acosta.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Comunicat de Guerra del dia 30 de gener:

«El general encarregat del despatx i comandament de l'exèrcit d'Àfrica comunica a aquest ministeri:

«Ahir fou lleument hostilitzat la posició de Tizzi-Azza, sense esdevenir-se res de nou.

Una partida de lladres, capitanejada per Bu-Harrail, es presentà pels volts d'Àfso, sorprenent el pas dels indígenes que apaven al zoco del dilluns que se celebrava a la zona francesa, resultant dos paisans del poblat de Drius ferits greument. Els lladres s'endugueren els fusells dels dos paisans. Forces de la policia d'Àfso, paisans indígenes i una secció d'europeus, sortiren a repel·lir l'agressió, fent fugir els malfactors.»

LES BRIGADES DE LLANDERS I HUSSARS

S'ha posat fi a les mudances de guarnicions de què eren objecte les brigades de lancers i hussars. D'ací endavant les dites brigades s'establiran permanentment, els lancers a Alcalá d'Henares i la brigada d'hussars a Madrid.

Amb l'objecte, doncs, de disminuir els desavantatges que a l'oficialitat d'aquestes brigades pot irrogar aquesta nova situació, s'establiran regles especials per a l'intercanvi de destinacions d'aquella entre aquestes brigades.

NOTA DE L'AMBAIXADA ANGLESA

L'Ambaixada anglesa ha facilitat la següent nota:

«Havent publicat la premsa espanyola una comunicació, facilitada per la Cambra d'Indústria de Barcelona, afirmant que l'«Export Credit Department» del ministeri de Comerç de la Gran Bretanya ha prestat la seva ajuda a l'exportació de gèneres de cotó des del Regne Unit a Espanya i a les seves possessions d'Àfrica, l'Ambaixada de S. M. britànica està autoritzada per a declarar que el sistema de crèdits per a l'exportació indicat mai no ha prestat assistència als exportadors de teixits de cap classe, no solament a Espanya, sinó també a Canàries, Fernando Poo ni a la zona espanyola del Marroc.

DEFUNCIO

Ha mort a Madrid el conegut compositor Jeroni Jiménez.

TRIBUNAL D'ARBITRATGE

S'ha constituït a París el Tribunal d'arbitratge internacional i ha estat designat segon vice-president don Carlos Prats, representant d'Espanya. Aquest Tribunal es reunirà trimestralment.

ELS CONGRESSOS SOCIALISTES

En representació de la Unió General de Treballadors d'Espanya assistirà al Congrés de la Confederació francesa el senyor Largo Caballero.

El partit socialista espanyol estarà representat en el Congrés de Lille per Enric de Santiago.

Questions socials

RECTIFICANT UNA NOTICIA

El Sindicat Unió d'Art gràfiques ha fet rectificar la notícia donada al Govern civil de què estigués sol·licitada la vaga dels papeters de la fabrica de la Vidua de Quirze Casanovas.

AL MMETROPOLITA

La tarda d'ahir, els obrers del Metropolita que estaven en vaga van reprendre la feina, ocupant el sòcol d'abans del conflicte.

PROCESSATS ABSOLTS

Iva acabar ahir a l'Audiència la vista instruída contra Josep Cervejillo i Manuel Martínez, com ja diguerem, acusats de l'assassinat d'Enric Queralt, per qüestions socials, delictes que fou comès a Montjuich el 14 d'octubre de 1920.

El Jurat ha donat veredicte d'innocència i la Sala, després de negar-se a la petició del fiscal, ha absolt els processats.

EL CONFLICTE DE CALELLA

Ahir s'havien de reunir a la secció d'assumptes socials del govern civil la comissió mixta que havia de tractar del locaut de Calella.

Van acudir-hi els obrers que formen part de la mateixa i, més tard, el governador va rebre un telegrama dels patrons que deia que acceptaven la fórmula que temps passat va proposar el governador per solucionar el conflicte.

Aquesta fórmula — com recorda el lector — establia el nomenament d'una comissió de dos patrons i dos obrers presidida pel governador o per la persona que ell delegués i que no havia d'ésser forçosament un funcionari de les seves ordres, sinó qualsevol que pels seus coneixements i intel·ligència oferís les degudes garanties.

Establia també que es tornessin a obrir tot seguit les fàbriques i que les resolucions que es prenguessin tinguessin efecte retroactiu o sigui que es consideressin vigents des del dia en que es reprimgués la feina.

El president de la comissió no havia d'intervenir quan hi hagués unanimitat o majoria respecte d'un acord però si en cas d'empat.

En vista del telefonema dels patrons, el governador continuava les gestions.

EL GOVERNADOR SATISFET

El governador civil deia ahir vespre que estava molt satisfet per la solució de la vaga del Metropolita, no sols per la terminació d'un conflicte greu considerada en si mateixa, sinó perquè li havia proporcionat comprovar l'adhesió de totes les classes socials de Barcelona.

Cap element — deia — ni cap estament ciutadà als quals s'havia dirigit demanant consell o opinió s'hi havia negat. En tots havia trobat cooperació i ajuda i això li causava molta satisfacció i un gran sentiment d'agraïment a la ciutat.

LA FEDERACIO PATRONAL

A la Federació Patronal de Catalunya es celebrà la junta general de delegats.

Foren aprovats el balanç i estat de comptes del semestre finit en 31 de desembre i els pressupostos per al semestre en curs, acordant-se, per últim, introduir algunes lleugeres modificacions en el reglament interior de la Federació.

FABRICA TANCADA

Per haver estat acomiadats els obrers, el patró, senyor Padró, tanca les portes de la fundició que posseeix a Colblanc.

L'atur forçós comença dijous.

Lliga Espiritual de Nostra Dona del Montserrat

En l'assag de la secció de senyores convocat per avui, dimècres, a dos quarts de set de la tarda, al local social, Baix de Sant Pere, 1 i 3, es dedicarà preferent atenció als preparatius per a l'assistència i cant de la solemnitat, que tindrà lloc a Sant Cugat del Valles, el dia 4 vinent, amb motiu de la inauguració dels Amics de l'Art Litúrgic. Amb tan doble motiu, prega, per tant, la Junta, l'assistència de les sòcies.

Excursionisme

Al Centre Excursionista Barceloní, el dia 15 de febrer vinent, a les deu de la vetlla, tindrà lloc el Consell general reglamentari, per a la renovació de càrrecs i altres assumptes a tractar. Es prega l'assistència dels sòcies a l'acte.

Aquest Centre projecta per als mesos de febrer i maig diverses excursions extraordinàries al Pirineus Orientals i Arriegues, entre les quals cal esmentar:

Primera. Una ascensió al Pedraforca.

Segona. Una exploració per les serres de Busa i dels Bastets (Cardener).

Tercera. Un recorregut a través de la Serra del Cadí, des de Prat d'Aguiló a les Tres Canaletes.

Quarta. A través del massiu de Carit, remuntant la Vall d'Angoustrine i tornant per l'Estany de Naguilla a Aix-les-Thermes.

Els nostres skiadors s'estan entrenant per a les proves que organitza el Centre Excursionista de Catalunya a la Vall de la Molina, i tot fa preveure un bell esdevenidor per l'obra del nostre Centre, que en llur via ascendent ja no respecta les altures ni les dificultats.

EL CORREU DEL MON

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

La disciplina de l'exèrcit austriac

Comuniquen de Viena que el butlletí del ministeri de la Guerra publicarà dues ordenances que causaran impressió a Àustria. La primera restableix la salutació militar dels soldats als oficials la qual no era obligatòria d'ençà de la proclamació de la República. La segona prohibeix als militars que assisteixin a les reunions públiques en uniforme i amb l'arma a la cintura.

Per a tractar d'aquestes dues ordres els soldats de la guarnició de Viena es reuniren i el diputat socialista Deutch, primer ministre de la Guerra de la República i el comissari civil per a l'exèrcit protestaren de la salutació als oficials i de la prohibició dels soldats d'apar en reunions públiques vestits militarment.

Després de la reunió els soldats desfilaren en formació malgrat la prohibició de la policia. Al pas pels carrers la gent dels cafès fugia de por, però els soldats es limitaren a cridar «abaix el ministre de la Guerra, abaix el govern, abaix els oficials».

Un trompeter donà l'avis de rompre files i els soldats tornaren a les casernes.

El desarmament naval

El president Harding ha signat el bill de la marina en el qual es demana al president que entauli negociacions amb les altres potències a l'objecte d'arribar a una nova limitació dels armaments navals. Segons els termes del bill, el president Harding és lliure de conformar-se o no a la demanda formulada.

El secretari de marina ha declarat a la comissió naval de la Cambra dels representants que la utilització dels sis milions i mig de dòlars demanats per a modernitzar els vint-i-tres cuirassats vells no significa el retorn a la concurrència naval, sinó que és purament amb la intenció de posar aquests vaixells en un peu d'igualtat als del Japó i de la Gran Bretanya.

Encara que no hi ha motius per creure que França i Itàlia no ratifiquen el tractat de Washington, hom fa observar a les esferes governamentals americanes que si aquest cas arribés, seria ocasió perquè Anglaterra, el Japó i els Estats Units s'ocupessin de la línia de conducta que haurien d'observar.

Itàlia i Iugoeslavia

L'EXECUCIO DEL TRACTAT DE RAPALLO

El «Nuovo Paese» de Roma diu que Mussolini ha telegrafiat al Govern de Belgrad dient que portarà davant del Parlament italià la ratificació del tractat de Rapallo. En aquest mateix telegrama, Mussolini desmentia la nova d'un tractat secret entre Itàlia i Hongria.

Per altra part, el corresponent de Belgrad d'un diari de Liubiana escriu que, segons noves d'origen oficial, s'ha realitzat l'acord italo-iugoslau referent a la navegació a l'Adriàtic, de tal manera que els vaixells dels dos Estats beneficiaran arreu d'igualtat de tracte. Aquestes noves optimistes semblen confirmades per les tendències recíproques dels dos governs.

Al ministeri de Negocis Estrangers ha tingut lloc una conferència sobre la qüestió de les minories de les regions frontereres dels dos països. També hi han tingut altres conferències, a les quals assistia el president de la comissió d'evacuació dels territoris ocupats.

En aquestes diverses conferències, hom decidí respectar rigorosament totes les disposicions del tractat de Rapallo, havent-se tramès instruccions en aquest sentit a la comissió.

La Conferència de Lausana

El petroli de Mossul, fons del problema. — Com pot desenrotllar-se l'intervenció de la Societat de les Nacions.

Per a comprendre bé l'abast del conflicte de Mossul, cal fer un resum de tota la tramitació que ha tingut d'ençà que fou descobert allí un terreny petrolífer.

Lord Curzon ha declarat que Anglaterra defensa la seva tesi inclús prescindint dels interessos petrolífers, és a dir, que creu tenir de la seva part arguments de caràcter tècnic. Però el cert és que si el territori de Mossul — entre el Tigris, el Kurdistan i la frontera persa — no conegué altra riquesa que la sepultada entre les runes de Ninive, no és probable que la disputa fos tan aspra. Sols per amor d'un dret nacional àrab sobre aquest vilaiet els anglesos, després de l'armistici de Mudros amb Turquia derrotada, no s'haurien afanyat a estendre llur ocupació de Bagdad — on havien arribat durant la guerra — fins molt més cap al nord.

Però és en l'antic vilaiet turc de Mossul que els alemanys en 1904 descobriren un ric terreny petrolífer que per ara ha estat dels menys explotats. Els alemanys, per obtenir del Soldà la concessió sense donar-li un tribut corresponent, havien tramès a Constantinoble un report quasi negatiu. Però el Soldà, que pogué saber que el report tramès a Berlín era ben diferent, no va donar la concessió als alemanys i més tard va permetre als anglesos que fessin nous experiments.

Sols fins poc abans de la guerra no es va constituir una societat per a l'explotació d'aquella regió petrolífera, la «Turkish Petroleum Company» societat mixta anglesa i alemanya però amb preponderància dels elements anglesos. Heu's aquí perquè aquests, tot just guanyada la guerra, s'afanyaren en posar mà a aquesta regió.

Sobre Mossul hi havien també drets francesos, en virtut de l'acord anglo-francès de 1916 en el qual la regió de Mossul era afectada a la zona de Síria destinada a la influència francesa. Però pel desembre de 1918, Lloyd George va demanar la regió de Mossul a canvi d'altres compensacions i la va obtenir definitivament de Clemenceau.

No obstant, en virtut de la convenció Millerand del 21 de maig de 1919 fou assegurat a França el 25 per 100 de la producció d'aquell petroli. Així, quan la Societat de les Nacions, encarregada per la Conferència de la Pau de distribuir el mandat de les colònies, va donar als anglesos el mandat sobre la Mesopotàmia, aquesta hi van incloure el vilaiet de Mossul. Feren observar que sota la dominació turca el vilaiet de Mossul i el de Bagdad eren units i que per tant havien de continuar-hi.

Aleshores fou constituït el regne àrab de l'Irac sota la sobirania de l'emir Faïçal amic dels anglesos. El tractat de Sevres (10 d'agost de 1920) reconeixia el fet i assenyalà les fronteres de Turquia a un centenar de quilòmetres de Mossul, deixant al control anglès tot el territori petrolífer.

El govern d'Anglaterra, reivindicant per a la nació turca els territoris nacionalment turcs, semblava deixar fora, amb Síria, Arabia i Palestina, tota la Mesopotàmia o l'Irac, en la qual hi prevalien els àrabs. Però després de la victòria sobre Grècia, el govern d'Anglaterra no ha cessat d'exigir d'Anglaterra el vilaiet de Mossul fundant naturalment la seva riquesa amb raons nacionals i d'autodeterminació. Turquia sosté que, si bé a la regió de Mossul no hi prevalien numèricament els veritables turcs, hi prevalien els kurdes, els quals no tenen voluntat de separar-se dels turcs i dels altres kurdes que hi ha a Turquia (cal fer esment que turcs i kurdes anaven sempre units al Cau-

cas per a combatre els russos durant la guerra gran).

El memoràndum presentat per lord Curzon a la Conferència de Lausana insistia en la tesi anglesa segons la qual la regió de Mossul està habitada en majoria d'àrabs i kurdes, donant les xifres següents: 185.000 àrabs; 450.000 kurdes i 65.000 turcomans, no turcs veritables. La resta de la població és cristiana i hebrea. Afegeia el memoràndum que la qüestió de Mossul no havia d'ésser tractada a Lausana on els turcs discuteixen amb Grècia i les grans potències de l'Entesa, sinó que havent obtingut Anglaterra el mandat sobre la Mesopotàmia per part de la Societat de les Nacions, no pot emetre amb aquesta la desortesia de refusar-ne una part.

Assenyalava també el memoràndum de lord Curzon el tractat concertat amb Faïçal en virtut del qual Anglaterra ha promès que «cap territori de l'Irac serà cedit o en cap manera posat sota el control d'una potència estrangera».

Ismet replicà a aquest memoràndum dient que l'estat de dret anglo-àrab adduït per Anglaterra no existeix pel govern d'Anglaterra i que la qüestió ha d'ésser portada als seus principis nacionals, reclamant un plebiscit que consideri guanyat per Faïçal dels kurdes.

Lord Curzon, havent-se convençut que per temps que duri la conferència no podria vèncer la resistència dels turcs, ha portat la qüestió al Consell de la Societat de les Nacions El dia 25 dirigia la següent lletra al secretari general de la Societat:

«Seguint el dret amistós que està conferit per l'article 11 del pacte de la Societat de les Nacions, desitjo cridar l'atenció del proper consell de la Societat sobre les divergències d'opinions que existeixen pel que es refereix a la frontera entre els Dominis turcs d'Àsia Menor i el territori de l'Irac col·locat sota mandat.

A la reunió del 23 de gener de la Conferència, que actua a Lausana, he assenyalat públicament que aquest estat de coses podria pertorbar la pau internacional i perjudicar les bones relacions que existeixen entre les nacions encarregades de mantenir la pau.

Us restaré reconegut de voler inscriure aquesta qüestió a l'ordre del dia del Consell que es reunirà el diàlluns, 29, a París, en el curs de la qual la representació del govern de S. M. està disposat a facilitar tots els informes útils.

Heu's aquí el text de l'article 11 del Pacte que invoca lord Curzon:

«Es expressament declarat que tota guerra o amenaça de guerra, que afecti o no directament un dels membres de la Societat, interessa a tota la Societat i que aquesta ha de prendre les mesures pròpies a salvaguardar eficaçment la pau de les nacions. En semblant cas, el secretari general convoca immediatament el Consell, a la demanda de tot membre de la Societat.

Altament és declarat que tot membre de la Societat té el dret, a títol amistós, de cridar l'atenció de l'Assemblea o el Consell sobre tota circumstància de natura a afectar les relacions internacionals i que amenaça per tant de pertorbar la pau o la bona intel·ligència entre nacions, de la qual depèn la pau.

Encara que Turquia no formi part de la Societat de les Nacions, el Consell té facultat per a ocupar-se de la seva activitat que pot comprometre la pau. Heu's aquí el que diu l'article 17:

«En cas de diferència entre dos Estats, dels quals sols un és membre

de la Societat o dels quals cap en forma part l'Estat o els Estats estranys a la Societat són invitats a sotmetre's a les obligacions que s'imposen als seus membres als fins de reglamentar la diferència, en les condicions jutjades justes pel Consell.

Si aquesta invitació es acceptada, les disposicions dels articles 12 a 16 s'apliquen sota la reserva de les modificacions cregudes necessàries pel Consell.

Des de la tramesa d'aquesta invitació, el Consell obre una enquesta sobre les circumstàncies de la diferència i proposa la mesura que li sembla millor i la més eficaç en el cas particular.

Si l'Estat invitat, refusant acceptar les obligacions de membre de la Societat als fins de la reglamentació de la diferència, recorre a la guerra contra un membre de la Societat, li són aplicables les disposicions de l'article 16.

Suposant, doncs, que el Consell acordi ocupar-se de la demanda feta per lord Curzon, Turquia serà invitada a exposar els seus arguments. Si no hi acut, com sembla que farà, el Consell, seguint els articles 12 a 15 que tracten del procediment de la demanda, ha de prendre una decisió per unanimitat i aquesta serà posada en executió tant si l'accepten com no les parts interessades, o sigui Anglaterra i Turquia.

Per a l'execució d'una decisió, el Consell pot aplicar l'article 16 que estipula que tots els membres de la Societat es comprometen a rompre amb ella totes les relacions comercials o financeres, a prohibir tota relació entre llurs nacionals i els de l'Estat en ruptura del pacte i a fer cessar totes les comunicacions financeres, comercials o personals entre els nacionals d'aquest Estat i els de tot altre Estat, membre o no de la Societat.

Es tracta, doncs, del bloqueig. I el Consell encara pot recomanar als governs interessats els efectius militars o navals pels quals contribuir a fer respectar els compromisos de la Societat.

El port de Dantzig

Comuniquen de Varsòvia que durant l'any 1922 el port de Dantzig ha assolit la xifra de negocis d'abans de la guerra. Aquest resultat és degut únicament a què el tràfec de la ciutat lliure depèn principalment del seu comerç amb Polònia. Però aquest comerç topa amb tota mena d'obstacles que els alemanys aixequen artificialment a l'activitat polonesa a Dantzig i que entrebanquen el seu desenrotllament.

Entre aquest inconvenient cal assenyalat el curs forçat del marc alemany que constitueix una font de nombroses dificultats per a les seves relacions amb Polònia. Després hi ha les lleis d'excepció que el Senat de Dantzig decreta sols per a paralitzar els esforços dels comerciants polonesos, per tal de desencoratjar-los i preferir per a llurs exportacions i importacions altres ports del Bàltic en perjudici de Dantzig.

Malgrat aquesta situació, el tràfec del port ha passat en 1922 el de 1913. Més de dos milions de tones de mercaderies han estat descarregades a Dantzig, i de tots els vaixells que fondejaren les seves aigües en 1922, el número de vaixells alemanys guanyà el de tots els altres Estats: 1.057 vaixells alemanys; 305 vaixells danesos; 205 anglesos; 152 noruecs; 244 polonesos; 179 suecs, etc.

Es fa difícil d'endevinar el magnífic impuls que hauria pres el port de Dantzig si fos afectat a Polònia i si els sentiments de les seves autoritats alemanyes fossin menys bel·licosos.

El Consell de la Societat de les Nacions

Ahí va començar a París la reunió del Consell de la Societat de les Nacions, sota la presidència de M. Viviani. És la primera vegada que el Consell es reuneix després de la resolució de la quarta Assemblea celebrada a Ginebra pel setembre de l'any passat i en virtut de la qual el Consell, en comptes de 8 membres, en comprén 10, distribuïts així: quatre llocs permanents que són França, Gran Bretanya, Itàlia i Japó, i sis llocs no permanents que són: Bèlgica, Xina, Espanya, Suècia i Uruguai. Aquests dos darrers països són els dos llocs de més que formen part per primera vegada del Consell.

El Consell s'ocuparà dels resultats del primer mes d'aplicació del pla de ressorgiment financer d'Àustria amb l'ajut de l'emprèstid de 500 milions que li ha estat concedit.

S'ocuparà també de la qüestió dels colonitzadors alemanys a Polònia; del report de M. Saura sobre el repartiment de la zona neutral polonolituana; de la qüestió de les minories nacionals a la regió de Wilna i de nombroses qüestions referents a la ciutat lliure de Dantzig.

El pressupost alemany

UN DEFICIT DE 1.500 MILIARDS

El ministre de les Finances d'Alemanya, doctor Hermes, ha fet al Reichstag una nova exposició de la situació financera, declarant que l'ocupació de la conca del Ruhr ha compromès tots els esforços per a sanejar les finances de l'Imperi.

«El pressupost de 1923 — ha dit — sols té la significació d'un programa. En el pressupost ordinari de l'administració general els ingressos i les despeses s'equilibren per 732 milars de marcs paper. El pressupost extraordinari de l'administració general acusa un deficit de 66 milars. El deficit dels correus i dels telègrafs és de 80 milars 500 milars. Estan en curs mesures per a la reducció de les despeses. Les tarifes han estat adaptades a la depreciació de la moneda».

En els ferrocarrils, les despeses seran cobertes del tot per l'adaptació de les tarifes a la depreciació de la moneda i per economies. Les reduccions del personal, del consum de carbó i d'oli, representaran una economia de 140 milars.

Per a l'execució del tractat de pau, en raó de la nostra demanda de moratòria, no està prevista cap quantitat per les reparacions pròpiament dites.

Si hom afegeix a aquestes càrregues les que resulten dels augmentos de salaris i de la indemnització de vida, el total de les despeses està evaluat en 3.500 milars.

Respecte als ingressos previstos de l'impost de les duanes i de les «plus-values» poden evaluar-se en 1.900 a 2.100 milars.

El deficit del pressupost ordinari de l'administració general és, doncs, de 1.400 a 1.600 milars. A aquest deficit s'hi afegeix el dels altres pressupostos.

A conseqüència dels lliuraments de carbó per a les reparacions, hem consagrat 66 milars a la compra de carbó anglès.

Hom pot fer-se una idea de les conseqüències que tindrà per a nosaltres l'ocupació del Ruhr si es té en compte que en 1922 les minories d'aquesta conca han produït prop del 80 per 100 de la nostra producció total. No sols correm el risc de veure disminuir la nostra extracció i d'haver d'encomandar més carbó anglès, sinó que cal temer no s'aturi el mecanisme delicat del Ruhr, i amb ell, el cos de la nostra economia.

L'ocupació del Ruhr i la depreciació monetària que en resulta augmenten el nostre deute flotant. El 22 de gener aquest era de 1.852 milars.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Els afers del Pròxim Orient

L'ACTITUD DE GRECIA

Atenes, 30. — Els diaris, parlant de la qüestió de la zona de separació de la Tràcia, creuen que aquella hauria d'establir-se a la vora oriental del Maritza. — Havas.

ELS ANGELOSOS A GAL·LIPOLI

Londres, 30. — S'afirma que els anglesos transportaran a Gallipoli la base que fins ara tenien a Constantinoble. — Havas.

PLASTIRAS I VENIZELÓS

Lausana, 30. — El coronel Plastiras, cap del comitè revolucionari grec, ha arribat a Lausana, conferenciant amb Venizelos sobre la situació política del seu país. — Havas.

LA SIGNATURA DEL TRACTAT

Lausana, 30. — Totes les delegacions de la Conferència estigueren ahir presents ocupant-se de l'examen del text del Tractat.

Les potències invitades, entre elles especialment Sèrbia, Romania i Bulgària, reboren oficialment el dit text.

Es creu que Ismet patxà llegirà el dimarts, després de la remesa del Tractat, un manifest explicant les raons en virtut de les quals el govern de Turquia rebutja signar el Tractat. — Havas.

EL GOVERN DE LONDRES

Londres, 30. — El «Daily Express» diu que el Govern britànic ha examinat i estudiat les noves precaucions que han de ser adoptades en vista de la situació al Pròxim Orient. — Havas.

LES CONTRAPOSICIONS TURQUES

París, 30. — Telegrafien de Lausana a «Le Petit Parisien» que els delegats turcs començaren ahir la redacció del contraprojecte que sotmetran a la sessió plenària que se celebrarà demà.

Aquest document difereix notablement del projecte aliat en ço que es refereix principalment a seixanta punts. — Havas.

RUSSIA I TURQUIA

París, 30. — Telegrafien de Lausana a «Le Matin» que les delegacions turca i russa desmenten categòricament els rumors referents a haver-se concertat un conveni militar rusoturc.

La delegació turca desmentí així mateix el rumor d'haver estat cridat a Angora Fesid Bel. — Havas.

La situació d'Austria

París, 30. — El Comitè del Consell de la Societat de Nacions, encarregat de la qüestió d'Austria, es va reunir ahir, assabentant-se de l'informe emès per la Comissió provisional de la Societat de Nacions sobre els treballs realitzats per ella a Viena en col·laboració amb el Govern austriac des del mes d'octubre al mes de desembre de 1922.

Per altra part, el Comissari de la Societat de Nacions a Viena va sotmetre al Comitè del Consell de la Societat el seu primer informe relatiu a l'aplicació progressiva de les reformes proposades en el protocol de Ginebra, per al ressorgiment d'Austria. — Havas.

El Congrés de Bolívia

La Paz, 30. — Per falta de «quorum» en el Senat nacional, ha deixat de funcionar el Congrés.

Immediatament el Poder executiu ha convocat eleccions generals per a diputats i per a un terç de la Cambra de senadors per al vinent mes de maig. — Havas.

—La Paz, 30. — El conegut home públic Eduard Díaz de Medina s'ha fet novament càrrec de les carteres de Relacions Exteriors i de Cultes. — Havas.

La Societat de les Nacions

París, 30. — En la reunió celebrada ahir pel Consell de la Societat de Nacions, es decidí invitar tots els membres de l'esmentada Societat, a presentar abans del dia primer de juny vinent totes les observacions que

NOTA DE FRANÇA A ANGORA

París, 30. — «Le Temps» diu que per conducte de l'Alt Comissari de França a Constantinoble, el Govern de París dirigí ahir al Govern d'Angora una important comunicació en la qual manifesta que el projecte de Tractat remès a la Delegació turca a Lausana no constitueix, a judici de França, cap text definitiu, sinó que indica tan sols l'actual estat de les negociacions.

Per tant, res s'oposa a què s'entaulin altres «pourparlers». — Havas.

LA SOCIETAT DE NACIONS I LA QÜESTIÓ DE L'IRAC

París, 30. — El senyor Balfour téu a la sessió del Consell de la Societat de Nacions exposició de la qüestió de fronteres entre Turquia i els territoris de l'Irac, el mandat del qual ha estat enclotat a altra potència.

Recordà la petició que un dia fou formulada per Lord Curzon, perquè el Consell s'ocupà d'aquesta qüestió fent observar el perill que aquest problema representa per a la pau del món.

A continuació declarà que la Societat de Nacions pot intervenir quan es presenti una divergència d'opinió entre els membres de la Societat i una nació que no formi part de la mateixa.

Si el Govern turc no acceptés les proposicions que la Societat de Nacions li faci en una reunió especial de la Societat, convocada a tenor de l'article II del pacte, s'establirien les mesures necessàries per a protegir la pau del món.

L'orador afegí que el Govern britànic confia que no serà precis adoptar aquest procediment especial.

Si els turcs accepten — diu després — seran tractats dintre d'un esperit d'absoluta igualtat segons el tractat donat als membres de la Societat de Nacions, i haurien de sotmetre's a les condicions que cregués necessàries el Consell de la mateixa.

El senyor Viviani afirmà després que un estat estrany a la Societat de Nacions no ha de tenir cap temença quant a l'acollida que se li faci i seria, en tot cas, tractat amb absoluta igualtat.

Acabà expressant la seva esperança que el poder del Dret bastaria per a resoldre les dificultats existents.

Encontinent el Consell passà a discutir diverses qüestions relacionades amb la Higiene. — Havas.

considerin necessàries sobre les dues esmenes proposades per la Delegació del Canadà tendents a precisar l'article relatiu al manteniment de la integritat territorial i política dels Estats membres de la Societat de Nacions. — Havas.

El deute britànic

Londres, 30. — El canceller del Eshiquier Sir Stanley Baldwin, de retorn de la seva missió als Estats Units, s'ha entrevistat amb Bonar Law, donant-li compte del resultat.

Avui es reunirà amb els seus companys en Consell de ministres i explicarà les condicions del Govern americà relatives al deute britànic, condicions que el Govern britànic acceptarà, tot i esperant poder obtenir més endavant condicions més avantatjoses. — Havas.

Inundacions a Nova Zelanda

Wellington, 30 (Nova Zelanda). — S'han produït enormes inundacions que han causat grans danys i nombroses víctimes. — Havas.

Mort de l'arquebisbe de Damieta

Roma, 30. — Ha mort monsenyor Leite de Vasconcellos, arquebisbe de Damieta, i assistent al Soli Pontifical. — Havas.

L'aviació sense motor

Cherbourg, 30. — L'aviador Mayne, tripulant un avió sense motor, ha volat vuit hores, dos minuts i 34 segons, batent el record mundial de vol sense motor. — Havas.

La frontera txecoslovaca-hongaresa

UNES MINES CARBONIFERES

El Consell de la Societat de les Nacions que es reuneix aquests dies a París s'ocuparà de la delimitació de la frontera entre Hongria i Txecoslovàquia pels voltants de Salgó-Tarján. La línia fronterera actual separa d'Hongria un territori carbonífer molt important per a les mines de carbó hongareses.

Segons el tractat de Trianon, les mines de Salgó-Tarján pertanyen a Hongria, mentre que el poble de Soron-Ujfalú és atribuït a Txecoslovàquia. Per tant la comissió de delimitació ha hagut de proposar una modificació de la frontera fixada pel tractat de Trianon.

Els immobles dels estrangers a França

INTERVENCIÓ DEL GOVERN ITALIA

La «Lliga Italiana» ha donat un comunicat a la premsa que exposa les línies generals del projecte aprovat per la Cambra francesa referent als béns immobles dels estrangers a França. Acaba la nota dient:

«No és necessari posar de relleu la gravetat d'aquesta disposició que feriria de mort els interessos del mig milió d'italians residents a França. Sabem que el nostre govern s'ha interessat vivament per la qüestió i auguram que França no vol insistir en aplicar aquesta disposició que reportaria una reculada d'alguns segles en les relacions civils internacionals.»

Crisi a Bulgària

Comuniquen de Sofia que en les eleccions departamentals de Bulgària l'oposició ha obtingut un triomf. Encara que la lluita no ha estat molt viva, el partit governamental sols ha obtingut més vots que l'oposició en els departaments poblats per elements aliats.

Els resultats han provocat vius comentaris als centres polítics i a la premsa. S'afirma que el ministre de l'Interior i vice-president del Consell senyor Daskalof ha dimissió. El president del Consell senyor Stambulski s'ha encarregat d'aquest ministeri i el senyor Daskalof serà encauerrat d'una llarga missió a l'estranger.

El general Tzenof ha estat nomenat prefecte de policia de Sofia, atribuint-se aquest nomenament a les mesures que el Govern vol prendre per a restablir l'ordre i la tranquil·litat a la capital.

La situació a Tràcia

GRECS I TURCS ARMATS

A Londres causa inquietud la situació a Tràcia. No és cap secret que els grecs concentren tropes a la vora occidental del Maritza, i que els turcs continuen transportant tropes a la Tràcia oriental sota diversos pretextes.

Hom creu possible que en cas de conflicte grec-turc les tropes aliades a Orient poden impedir la topada.

Topada de trens a Australia

Adelaide (Australia), 30. — Dos trens toparen, resultant dos morts i vint ferits. — Havas.

Continuen els desordres a Irlanda

Dublin, 30. — Els desordres es multipliquen.

Els rebels han tirat nombroses bombes contra els edificis públics d'aquesta capital, fent volar una casa mitjançant dinamita i provocant nombrosos incendis. — Havas.

El conflicte franco-alemany

LES COMANDES DE STINNES

Londres, 30. — Continuen arribant comandes de carbó per Alemanya. Segons el «Daily Telegraph», les comandes fetes per Stinnes malgrat de les seves negatives, pugen a la xifra d'un milió de tones. — Havas.

LES VAGUES

Dusseldorf, 30. — El primer Burgmestre d'Essen ha convocat a una reunió els representants dels sindicats miners, amb l'objecte de proposar la conveniència de declarar-se en vaga. Se sap que els representants dels miners de l'esquerra del Ruhr votaren tots contra la declaració de la vaga general. — Havas.

DECLARACIONS DE POINCARÉ

París, 30. — El «Chicago Tribune» diu que el president del Consell senyor Poincaré, en rebre diversos periodistes americans desmentí categòricament els asserts d'Alemanya, que suposa que França pensa anexionar-se la regió del Ruhr.

El president del Consell precisà que el Ruhr constituïa per a França solament un rebe que conservava i en el seu poder en tant que Alemanya no repartí d'una manera efectiva els danys que causà.

El senyor Poincaré afegí que França es trobava disposada a escoltar totes les proposicions raonables que fes el Reich per a solucionar d'una manera amistosa el problema de les reparacions.

Fou constar el president que la importància de l'ocupació de la conca del Ruhr es trobava eclipsada per l'actitud dels soviets en l'assumpte de Memel i pel probable fracàs de la Conferència de Lausana, que constituïen avui els dos únics perills per a la pau mundial. — Havas.

LA DEPRECIACIÓ DELS FRANCS

París, 30. — Comentant la qüestió dels canvis, els diaris demostren amb fets que la baixa de les divises franceses no es troba de cap manera justificada per elements de judici relatius a la situació econòmica i financiera del país i que únicament és la resultant de maneigs bursatils alimentats principalment per diversos crèdits que posseeix a França la gran finança germano-americana.

Tots els diaris fan observar que els últims balanços del Banc de França acusen una important disminució en la circulació fiduciària. — Havas.

LA INTERVENCIÓ DEL SANT PARE

París, 30. — Telegrafien de Roma al «Petit Parisien» desmentint el rumor que amb motiu de la crida de l'arquebisbe de Colònia, el Papa oferiria probablement la seva mediació per a resoldre l'assumpte de les reparacions.

Es possible no obstant, que el Papa publicui aviat una nova crida a la pau universal. — Havas.

LE TROCQUER, WEYGAND I DEGOUTTE

Dusseldorf, 30. — El ministre d'Obres públiques francès senyor Le Troquer i el general Weygand, el senyor Tirad, el director de Mines del ministeri d'Obres públiques i l'enginyer cap de mines de l'esmentat centre, han celebrat una conferència en el quarter general del general Degoutte examinant la situació al Ruhr i l'estat en què es troba l'execució del pla establert quant l'últim i recent viatge del ministre d'Obres públiques.

El senyor Le Troquer i el general Weygand han sortit cap a París portant excel·lents impressions sobre la situació.

El general comandant de les tropes britàniques assistí a part de l'esmentada conferència. — Havas.

L'EXPLOTACIÓ DE LES MINES

Brusselles, 30. — Segons el diari «Independance Belge», entre les noves mesures en vista per ésser adoptades al Ruhr, si Alemanya no canvia la seva actitud, figuren l'explotació de les mines fiscals i l'absoluta prohibició de que arribi a l'Alemanya no ocupada la menor quantitat de carbó extret de la conca del Ruhr. — Havas.

FRANÇA I BELGICA

Brusselles, 30. — A dos quarts d'una d'aquesta nit ha arribat el ministre d'Obres públiques francès, senyor Le Troquer i el general Weygand, procedents de Dusseldorf. Durant el matí d'avui havien de celebrar-se extenses conferències amb els senyors Thounis i Jaspas a propòsit de les qüestions del Ruhr. — Havas.

L'AFER DE LES REPARACIONS

París, 30. — S'assegura que en l'actual reunió de la Societat de les Nacions es tractarà del canvi de punts de vista entre els delegats de les potències interessades sobre la qüestió de les reparacions. Si això passés, és possible que sigui presentada al Consell de la Societat una moció recordant que està disposada a ocupar-se del dit assumpte. — Havas.

MANIFESTACIONS CONTRA ELS FRANCOSOS A BERLÍN

Berlin, 30. — Sovintegen les manifestacions contra els subdits francesos i belgues residents a Berlín, així com també contra altres subdits estrangers. — Havas.

LA SITUACIÓ OBRERA D'AGREUJA

Dusseldorf, 30. — La situació s'agreuja a conseqüència de les divergències entre els treballadors.

Aquest matí el Sindicat Minier ha celebrat una reunió, rebutjant la proposició de vaga general, car entén que es tracta d'un moviment polític. S'ha acordat protestar contra les manifestacions dels nacionalistes i fer protestes de fidelitat a la pàtria alemanya.

Els funcionaris de Telègrafs d'Essen han abandonat tot el servei. Iots han estat detinguts i expulsats. El director de Correus i Telègrafs ha estat detingut i expulsat en unió de tots els alts funcionaris del ram, per haver-se negat a obeir les ordres de les autoritats d'ocupació. — Havas.

ACTES DEL GOVERN ALEMANY

Dusseldorf, 30. — Les autoritats franceses s'han apoderat d'unes ordres del Govern de Berlín per a la declaració de vaga general i tots els serveis i a les mines.

El Govern alemany ha votat un crèdit extraordinari per a pagar els obrers i auxiliar tots els funcionaris que siguin detinguts i expulsats. — Havas.

DECLARACIONS DEL MINISTRE D'OBRES PÚBLIQUES FRANCÈS

Aquisgrà, 30. — Un redactor de l'Agència Telegràfica Belga, celebrà el temps que ha estat en aquesta població, una entrevista amb el ministre d'Obres Públiques francès, qui manifestà que havia tret del seu segon viatge a la conca del Ruhr la millor de les impressions.

El ministre afegí que malgrat la vaga alemanya, els trens circulen, es fa el transport en el ribatge esquer del Rin i les línies recuperaren l'activitat al dia següent de produir-se la vaga.

Afegí que a França no s'ha fet cap mobilització de personal ferroviari, ni en les xarxes franceses s'ha notat la menor repercussió, car els serveis al Ruhr s'han assegurat amb equips militars.

També va dir que, de la mateixa manera que ha aconseguit assegurar-se l'avitallament de les tropes d'ocupació i de la població civil, i no essent així cap problema per al Govern francès, les estacions quedaran molt aviat obertes al públic, i els trens admetran viatgers civils alemanys.

Encara — digné després — existeixen algunes vagues de ferroviaris alemanys, però són parcials i estan localitzades.

En el meu darrer viatge he pogut comprovar que el conjunt de la situació no ha empitjorat del costat alemany i ha millorat molt sensiblement del costat francès i belga. Comptàvem — acabà dient — amb estar amatents per al dia de demà, però ja ho estem per a avui mateix. — Havas.

IMPRESSIONS DE LA SITUACIÓ

Coblenza, 30. — La situació ferroviària ha millorat, circulant aquest matí els trens de la vora esquerra del Rin.

havent, demés, reprès el treball tots els ferroviaris.

Els esforços realitzats pel Reich per a declarar la vaga general absoluta han fracassat per complet, més que res, per haver l'opinió considerat sempre aqueixa vaga com impopular. — Havas.

QUE HA PASSAT A BOTTARD?

Brusselles, 30. — Un diari belga dona compte d'un seriós incident que es deia haver esdevingut a Bottard, prop de Colònia.

Als centres oficials no es té cap notícia relativa a l'assumpte. — Havas. Magúncia, 30. — L'Alta Comissaria nega en absolut que hi hagi hagut col·lisions sagnants a Bottard.

La detenció dels funcionaris s'ha fet sense incidents de cap mena, i les autoritats no hi han intervingut per a res. — Havas.

PROHIBICIONS DEL REICH

Berlin, 30. — El ministre de Transport de l'Imperi ha dictat una disposició en la qual es formulen, entre altres, les següents prohibicions: Els prohibeix: El transport de carnes i fustes destinades a França i a Bèlgica.

El transport de tropes franceses i belgues.

La col·laboració dels carrilaires alemanys amb els carrilaires estrangers.

Per últim, es prohibeix l'obediència dels carrilaires alemanys a les ordres dictades per les autoritats franco-belgues d'ocupació. — Havas.

NOVES

Berlin, 30. — Notícies procedents de Essen diuen que l'edifici de la Direcció de ferrocarrils de Ludwigshafen s'ha ocupat per les tropes franceses, i que el personal de l'estació de Weibau ha tornat a declarar-se en vaga. — Havas.

LES SALUTACIONS DE LA POLICIA GERMANICA

Berlin, 30. — El ministre de l'Interior de Prússia ha dictat una Disposició prohibint a la policia de seguretat que actua a les regions ocupades que saludin als oficials ni a les banderes franceses i belgues. — Havas.

RETURN

Paris, 30. — El ministre d'Obres públiques, senyor Le Troquer, i el general Weygand han retornat aquesta nit del seu viatge a Brussel·les. — Havas.

EL TANCAMENT DEL RUHR

Düsseldorf, 30. — Alguns periòdics han dit que el dia primer de febrer quedaria tancada la zona del Ruhr. Aquesta informació no té cap fonament i no es basa en res.

El cert és que estan ja preparats tots els mitjans encaminats a realitzar aquest tancament i que s'han adoptat a l'efecte totes les disposicions corresponents, però els governs aliats, per a actuar en aquesta forma, es reserven escollir el moment que els convingui, i és molt possible que abans d'empendre l'operació dirigixin a Alemanya una altra intimació. — Havas.

A MAGUNCIA

Magúncia, 30. — Els carrilaires han planejat la vaga a les dotze del dia en aquesta ciutat, però fins ara regna tranquil·litat absoluta. — Havas.

Les Cambres de Suïssa

Berna, 30. — S'han inaugurat les sessions de les Cambres federals. — Havas.

Un diputat conservador anglès a favor de França

Paris, 30. — El diputat conservador anglès Sir Ralph Hallcaine, interrogat per un redactor de «Le Matin», ha fet constar que la política oficial del Govern britànic tocant a França es trobava en contradicció oberta amb els veritables sentiments de l'opinió.

El senyor Hallcaine afegí que en la primera sessió de la Cambra proposarà l'aprovació d'una esmena que doni satisfacció a l'opinió pública, reclamant que es faci efectiu el concurs moral que Anglaterra deu a França.

Afegí que cert nombre de conservadors consideren que el Parlament ha de considerar inadmissible que Anglaterra sembli que s'aprofita financiant de les dificultats creades a França i Bèlgica per la mala voluntat del Reich i en especial venent carbó a Alemanya. — Havas.

NOTES BREUS

Paris, 30. — L'Acadèmia de Belles Arts ha concedit a l'esgrimidor Lluís Gaudin el seu gran premi anual de

CONFERÈNCIES HUMANISTES

ELS AUTORS GRECS I LLATINS, NOSTRATS

El propi 4 de febrer, En Josep Maria Junoy, donarà a Tarragona, a l'hora i en el local que s'anunciarà oportunament, una conferència sobre la

FUNDACIO BERNAT METGE

estudiant la pregona i transcendental significança d'aquesta gran obra sota els seus dos aspectes estètic i nacionalista.

sis mil francs, destinat a recompensar el deportista que tingui una actuació més moral. — Havas.

Roma, 30. — El cardenal Corzano ha estat nomenat protector de les Germanes del Sagrat Cor de València. — Havas.

Múnic, 30. — Ahir es clausurà, sense cap incident, el Congrés nacionalista i socialista. — Havas.

Veus d'opinió

L'hora ciutadana

El resultat de la informació oberta per la Junta Local de Reformes Socials, ha estat, com era de preveure, que la més significada entitat econòmica i cultural de Barcelona s'han manifestat resoltament partidàries que els espectacles públics no comencin més tard de les nou del vespre, per tal de poder acabar cap a les dotze.

La conveniència, per als barcelonins que treballen, que els teatres, especialment, acabin llurs representacions a una hora compatible amb el degut repòs és tan evident, que creiem ocios insistir sobre aquest punt.

Si volem, però, implantar sòlidament l'horari de treball que tan bons resultats ha donat arreu d'Europa cal fer encara un darrer esforç, el més decisiu: cal avançar un xic les hores dels nostres àpats. Perquè, fins ara, el d'una part, hem adoptat l'horari de treball modern, de l'altra part, seguim vivint i en aquest cas concret volem dir, dinant i sopant a les mateixes hores que ho fèiem abans de modificar aquell horari, i el resultat de tal incoherència ha estat el que havia d'ésser: un cau de rats.

I diem això perquè sentim a dir cada dia de botiguers entestats en tancar llurs establiments a les vuit, i de dependents més que mai decidits a no plegar més tard de les set, és a dir, que els uns i els altres es troben encara ben lluny de la desitjada avenença. I tot això, per què? Doncs per aquella mateixa incoherència que parlàvem. Si el nostre costum fos, per exemple, de sopar prop d'una hora més aviat del que ho fem actualment, és evident que aquells botiguers no tindrien gaire interès en tancar a les vuit, per la senzilla raó que, més tard de les set — degut a la nova ordenació de la nostra vida familiar — foren ben pocs els qui no haurien ja realitzat llurs compres, anant-se'n cadascú pel seu cantó cap a l'apart del vespre.

I no hauria calgut una informació pública per a modificar les hores de començar els espectacles, perquè, com es fa a l'estranger, els nostres teatres no haurien començat mai més tard de les nou.

Per a sopar, però, més aviat caldria avançar en proporció l'hora del nostre dinar, i això, actualment, és gairebé impossible a Barcelona, donada l'hora massa tardana de plegar al matí.

A l'estranger és quasi general el costum de cessar el treball a migdia, representant a les dues de la tarda, de manera que l'horari de treball es troba perfectament adaptat al de la vida familiar, i, per això no apareixen allí molts conflictes que so-

vingen entre nosaltres. Ara bé, nosaltres, començant perfectament la dificultat gairebé insuperable amb què topàrem si es tractés de canviar radicalment els nostres tradicionals costums, però una lleugera modificació dels nostres hàbits la creiem força factible i molt més si amb ella podíem aconseguir un avantatge positiu i entenem també que en aquest punt, les entitats barcelonines de què havem fet esment, podrien exercir una acció decisiva.

Si les associacions gremials, els bancs i banquers els gerents d'oficines grans i petites, en una paraula, tots aquells que disposen conjuntament d'un personal nombros i conviueixin, per exemple, en plegar a dos quarts d'una de la tarda, per a tornar a la feina a dos quarts de tres, és evident que patrons i dependents es veurien obligats a avançar un xic el ritme de llur vida familiar, per tal d'adaptar-la al nou horari de treball i llur acció repercutiria necessàriament en la vida general de la ciutat, aconseguint-se així una ordenació de vida ciutadana molt semblant a la de les principals viles d'Europa.

Afegirem que, en l'actualitat, són ja molts els magatzems i oficines importants que tenen el costum de plegar a dos quarts d'una, de manera que el que proposem no fóra cap novetat a Barcelona; les entitats econòmiques, però, escoltant els interessats podrien fixar, en ple coneixement de causa, l'horari que creguessin més eficient, tenint sempre en compte, no obstant, que l'hora de plegar, al matí, i, per consegüent, l'hora del primer àpat substancial de la jornada, constitueix el veritable regulador de la vida ciutadana.

R. LL.

De Societat

Han tornat d'Anglaterra N'Alfons i En Camil Fabra Monteyés, fills dels marquesos de Masnou.

Es a aquesta ciutat En Francesc de P. Alafont, procedent de Madrid.

Sortí cap a París En Josep Maria de Pallejà.

De Madrid han arribat la muller i filla del governador civil senyor Raventos.

Arribà de València el comte de Torrefiel.

Es troba restablert de la seva malaltia el nostre amic En Ramon Cunill.

Toquen al seu terme les funcions d'òpera de la temporada d'hivern al Gran Teatre del Liceu. Ultimament s'ha estrenat l'òpera «Monna Lisa», de Schillings, que ha constituït un esdeveniment. La nombrosa concurrència que ha assistit a les dues primeres representacions, ha tributat xaradoroses ovacions a l'autor de la partitura.

Demà, dijous, el notable tenor Carlos Hackett cantará l'òpera «Manon», i la setmana vinent es posarà en escena «Tristan i Isolde», de Wagner.

tancant-se la temporada el diumenge, dia 11, a la tarda.

Per a la temporada de Quaresma, l'empresari senyor Mestres ha contractat a l'eminent pianista Emil Sauer, per a donar una sèrie de concerts de veritable interès.

Sabem que la temporada de primavera s'inaugurarà el dia de Pasqua, amb l'estrena de l'òpera d'En Pahissa «Marianella». Quedon, per consegüent, desvanecuts els rumors circulars de què la dita temporada seria suprimida.

A diferents cases particulars es preparen «assalts» de disfresses, amb motiu del proper Carnaval.

FIVE

Musicals

Avui, dimecres, a tres quarts de deu en punt de la nit, tindrà lloc al Palau de la Música Catalana, el vuitè concert d'aquesta Associació, que tant per la nova presentació a Barcelona del «Quartet Weudling» (que actuarà també com a «Quintet» amb la cooperació del pianista Alfred Hoen), com pel programa que executarà, promet ésser una veritable solemnitat musical.

El programa que els eminents artistes de Stuttgart executaran en aquesta ocasió, és el següent:

I. «Quintet» en «mi bemoll», op. 41, Schumann.

II. «Quartet des» (Quartet de tres arpes), Beethoven.

III. «Quintet» en «la major», op. 61, Dvorak.

El vinent divendres, a les dotze del migdia, donya Carme Aznar, notabilíssima pianista catalana, del·lebe que fou del gran mestre Vidiella, i resident a Buenos Aires, remetrà a la Junta de l'Orfeó Català, una placa d'argent i un artístic pergami que, avalat per llarga llista de signatures, les alumnes del Conservatori que aquella professora dirigeix a la capital argentina, dediquen al plebiscit mestre català.

A l'acte de l'homenatge s'hi conviuda d'una manera especial, tots els que foren deixebles d'En Vidiella.

El Trio de Barcelona, format pels eminents artistes Ricard Vives, Marian Parelló i J. Pere Marés, donarà en la vinent temporada de Quaresma a la Sala Mozart la primera audició integral dels Tríos de Beethoven.

Festa a la memòria del Rei En Jaume

El vinent divendres, diada de la Candelera, a les cinc de la tarda, l'Orfeó Català celebrarà aquest acte amb motiu d'homenatge a la Senyora un bellíssim reliquiari, donatíu del president de l'entitat En Joaquim Cabot i Rovira, contenint un rull de cabells de l'Alt Rei En Jaume, present que feu a l'Orfeó Català En Joan Vellu i Codina.

Tenint en compte la importància de la festa, l'Orfeó Català ha volgut do-

nar-hi tots els caràcters d'una veritable solemnitat patriòtica i artística, i a tal fi, ultra la cooperació de la Secció Choral de la institució, ha invitat per a col·laborar-hi, els més distingits líters i escriptors de les terres dels temps de la gran Catalunya, tots els quals han respost ben gentiment a la invitació enviant mantes salutacions i belles endreces, que a l'entès que són un homenatge a l'immortal conqueridor, signifiquen una bella mostra d'afecte i bona companyonia envers els catalans de la Catalunya estricta. Així, doncs, les terres d'Ocitània, les valencianes i les mallorquines amb les catalanes estrictes, tindran magnífica representació en la formosa festa del vinent divendres, en la qual la gloriosa Senyora de la nostra primera institució choral, rebra la impositió de la reliquia del nostre Rei que acabarà de consagrar-la com a un dels símbols més purs de la nostra Catalunya redimida.

Com ja s'ha dit, la festa començarà a les cinc de la tarda i consistirà en una primera part, en la qual, ultra l'ofrena i impositió del reliquiari a la Senyora, s'homenatjarà la memòria del Rei Jaume, cantant-se en la segona part, per la secció d'homes de l'Orfeó Català, el magnífic chor del mestre Francesc Pujol «L'ombra del Rei», i per tot l'Orfeó les següents composicions:

«La dama d'Aragó», Millet; «Plany», Morera; «Muntanyes regalades», Sanchó Marraco; «El mariner», Perea; «Don Joan i don Ramon», Pedrell; «La Mare de Déu», Nicolau; «Empordà i Rosselló», Morera; i «Els Segadors», Millet.

L'entrada al Palau de la Música Catalana, serà per rigorosa invitació personal, les quals ja han estat remeses als senyors socis.

Govern civil

DONATIU

El governador civil ha fet un donatiu de 1.000 pessetes, procedents del total de l'excess de recaptació de ferrocarrils, a la Cooperativa de Penjistes per a cases barates.

VLISIA

Ha complimentat al governador civil el bisbe d'Urgell Dr. Guàrdia.

EL TRANSPORT DE LA CARN

Una comissió del gremi de proveïdors de carn de bestiar boví i una altra de la Mitja de proveïdors de carn de llana, van visitar ahir el governador per participar-li que presentaven un recurs contra l'acord municipal de 24 de gener que disposa el transport de la carn amb els automòbils fa poc comprats.

Segons els recurrents, el dit acord ocasionarà un augment en el preu de la carn.

La Universitat

El director general d'ensenyament primari ha demanat al governador de Lleida que obligui l'Ajuntament de Sert (Lleida) a la reparació de la casa habitació del mestre.

S'han concedit les excedències que havien sol·licitat la mestressa de Lladros (Lleida), donya Teresa Navarri i el mestre d'Arrugué (Lleida), don Josep Magrinos.

Conferències

El propi 4 de febrer, a les set del vespre, el senyor director de l'Institut Francès, J. J. A. Bertrand, donarà a la sala d'actes de l'Institut (Consell de Cent, 338), una conferència pública sobre el tema: «Fr. Mistral et les poètes du Félibrige».

A l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, prosseguirà avui, dimecres, i 3 de febrer el cicle de conferències sobre Física dels raigs X a càrrec d'En Josep Grau, el qual dissertarà sobre els punts següents: Accions biològiques dels raigs X. Radioteràpia, de superfície i de profunditat. Homogeneïtzació mitjançant filtres. L'òptica dels raigs Röntgen, llur preparació, velocitat, difusió, reflexió, refracció, polarització i difracció. Acció lumínica dels raigs Röntgen. Radioscòpia. Accions químiques. Radiografia. Mètodes de mesura de la qualitat i de la intensitat dels raigs X. El mètode d'absorció. Escala de densitat. Mètodes d'ionització, fotografic, fluorimètric pel seleni. Espectrometria dels raigs Röntgen.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimecres, 31 de gener de 1923

Les alcaldies de R. O.

HA continuat el govern de concentració liberal i actuació antiliberal nomenant alcaldes de R. O. a Catalunya. Girona, Sant Feliu de Guíxols, Palamós, etc., han estat les darreres poblacions *afavorides*.

Cal, doncs, insistir en la protesta contra aquest procediment antidemocràtic i antimunicipal. I cal demanar-ne comptes a tot el govern, però especialment a qui el presideix i a qui li dona, o li vol donar, una significació més radical i renovadora.

El senyor marquès d'Alhucemas presidí en 1917 el govern de concentració que es formà com a conseqüència dels fets polítics esdevinguts aquell any. Aquell govern, primer del qual formàrem part els nacionalistes catalans, acordà no fer ús de les facultats que les lleis li atorgaven quant al nomenament d'alcaldes de R. O. Com és, doncs, que el senyor marquès d'Alhucemas, president del Consell de ministres de 1923, actua en forma tan oposada al senyor marquès d'Alhucemas, President del Consell de Ministres de 1917? És que l'any 1917 el marquès d'Alhucemas no actuava a impuls d'una convicció pròpia, sinó sota la pressió esperonadora dels nostres amics, companys seus de Ministeri? Aquesta hipòtesi fóra, realment, molt honrosa per a nosaltres, però no esdevindria gaire satisfactòria per al senyor marquès d'Alhucemas.

No fa encara dos mesos, recordant En Cambó al Congrés els antecedents del compromís contret pel govern de 1917 de no nomenar alcaldes de R. O., fou interromput pel Sr. Villanueva, qui recaptava pel al senyor marquès d'Alhucemas i els demòcrates la glòria d'aquella iniciativa. Un hom veu clarament que el senyor marquès d'Alhucemas ha perdut la memòria i no sent per aquella iniciativa seva l'entusiasme que li suposava el Sr. Villanueva.

Aquesta contradicció colpidora entre els actes del President del Govern de concentració de 1917 i els actes del President del govern de concentració de 1923 no afavoreix certament ni al senyor marquès d'Alhucemas ni a les forces polítiques representades al Ministeri actual.

Les menys afavorides, però, són les hosts del reformisme. Els reformistes es negaren a formar part del govern de concentració de 1917, per voler solucions més radicals encara. Fins i tot censuraren els nacionalistes catalans per haver-hi entrat. Però aquells nacionalistes catalans imposaren des del primer moment el compromís de no nomenar alcaldes de R. O. I el compromís fou lleialment mantingut i complert. Ara els reformistes, que interposaven l'any 1917 criteris radicals a llur adveniment al poder, han acceptat des del primer moment actuacions que contradueixen llur significació essencial en la política espanyola, claudicant en qüestions fonamentals de principi. Ells, que censuraren els nacionalistes de 1917, no han tingut ara ni la conseqüència política ni la valor cívica que aleshores demostraren els nostres amics.

I tota aquesta pertorbació de la vida municipal catalana és realitzada a benefici de la *Unión Monàrquica Nacional*, que sempre s'ha dit defensora de l'autonomia municipal. Una autonomia municipal amb alcaldes de R. O.!

La *Unión Monàrquica Nacional*, a més a més, obligada per En Cambó, al Congrés, es va comprometre a no acceptar més alcaldes de R. O. La *Unión Monàrquica Nacional* ha mancat obertament a un compromís contret solemniament i ni tan sols ha intentat disculpar-se'n. És que ja no existeix? És que cap dels seus òrgans oficiosos a la premsa independent gosa explicar un manament tan greu de formalitat i de conseqüència?

Catalunya, però, contestarà al govern i a la *Unión Monàrquica Nacional* en l'única forma possible, afirmant una vegada més la seva personalitat nacional i donant a les candidatures catalanistes la victòria més formidable.

Les Idees i les Imatges

LA FEINA DIFÍCIL

DE M. CHARLES MAURRAS

Un jorn diguerem que per a nosaltres, catalans, nacionalistes i conservadors, les doctrines de M. Charles Maurras tenien un triple valor divers: com a conservadors ens sentíem — (credo metafísic confessional a part) — del tot identificats amb ell; com a catalans, en un moment donat, admitem la possibilitat d'un franc desacord.

La nostra posició personal, gosem a creure, resultava i resulta, doncs, a bastament clara, i, si no impliqués massa pretensió, diríem, perfectament lògica.

No així, en canvi, l'actitud, el gest, els mots darrerament adoptats per mant nacionalista — (i no entre els menys distingits, certament) — al judicar amb palesa repulsió i desdany «la feina de Charles Maurras», al marge d'una campanya de premsa recent.

No ens pronunciam — (una volta lamentada la materialitat concreta del crim polític entorn del qual s'ha generalitzat la campanya esmentada) — sobre el fons de l'ajer, d'un interès purament i exclusivament francès.

Co que ens ha sorprès és que un nacionalista català com En Rovira i Virgili, conscient dels seus deures nacionalistes, condemnat, amb tanta d'incomprensió i de duresa, la tasca d'un nacionalista francès, no menys conscient dels seus nacionalistes deures.

Hom pretén i tot «desqualificar» M. Charles Maurras per les seves violències de llenguatge nacionalista.

Aquestes violències, suposant-les sinceres i ben intencionades, al nostre entendre, són les que atorguen, precisament, més mèrit, més relleu, més exemplaritat a l'obra política nacionalista de M. Maurras.

Són la seva major glòria.

La dura i a voltes grogüera — si voleu — «feina» política del pur i refinat autor d'«*Anthème*», cal pensar i sentir que ha d'ésser per a ell la més ingrata, la més difícil, la més odiosa — intrínsecament — de les feines. Ella implica el sacrifici màxim. El sacrifici, intermitent del seu bon gust i de la seva elegància incomparables com a escriptor i del seu cor excellent d'home ben nat i generós.

Tot això ho sacrifica M. Charles Maurras a una causa que ell — com a perfecte nacionalista — posa per damunt de tot.

Ens referim a ço que ell creu — amb raó o no — l'interès suprem de la pàtria.

La «feina» de M. Charles Maurras és, doncs, la més difícil de les feines intel·lectuals nacionalistes, la més feixuga, la més ingrata, la més arriscada, sota tots conceptes.

Es de lamentar, però, que sigui també la més incompresa, majorment d'aquells que hom havia cregut fins ara amb més aptesa per a comprendre-la i apreciar-la en el molt que ella val i representa.

JOSEP MARIA JUNOY

criure llurs noms i la significació de llur indumentària.

Tercera. La inscripció acabarà a dos quarts de cinc de la tarda.

Per l'entusiasme i animació que ha despertat el sol anunci d'aquest concurs, fa preveure l'assoliment d'un èxit ben ressonant.

Es requereix indispensable que les notes que ens siguin trametes per a la publicació vinguin redactades en català i amb concisió periodística.

El plebiscit de LA VEU DE CATALUNYA

Format gran o format petit?

El format gran és el del tamany d'El Sol o Las Noticias. El format petit és l'actual de LA VEU DE CATALUNYA.

La votació dona, fins ara, el resultat següent:

FORMAT GRAN	1.425
FORMAT PETIT	3.991

Aquesta setmana serà probablement l'última d'aquest plebiscit.

Agraïrem, doncs, als nostres lectors que omplin el butlletí següent i el trametin a la direcció, carrer d'Escudellers, 10 bis, tan aviat com els sigui possible.

En
de carrer
núm. prefereix que La Veu de Catalunya es publiqui
en format { gran o petit }
(Signatura)

(1) Cal esborrar el format que no plagui.

La Fundació Bernat Metge

Els primers adherits

Onzena llista de subscriptors

Aquesta és ja l'onzena llista dels primers adherits a la gran empresa d'edició dels clàssics grecs i llatins portats a la nostra llengua.

Per l'agomolament d'adhesions rebudes darrerament, continuarem publicant aquestes llistes fins a mig mes vinent.

El primer volum de la col·lecció (Lucrèci: «De la Natura») sortirà dintre dues setmanes i serà repartit durant el mes de febrer.

La llista total dels nostres subscriptors serà editada, a fi d'any, en haver publicat els deu primers volums, formant un fullon on hi haurà un resum de les més assenyades crítiques estrangeres de les obres de la Fundació.

El Círcol Equestre (Barcelona).
Ricard de Campmany (Barcelona).
Albert Rusinfol (Barcelona).
Antoni Miralce (Barcelona).
Miquel Castells i Sagarra (Barcelona).
Lluís Jover Castells (Barcelona).
Josep Caraben (Barcelona).
Santiago Estapé (Barcelona).
Antoni Gaudí (Barcelona).
Ateneu Empordanès (Barcelona).
M. A. Espinal (Barcelona).
J. M. de Casacuberta (Barcelona).
Casino Industrial (Arenys de Mar).
Pere Inglada (Barcelona).
J. Vallès i Pujals (Barcelona).
Carles de Fortuny (Barcelona).
Bonaventura M. Plaça (Barcelona).
Antoni Muntanya (Barcelona).
Joan Feiner i Dolcet (Barcelona).
Eusebi Badia i Cassà (Barcelona).
Antoni Ariet (Viladrau).
P. Fabregas (Barcelona).
Ramon Balcells i Masó, prevere

(Barcelona).
Mannet d'Oms Pujades (Barcelona).
Francesc d'A. Ribas Serra (Barcelona).
Francesc Bultó (Barcelona).
Irene Pujol (Barcelona).
Ildefons Vilaplana O. S. B. (Gibraltar).
Josep Mas i Morell (Barcelona).
Miquel Capdevila (Barcelona).
Reverend Joaquim Torné (Sarrià-Barcelona).
Josep Basa i Augé (Barcelona).
Estanislau Tomás i Faréll (Barcelona).
Ramon Tomás (Barcelona).
Francesc M. Masferrer (Barcelona).
Pere Casablanques Sagrera (Sabadell).
Joan Oliver Sallarés (Barcelona).
Editorial Poliglota (Barcelona).
Doctor Joan E. Salvans, prevere (Ullastrell).
Mossèn Marcell Garrigó, prevere (Barcelona).
Artur Mora (Barcelona).
Modest Gual (Barcelona).
Josep Romani (Barcelona).
Mossèn Josep Homar i Duran, prevere (Barcelona).
Doctor Cebrià Montserrat, prevere (Barcelona).
Joan Sabater (Igualada).
Salvador Millet (Barcelona).
Jeroni de Moragas (Barcelona).
Associació d'Antics Alumnes de l'Escola d'Agricultura (Barcelona).

Recordem que la direcció de la Fundació remet de franc el prospecte a tothom qui li demani. Escudellers, núm. 10 bis, entresol.

Les lectures de l'Associació Catalana d'Estudiants

JOSEP M. DE SAGARRA

Dissabte, a l'Associació Catalana d'Estudiants, En Josep M. de Sagarra llegí, amb aquella gràcia que fa sensibles les paraules, i davant d'apreciable concurs, el cant segon del seu poema «El Comte Arnau».

En l'evocació de la figura llegendaria i popular, i la de l'abadessa Adalís, amb el complement d'un tercer interlocutor i del fons dibuixat en relleu que el completa, hom hi veié esmerçada novament la traça del poeta a guarnir els episodis i les figures amb aquella saba tèbia i sensual que adés és un esborronament

lleu damunt la pell fina i adés una crua rojor de llavi encès. La interpretació de la llegenda i de llurs actors és, doncs, ben fidel a la personalitat de l'autor, constituint, enfront de la parafrasi maragalliana, el triomf de l'orgull de la vida d'Arnau, brodada de ses gestes roents o malastrugues. El paisatge, finalment, és posat en el vers d'aquella manera tan tendra i tan bonica com forta i dramàtica ensenya, que ha esdevingut patrimoni únic d'En Sagarra, i que en la darrer'a del cant que llegí assolí una meravellosa perfecció en donar-nos la natura l'activa sensació de l'epifleg nocturn.

ALFRED GALLART

Dissabte vinent, dia 3 de febrer, a les set de la vetlla, i al mateix estatge de l'entitat (Méndez Núñez, 3, principal), N'Alfred Gallart donarà lectura d'un recull de proses inèdites.

Concurs infantil de vestits al C. P. C. de Sant Andreu

El Centre Popular Català ha organitzat per al dia 11 de febrer, a les quatre de la tarda, un concurs de vestits, de figura ben catalanesca. Un jurat, compost d'artistes ben competents en indumentària catalanesca, adjudicarà sis valuosos premis als petits concursants que representin amb major propietat un dels tipus que detallen les següents bases:

Primera. Representació d'una figura històrica catalana.

Segona. (Figura legendaria catalana) (Comte d'Arnau, Serrallonga, Fra Gari, etc.)

Tercera. (Figura allegòrica d'una institució catalana (Sant Jordi, Manellic, Patufet, Cucut, Violet, etc.)

Quarta. Tipus o figura popular catalana.

Cinquena. Figura pintoresca comarcal de Catalunya.

Sisena. Figura a lliure elecció.

Les condicions per a pendre part al concurs:

Primera. És condició indispensable no passar dels dotze anys.
Segona. Abans d'entrar a la sala de ball, els concursants hauran d'ins-

Notes del Municipi A L D I A El somni de Dorina

LA CRIDA DE CARNESTOLTES

L'alcalde de Barcelona ha fet la crida de consuetud en aquest temps de Carnestoltes, recordant als ciutadans que les Ordinacions de la ciutat obliguen a tots a tenir bon comportament de paraula i de modals, a no fer res que ofengui la moral i els bons costums, la decència i la cultura; que durant el temps de Carnestoltes es pot circular amb distreça, però està privat l'ús d'armes i el ridiculitzar institucions i autoritats, i que les dones es distressin d'home i els homes de dona; portar careta; vendre plomalls i tota altra cosa que pugui molestar les persones; el tirar paperets de colors barrejats i el molestar les distresses i els altres.

La Rua sols es farà al Passeig Central del Parc de l'Exposició del Montjuich.

Els cotxes, automòbils, carros, camions i distresses que vulguin circular pels carrers hauran de proveir-se de patents que es faciliten als baixos de la Casa Consistorial.

La crida s'ha publicat impresa en català i en castellà.

CONCURS PER A PROVEIR LA DIRECCIÓ DE L'ESCOLA DE SORDS-MUTS

L'Ajuntament ha acordat proveir mitjançant concurs, la plaça de director de les Escoles de Cecs Sords-Muts i Deficients i Laboratoris anexo, dotada amb el sou anual de 4.500 pessetes.

Per a prendre part en el concurs es requereix ésser espanyol, no excedir de 45 anys d'edat, trobar-se al corrent amb l'obligació del servei militar, conèixer l'idioma català per a parlar-lo i escriure'l, i posseir el títol de doctor i llicenciat en Medicina. Els concursants presentaran, demés, els treballs o missions que haguessin realitzat en Institucions d'Ensenyament o en Centres d'Investigacions similars.

El termini per a presentar les instàncies és el de deu dies naturals.

LA «GASETA MUNICIPAL»

La «Gasetta Municipal» publica l'índex corresponent al segon i tercer trimestre de l'any econòmic de 1922-1923, seguint el costum establert des de fa alguns anys. Es de gran utilitat.

Dietari històric

31 gener de 1907

MOR L'ESCRITORA MARIA DEL PILAR MASPONS I LABROS (MARIA DE BELL-LLOO)

Germana del gran patrici i eminent advocat En Marian, cercà en la literatura l'esplai dels seus entusiasmes. En la primitiva premsa catalana col·laborà en «El Gai Saber», «La Il·lustració Catalana», «La Renaixença», «La Veu del Montserrat» i en aquestes columnes.

La seva producció consistia en «Sallabregues», col·lecció de poemes precedida d'un próleg d'En Joan Sardà; «Poemes catalans», la novel·la històrica «Vigatans i botiflers», «Llegendes catalanes», «Costums i tradicions del Vallès» i «Elisabeth de Murs».

En els Jocs Florals atenyí merescuts premis: 1875 per una col·lecció de narracions i llegendes i en 1880 per una col·lecció de tradicions anomenada «Montseny».

Fou dona modesta, reclosa en la seva llar; modesta i abnegada, aportà al cultiu de les lletres de la terra la seva voluntat, sense pretendre cap nom. Era, escrivint, un model d'ingenuïtat, entusiasta de la seva pàtria i fervorosa creient. Assenyala la valor que nostre poble aportava al folk-lore, als vells costums, i recollí, de llavis de gent senzilla, rondalles, tradicions i contes, sobretot a l'encontrada del Montseny. Era inspirada poetessa i ses obres tenien el segell d'una gran tendresa. Es pot dir que fou la que pressà el camí per on han seguit altres dones, llançant-se a escriure amb notable profit de les nostres lletres.

Els temes de la seva poesia són de caràcter ruralista, recollint especialment tradicions i llegendes que, sense desvirtuar l'origen de llur font popular, van revestides de gràcia i d'escoltllit llenguatge.

Uitat, car, a la vegada que constitueix un registre molt detallat de tots els assumptes municipals, facilita el mitjà per a trobar ràpidament qualsevol dels innombrables acords adoptats per l'Ajuntament, la Comissió de Govern i la Junta Municipal. En aquest índex estan agrupats per matèries els diversos assumptes que s'han inserit a la «Gasetta» durant l'any, i acaba amb una llista alfabètica de noms, en la qual s'assenyalen les pàgines on aquests noms són citats.

NOVA EDIFICACIÓ A LA GRANVIA LAYETANA

La Caixa Mútua Popular ha presentat plànols, sol·licitant de l'Ajuntament el competent permís per a construir una casa de caràcter monumental a la Granvia Layetana i carrer de l'Argenteria.

VISITA

Acompanyats del diputat a Corts don Manuel Girona, han visitat el senyor alcalde els presidents de l'Ateneu i Conservatori igualadíns, canviant impressions sobre el concert que aquelles entitats es proposen donar pròximament a Barcelona.

MOCIONS A FOMENT

Davant de la Comissió de Foment han estat formulades les següents mocions:

Del senyor Matons, perquè es destinin 2.000 pessetes a l'arranjament dels jardins del Parc de la Ciutadella, en el tros del Palau de la Fira de Mostres; altres 2.000 per a l'arranjament de l'aferrat del carrer de Barceló i altres de la barriada de la Barceloneta, i perquè s'installin dos focus elèctrics a l'entrada del Cementiri del S. O., i perquè es procedeixi a l'empedrat del carrer de Muntaner, en el trajecte conegut abans pel carrer de la Garriga.

Del senyor Cararach, perquè es destinin 2.000 pessetes a la urbanització de l'encreuament del carrer de Vilapiscina, amb el Passeig de Fabra i Puig, i altres 2.000 a la conservació i aferrat dels carrers del Districte IX.

Del senyor Nonell, perquè es procedeixi a numerar el carrer de Jordà entre els de Providència i Font Castellana.

Havia nascut a Barcelona (on morí) el 4 de desembre de 1841, i honorà el seu cognom, com els seus germans, en la valoració de la nostra terra, com han fet els seus parents, com un digne llegat.

ESPIGOLAIRE

Generalitat

LA CAIXA DE CREDIT COMunal

Sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch, s'ha reunit el Comitè administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal, acordant, entre altres afers, sotmetre a l'aprovació del Comitè directiu la concessió d'un crèdit de 275 mil pessetes a l'Ajuntament de Sant Feliu del Llobregat, amb destinació a la construcció d'un escorxador, clauveres, obertura de carrers i altres millores urbanes.

LA SOCIETAT CATALANA DE FILOSOFIA

Sota la presidència del doctor Turro, va constituir-se a l'Institut d'Estudis Catalans la Societat Catalana de Filosofia, composta pels senyors don Josep Maria Llobera, canonge; doctor don Lluís Carreras; don J. Serra i Hunter; D. G. Dwelshauvers; don Alexandre Gali; don Josep M. Capdevila i don Pere M. Bordoy-Torrents. Fou elegit president el doctor Llobera i designat com a secretari el senyor Bordoy-Torrents.

La Secció de Ciències de l'Institut ha acceptat com a filial i anexa la novella societat i ha nomenat delegat el doctor Turro.

EN RAMON CUNILL

Restablert de la indisposició que ha tingut, ha assistit al seu despatx el secretari titular del President, En Ramon

I, a ells, què?

Deia l'altre dia, que per al Govern de concentració liberal sembla que no hi ha tasca a fer: quatre reials decrets, quatre reials ordres, i la tasca legislativa que s'espera.

En resoldre's la crisi, significàvem en aquestes columnes la necessitat imperiosa de convocar de seguida noves Corts: la salut pública exigeix actuar, i de pressa, en problemes bàsics de l'existència del país: el de Catalunya, el ferroviari, l'econòmic, el social i molts d'altres que són fills de la realitat i de les necessitats exigents de la transformació del món per les qüestions internacionals i la crisi universal de la post-guerra.

Però als nostres ministres tot això no els interessa, segons sembla, i van ajornant «en ment» la data de les eleccions legislatives, per a resoldre, mentrestant, problemes personals i partidistes, fill de les ambicions dominadores dels diferents grups que integren la Concentració.

Ja es parla de fer les eleccions el més de maig, en compte del d'abril; i fins hi ha qui parla de fer primer les eleccions provincials, les quals s'escauen en la primera quinzena de juny. L'efectivitat del Parlament va ajornant-se i, als problemes que el Parlament ha de resoldre, s'agregen cada dia, en termes que allò que fa un mes podia ésser remei, ja no ho és avui, i el que avui sembla que ho fóra, ja no ho serà demà.

Es comode i saludable pels ministres, viure sense l'angoixa i l'apremi del Parlament, però és, ara com ara, un veritable delictat de lesa pàtria. Sigui com sigui el Parlament, representi o no la voluntat dels ciutadans, la seva tasca és imprescindible: sempre hi ha a les Corts i al Senat una minoria de veritables representants del país que moltes vegades s'imposa a la barroeria ministerial i a les conveniències polítiques. La darrera crisi n'és un exemple.

El primer càrrec que es podrà fer al Govern en començar la tasca parlamentària, és el d'haver tingut tant de temps segregada la voluntat del país. Amb quin dret demanarà facilitats, quan li apremlí el temps el senyor marquès d'Alhucemas?

I, per altra banda, tothom sap prou a què obeeix aquest ajornament: a preparar el mecanisme electoral en forma que la voluntat dels electors pugui ésser falsejada per la intervenció d'autoritats de tota mena en els afers electorals. Així, l'ajornament és condemnable en la finalitat i en el procediment; en les causes i en els efectes.

I demostra, sobretot, que el Govern posposa el bé del país, que no l'interessa, al bé dels partits que l'integren, que és l'únic anhel que sent i l'única força que el fa moure.

POL

Polítiques

DENUNCIA

El jutjat de la Universitat s'ha inhibit a favor del jutjat de la Barceloneta, per a entendre en la denúncia presentada contra el setmanari «Icaria Nacionalista», del Poble Nou, per la publicació d'un article contra la forma de Govern.

LA LLIGA DELS DRETS DE L'HOMME

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular, es reuniren el components de la Lliga dels Drets de l'Home, sota la presidència d'En Pere Gorga, procedint a l'aprovació dels Estatuts pels quals ha de regir-se la Lliga, i en els quals s'assenyala la quota mínima de cinc pessetes per entitat adherida, així com també l'admissió de sots individuals en qualitat de protectors amb la quota mínima d'una pesseta.

També acordaren la necessitat de portar a cap la celebració d'un acte públic amb l'intent de recaptar una àmplia amnistia per als delictes polítics i socials.

La campanya del Marroc

PADRINA DE GUERRA

El soldat del regiment d'Infanteria de Valladolid núm. 74, companyia quarta, destacat a Mont-Arruit, Víctor López Martínez, sollicita padrina de guerra.

ESTIC en aquella edat — que vagament i elegantment podem anomenar la segona joventut — en la qual un home, tot i trobant-se amb prou capacitat i crèdit per començar a donar consells, sent encara una certa impulsio fresca a fer, de vegades, coses que, obrant com a conseller, no recomanaria. Però els meus consells — una veu interior m'ho diu — són aproximadament perfectes. Permeteu-me ara que en doni un a aquelles persones del meu sexe afligides pel dubte de no saber si un cert decantament i flaca que senten per una persona del sexe contrari és un amor o bé un enamoriscament. Hi ha una prova a fer, dic a aquelles persones que el dubte, en el ram alludit, inquiet o burxa. Essent tota dona — permeteu-me la paradoxa — una estàtua gentil que es caracteritza per la seva necessitat de parlar, si volem fer la prova, pareu esment en les paraules de la dona que us plau, amb viva atenció, quan se li acudirà d'explicar-vos una film que ha vist o el somni que ha tingut anit passada. En front de qualsevol d'aquestes dues relacions — ambdues forçosament incoherents, absurdes, i exposades a oblit de detalls essencials, que després cal subsanar amb més d'un: «ah, no havia pensat a dir», etc. — no evadireu de seguir dòcilment el fil tortuós de les aventures, i molt menys cercareu de tancar de cop dient que aquella mena de relacions us carreguen, o fent veure, quan tot just la relació és començada, que us ve mal de queixal o que us heu recordat d'una cita. Si sou capaçs d'escoltar bé fins a la fi — l'únic consol que us permeto és de fumar mentrestant, — allò que senti per aquella amable interlocutora és un amor autèntic. Podeu pendre qualsevol de termini que us hi lligui definitivament.

Perquè només és claríssimes vegades que un somni — com una film — sigui d'una estructura suportable, i, per tant, hom necessita per a tolerar-la que la persona que la conta hi irradii tresors d'una naturalesa única.

Tota llei, però, té la seva excepció, i el somni que aquest matí m'ha contat Dorina, em sembla un somni no solament interessant en si, sinó d'una gran significança emblemàtica. Com que jo no tinc els ulls «mesclats de cristall i d'agata», que caracteritzen a Dorina, ni els seus dos deliciosos penjolls de cabell castany-clar-semidaurat al costat dels polsos, no puc assegurar que el somni reixi tan bé explicat per mi. Paciència.

Dorina — doncs — en el seu somni, era a casa seva, a la seva cambreta, i estava posant unes flors vermelles en un gerro. Unes flors vermelles en forma d'estels. Aleshores va sentir una fressa i es va girar. Havia entrat un ocell blanc per la finestra. Aquest ocell tenia una certa retirada a un pagó, però era més petit. Dorina té un geni molt prompte. Va agafar una cadira per a fer fugir l'ocell. Encara que l'ocell blanc no fos tan gros com un pagó, era molt més gros que no un canari. Ja era una noia. Però l'ocell, amantent, va volar fins gairebé tocar el sostre. I amb la punta del bec va escriure aquesta frase al cim de la paret: — T'agradaria de casar-te només que per fer empiar la Julieta. — La Julieta és una cosina germana de la Dorina, tenen la mateixa edat, i són dues inseparables, absolutament íntimes: ploren o riuen sense saber per què i al mateix temps. Ara bé, la Dorina va sentir una mena d'estereïment en llegir aquella frase. Després, amb una certa mirada interior, es va escorcollar profundament la seva ànima, i va comprendre que l'ocell tenia raó, i que li havia revelat un misteri de si mateixa que ella mai no hauria sabut descobrir. L'ocell se'n va anar, fent una mena de rialleta.

— Es que tots els ocells poden saber les coses secretes i terribles? — va preguntar-se Dorina. I, fos per la seva pertorbació, fos perquè somiava, es va posar a fregar un pom de metall amb un velet de capell.

Aleshores l'ocell va tornar a entrar. La Dorina es va quedar bocabadada, amb el velet a la mà. L'ocell, aquesta vegada, va parlar-li, potser perquè ja hi havia més franquesa. I li va dir:

— Doncs, mira, et casaràs. A ell, encara no el coneixes. Demà vindran a invitar-te a un te dansant, i serà el teu primer ballador. És un jove de bona família, fill únic, té dos automòbils. Balla deliciosament. Al primer cop d'ull s'enamorarà de tu. Després us passejareu per un jardí, sospirant fort com dos acordeons. Un cop casats anireu a París i et portarà a tots els music-halls. A París et faràs tnyir els cabells d'un color estrany que serà el més bonic del món, i ell, més boig que mai, et regalarà tres collars de perles. Un gran pintor et farà un retrat que ocuparà tot un pany de paret, i hi estaràs amb un llebrer als peus. El teu marit serà diputat i us vindrà una gran fortuna d'Amèrica...

En aquell moment, algú va tustar als vidres de la finestra. Era una senyoreta boteruda, antipàtica, que feia cara de mal geni, i tustava amb el seu paraigües.

— Ei — deia. — Ei!

I tornava a tustar amb el paraigües, desficiosa.

— Ave, Maria! — va fer l'ocell. — Quina atzagaiada! Dispena, Dorina. Retiro tot el que he dit. M'he equivocat. Tot això era per aquella senyoreta del paraigües.

JOSEP CARNER

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

QUESTIO DE NOMS

Madrid, 31, 12³⁰ matinalada. La «Sociedad General de Autobuses» de Madrid, responnent a les censures que un cronista ha formulat per usar la paraula «autobus», en lloc de la paraula «autónibus», que és la castellana, diu que no fou ella, sinó l'Ajuntament, qui primerament utilitzà el mot per a anunciar el concurs.

La societat consultà l'Acadèmia Espanyola; però, quan aquesta contestà dient que havia d'usar-se la paraula «autónibus», era ja tard, puix que el nom social de l'empresa estava ja registrat.

En l'actualitat, com que aquesta societat pensa posar en circulació autònibus oberts, que es denominen a França «Char-Avants», s'ha dirigit igualment a la Real Acadèmia de la Llengua, perquè se serveixi denominar-los en castellà, i ha contestat la dita societat que els esmentats «autònibus» oberts se denominen en castellà «charavan» i en plural «charayanes».

EL JOG

S'assegura que la Junta directiva de la Gran Penya, ha rebut una proposició, signada per diversos socis, perquè se suprimeixi el joc radicalment en aquesta societat.

ELS ESTUDIANTS I LA QUESTIO DE L'IDIOMA

«El Debate», diu: «Entre les moltes coses dignes d'elogi realitzades a Saragossa pels estudiants catòlics, mereix destacar-se un fet: que en el banquet amb el qual celebraren els congressistes el final de llurs treballs s'hagi permès als delegats de les Federacions regionals de brindar en llur propi idioma, mesura de savia política, ja que facilitarà l'ingrés en la Federació Espanyola dels elements joves intel·lectuals de totes les regions, que ofrim, per la comprensió i prudència que revela, als qui ací i allí incorren en funestes exageracions».

LA FIRA DE MOSTRES

La Companyia dels Ferrocarrils de M. S. A. ha acordat aplicar als transports destinats a la Fira de Mostres que ha de celebrar-se a Barcelona el vinent mes de març, la tarifa especial G. V. número 119.

Vista la data de celebració de la Fira, els terminis per a la facturació i retorn de les expedicions, seran els següents:

Per a la facturació a Barcelona, del 15 de febrer al 16 de març.

Per al retorn de les expedicions, del 29 de març al 27 de maig, totes les dates inclús.

EL CONGRES DEL COMERC D'ULTRAMAR

El Comité organitzador del Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar, ha rebut la primera de les actes de constitució de les delegacions de nuclis de comerciants espanyols que han d'assistir a les tasques del dit Congrés.

Aquest document procedeix de Sant Joan de Puerto Rico i va signat per don Josep Pérez Losada, secretari de l'assemblea general reunida a la sala d'actes del Casino Espanyol.

En aquella acta es notifica la constitució d'un cos homogeni que es denominarà Comité del Comerç Espanyol a Puerto Rico, amb les institucions espanyoles de Sant Joan, Ponce, Mayagüez, que hi assisteixen degudament representats, i amb les societats espanyoles que existeixen a Manatí, Arrecibo, Munacao, Guyama, Riu Pedra, Yanco, Bayamo, associades al moviment amb nodrides representacions del comerç espanyol distribuïdes en tota la illa, en els pobles de Bayamo, Ciales, Corrozo, Umacao, Junco, Manatí, Guyama, Marianao, Ponce, Sant German, Vega Baixa, Yabucoa, Arrecibo, Cidra, Riu Pedra, Sant Sebastià i Sant Joan.

Havent-se procedit a celebrar una votació per paperetes per elegir 10 delegats congressistes, resulta triomfant la següent candidatura:

Abelard de la Haba, Manuel B. Soto, Enric Zorrilla, Josep Pérez Losada, Segon Cadellero, Dionís Trigo, Antoni Figueras, Manuel Lomba, Leopold Martínez i Miquel Targa.

Concorregué, amb caràcter oficial, a l'assemblea general i a l'acte d'elecció de delegats el consell de la Nació

a Puerto Rico, don Ernest Freix de Andrade.

NOTA BURSATIL

La Borsa es presenta ferma, especialment en fons públics, guanyant la partida d'Interior 30 cèntims en tancar a 71.25.

En els valors industrials hi ha poca negociació. Sobresurten els Ferrocarrils, que acusen antinomia.

De les accions bancàries, les del Banc d'Espanya guanyen i entera i queden a 587.

Els francos comencen molt fluïdos i tanquen a 39.10, amb desavantatge de 0.75; les lliures estan sol·licitades; les llires i dolars varien poc.

EL GENERAL NAVARRO

Melilla. — Els periodistes han visitat el general Navarro, sol·licitant un ressenyament complet de la rendició de Mont-Arriut i episodis del seu captiveri.

Gairebé no es noten en el seu aspecte senyals de les vicissituds sofertes; espiritualment, però, ha experimentat un trastorn íntim, havent perdut gairebé totalment la memòria i parlant amb gran dificultat, com si comencés de fer-ho.

Constantment repeteix, com una preocupació que l'obsessiona: «Acabo de néixer».

El general Navarro es nega a fer declaracions que es refereixin a la seva actuació militar i política.

S'assegura que el general Navarro ha rebut indicacions, per part del Govern, perquè no faci cap declaració que es refereixi als dits aspectes.

Sols ha dit que durant els 18 mesos de captiveri no tingué cap notícia tocant els esdeveniments desenvolupats a Espanya, i molt menys en la resta del món, de manera que desconeixia la trágica mort del seu nebot el vescomte d'Almon, esdevinguda a Melilla en topar l'aeroplà que pilotava amb un altre aparell.

Affirma que el dia que li posaren una argolla al coll, els moros li asseguraren que ho farien per a causar efecte entre els cabellens.

Un moment en què estigué a punt de fracassar la negociació del rescat els combats no arribaren a son poder, repartint-se el contingut Abd-el-Krim i el seus.

En què que es refereix a la sort que hagi pogut córrer el general Silvestre, creu el general Navarro fermament que ha mort.

També assegura que està disposat a parlar clar bon punt s'ententi i sapiga en concret de què se l'acusa.

Abans d'embarcar a Alhucemas estigué el baró de Casa Davallillo al cementiri on s'hien enterrat els captius morts, i demanà a Abd-el-Krim que es respectessin les sepultures, i així ho prometé el cap moro, afegint que quan Espanya vulgui traslladar les despulles, donarà tota mena de facilitats per a fer-ho.

MANIFESTACIONS DELS RESCATATS

Melilla. — Els ex-presoners referencien que es manifestaren entre els rifenys dutes tendències. Els uns volien matar-los, i els altres s'hi oposaven per a obtenir el preu del rescat.

Quan Afraou fou bombardejat pels esquadrilles d'avions, els presoners estaven tancats a una casa, calent a 50 metres d'ella una bomba, i una altra a 25. La casa restà destruïda per una altra bomba, salvant-se per miracle els dos aviadors que hi havia tancats.

Els moros els presentaven comptes exhorbitants per roba neta que no arribava mai al seu poder.

Un dels articles que més fàcilment arribaven a llur poder eren les botifarres, perquè aquesta vianda està vedada als creients moros.

Per març de l'any passat foren obligats tots els presoners, sense excepció, a fer camins coberts per a portar els canons als llocs designats i bombardejar l'illa.

Els presoners neguen que hi hagués entre els rifenys artillers estrangers, però els benferragüels posseïen avui municions de canó i de fusell en abundor.

A conseqüència de les pallisses rebudes hi ha a l'hospital 25 soldats.

Abd-el-Krim té tancat dins d'una presó el cald de Beni-Said, Amid Kaimur, el qual es distingeix per la seva afeció a la causa d'Espanya.

La darrera nit de Nadal, passada pels captius sota la fúria dels moros, fou molt dolorosa. Els guardians els

impediren menjar durant 48 hores tota classe d'aliments.

En caure captius foren despullats de tota la roba, joies i diners.

El capità Salto, pogué conservar el rellotge, i en una ocasió, creient que no se sabia que el conservava, l'envià com a record a la seva esposa. Al poc temps, un moro li demanà el rellotge, i, veient que no el conservava, el tragué de la caseta on vivia, engançant-lo, i a deu metres de distància l'assassinà de tras-cantó.

Poc després de caure en poder de les nostres tropes el campament de Dar-Driss, com a venjança ordenà Abd-el-Krim que fos fusellat un dels caps.

El comandant Villar sortí un dia, autoritzat pels guardians, per a satisfer una necessitat, encara que el costum era de sortir tots plegats. Quan s'ajupí, rebé una bala al coll, quedant mort encontinent.

Els seus companys, com en el cas del capità Salto, hagueren de sortir a recollir el cadàver i enterrar-lo.

El germà d'Abd-el-Krim, per no estar conforme amb la conducta del seu germà i tement per la seva vida, fa algun temps que desaparegué del poblal.

Els presoners creuen que fugí cap a Fez.

ELS RESCATATS

Melilla. — A l'Alta Comissaria han facilitat la notícia que mercès a gestions del senyor López Ferrer s'ha rescatat el tripulant del llagut «Antonia Torres». Pare Ibáñez que es trobava a Bocoya.

Es recordarà que els que formaven la tripulació s'evadiren recentment.

Se sap que els rebels han entregat també quatre leguaris que tenien captius.

FELICITACIONS

Valladolid. — L'Associació de retirats de l'exèrcit ha dirigit un expressiu telegrama de felicitació al general Navarro per a que el trameti als demés presoners amb motiu del seu feliç alliberament.

Amb aquest motiu s'han cursat nombrosos telegrams de felicitació al Govern i particularment al ministre d'Estat.

DE MALAGA

Malaga. — En l'express ha arribat, procedent de Madrid, el general Sánchez Ortega, que marxa a Melilla en el navili correu.

En el vapor «Monte Toro» ha arribat el tinent d'infanteria senyor Arjona, que estava presoner.

Ve acompanyat del seu germà Lluís, comandant del regiment de Borbón.

LA TRIPULACIO DE L'ANTONIO LOPEZ.

Cádiz. — El capità don Ricard Cato i la tripulació de l'Antonio López són felicidissims pel servei fet amb motiu del transport dels presoners.

Els tripulants contenen l'embarg dels captius, que es realitzà en la forma ja coneguda, desenvolupant-se amb aquest motiu escenes verament commovedores.

Dien que els rescatats són 321.

Hi ha sis dones; tres de molt escaldades.

Una d'aquestes dones és vídua d'un militar mort en campanya i té nou fills.

Sis dels captius són paisans.

També ve un general, dos coronels, un capità d'Estat major (l'únic que quedava de l'Estat major del general Navarro) i 43 oficials.

Els restants són classes de tropa.

Es dediquen grans elogis al senyor Echevarrieta al qual es deu principalment l'èxit aconseguit amb els presoners.

El senyor Echevarrieta reb centenars de telegrams de felicitació de tota Espanya.

La societat Echevarrieta li ha dirigit el següent telegrama:

«Eus sentim orgullosos de tenir per cap tan insigne i benemerit patriota, uniat de tot cor els nostres aplaudiments als ja clamorosos que li dedica el poble espanyol, el qual mai no oblidarà l'acció meritíssima i cristiana de redimir captius».

EL SENYOR ECHEVARRIETA

Malaga. — El senyor Echevarrieta sortirà en l'express d'avui cap a la cort.

MANIFESTACIO

Palència. — Organitzada per la Casa del Poble d'aquesta ciutat, responnent a la iniciativa de l'Ateneu de Madrid, s'ha celebrat una manifestació per a demanar als poders públics que s'exigeixin les responsabilitats derivades de l'expedient Picasso.

La manifestació elixi del Passeig del Saló, on s'havien congregat unes quatre mil persones.

Anava al davant una representació de la Diputació provincial, l'alcalde i la majoria dels regidors, el president de la Cambra de Comerç i el del Circol Mercantil i de la Societat Econòmica d'Amics del País i Junta directiva de la Casa del Poble.

Una comissió presentà al governador civil les conclusions dels manifestants, en les quals, ultra la depuració de les responsabilitats, es demana que sigui activat l'expedient que s'instrueix pel desfici en la Intendencia de Larraix i que cessi definitivament l'acció guerrera a l'Àfrica.

ACCIDENT AUTOMOBILISTA

Sevilla. — A la carretera de Sevilla a Huelva ha topat un automòbil contra un arbre, resultant greument lesionat el passatger Ramon Moreno i el xofer Daniel Espinosa.

L'auto ha quedat fet a trossos.

EXPORTACIO

Salamanca. — Al Teatre Modern s'ha celebrat una assemblea d'agricultors per tractar de l'exportació de les llients.

S'ha acordat mantenir en estat permanent l'assemblea fins al Consell de dimarts, i resoldre d'acord amb què que hagin concertat el ministre, l'alcalde de Madrid i la Lliga d'Agricultors.

S'ha dirigit un missatge al Govern exposant que, en autoritzar l'exportació de la llienda sobrant, significa una obra de justícia i el triomf de la Cooperació de Productors, donant impuls extraordinari i beneficiós a l'Associació Agrària.

LLOYD GEORGE

Algeciras. — S'ha celebrat una festa andalusa organitzada pel governador militar en honor de Lloyd George.

Després, a la masia dels ramaders senyors Gallardo, hi hagué una festa taurina, en la qual Bejarano i Merquez torejaren uns «novillos».

Al final de la festa es serví un refresc i el governador militar brindà saludant a Lloyd George amb tot respecte.

Contestà Lloyd George amb un bell discurs, en el qual entonà un cant a les bel·leses d'Espanya i a la «hidalgua» dels seus habitants, manifestant que s'endua del nostre país un record memorable.

Fou vot per la cordialitat de relacions anglo-espanyoles.

El discurs, pronunciat en anglès, fou acabat en espanyol, amb una salutació al Rei Alfons.

Fou ovacionat amb entusiasme.

Lloyd George es mostrà durant tota la festa visiblement satisfet i riadós en moltes ocasions.

Per express desig seu es retirà amb la família del ramader, i després, a instàncies dels reunits, es féu un altre grup amb els toreros.

La festa terminà entonant-se els himnes nacionals d'ambdós països, interpretats per la banda del regiment d'Extremadura.

Demà Lloyd George se'n torna a Anglaterra.

ELS SENSE FEINA

Bilbao. — Aquesta tarda uns obrers sense treball s'han presentat a un establiment de menjar del carrer de Ronda.

Eren dos homes i una dona. Després de fer-se servir alguns plats que importaven unes vint pessetes, enviaren a l'amo un paperet en el qual manifestaven que eren obrers sense feina, i que, per tant, no podien pagar l'import de la menja.

L'amo, aleshores, s'acostà a un d'ells i li digué que els obrers eren els culpables de la ruïna del comerç de Bilbao, per excés de vagues, i ara no havien d'acudir al comerç, menjant a costelles d'aquest.

Encontinent féu agafar-los per la policia.

La dona pogué fugir, i els homes, que s'anomenen Domènec Saiz, de 28 anys, i Germà Vergara, de 27, ingresaren a la presó.

AVALOT

València. — L'alcalde d'Utiel ha co-

municat al governador civil que en un míting, en el qual qual parlava el senyor Marin Lazaro, es promogué un avallot, sonant alguns treus i repartint-se bastantes garrotades. Resultaren alguns contusos.

El senyor Marin Lazaro pogué calmar els ànims.

Informes particulars diuen que el senyor Marin Lazaro fou rebut a Utiel per gran nombre d'amics polítics, els quals, formant una manifestació, van recórrer els principals carrers de la ciutat.

En arribar a la plaça de Sant Joan el senyor Marin Lazaro, des d'un balcó parlà als amics, pronunciant paraules molestoses per als adversaris polítics.

Alguns dels oients protestaren. Un jove estigué a punt d'ésser agredit.

Es diu també que l'esmentat foren disparà contra el secretari de l'Ajuntament, que resultà il·les, perquè don Santiago Garcia pegà a l'agressor al braç desviant-li la punteria.

Aleshores el senyor Garcia rebé alguns cops, no pot precisar per qui, i resultà il·les.

El tinent de la guàrdia civil acudí, podent restablir l'ordre.

ELS RADICALS PORTUGUESES

Lisboa. — El partit radical ha convocat un congrés nacional del partit a les seves forces, projectant-se celebrar aquest congrés a últims del mes de febrer. — Havas.

ELS EX-PRESONERS

I LES RESPONSABILITATS

Madrid, 31, 2 matinalada.

Sevilla. — En l'Ajuntament s'ha presentat una sol·licitud, firmada per Enric Polo Lara, ex-presoner, en la qual es demana que l'Ajuntament de Sevilla acordi, sol·licitant les adhesions de les corporacions municipals de la «provincia», elevar una petició als alts poders per a que es declarin exempts de tota responsabilitat als presoners que resultessin culpables destinant-los a la reserva i incapacitant-los per ascendir, però sense extreure els castells, puix bastant han sofert en llur prolongat captiveri.

LINEA AERIA

Sevilla. — Han tornat a Madrid els enginyers de la projectada línia de Zepelins de Sevilla a America.

El lloc elegit per a establir els hangars és un pla pròxim a l'asclació dels Jerònims, al ribatge esquerre del riu Guadalquivir.

LLEGIONARIS DESERTORS

Chafarinas. — Tripulat per dos individus de la llegió francesa, de nacionalitat alemanya, ha arribat avui a aquest port un preciós balandre de regates.

Els dos legionaris venien extenuats de fred i fam.

Han declarat que portaven vuit dies navegant: tres dies sense menjar.

També han manifestat que procedeixen d'Algèria.

Els dos legionaris són atesos per les autoritats i s'ha disposat la seva conducció a Melilla.

El balandre quedarà en aquest port a disposició del Govern.

EL GOVERNADOR DE CADIZ

Cádiz. — Ha arribat el nou governador civil, senyor Rengifo.

Ha estat rebut per les autoritats.

S'ha possessionat immediatament del càrrec.

BARCELONA

Els actors

Es celebrà ahir a la nit al teatre Goya l'anunciat acte dels actors.

Presidí el representant de la Societat d'Actors, senyor Iglesias, acompanyat de la Junta del Sindicat d'Actors, empresaris i restant gent relacionada amb el teatre. El local estava completament ple.

Feren ús de la paraula els senyors Iglesias, Gabaldón i Meana, aquests dos últims en nom dels actors de Madrid.

Presentaren unes bases, mitjançant les quals es pot resoldre l'actual crisi del teatre.

L'acte acabà a les tres matinalada.

LES TERRES CATALANES

GIRONA

Diada de la Llengua Catalana a Manresa

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Concert Toldrà

Ahí, al Teatre Principal, tingué lloc el quart concert dels organitzats per l'Associació de Música de Girona.

Va donar-lo l'eminent violinista N'Edward Toldrà, acompanyat amb el piano, pel mestre Guillem Gargantà.

Fou executat un selecte programa, guardosament aplaudit pel públic, el qual obligà al violinista a repetir «la preciosa», de Couperin; i, encara, fou executat fora de programa l'«Andantino», de P. Martí.

El públic sortí molt complagut del concert, esperant anhelos la vetlla per a la qual està assenyalada l'audició de guitarra d'En Miquel Llobet.

Nomenament de mestres

Ha estat nomenada mestressa interina del poble d'Anglès Maria Juli Ferrer, i mestre, també interí, de Sant Sadurní, N'Agustí Viladesau Bisterch.

Junta de vocals associats

Anit passada va reunir-se la Junta municipal de vocals associats.

Foren ratificats els acords presos per l'Ajuntament sobre el conveni de moralitat amb la Diputació per a l'extinció del deute del contingent, i sobre la construcció d'una biblioteca popular en virtut del concurs convocat per la Mancomunitat.

La minoria monàrquica va votar en contra dels acords esmentats.

El nou alcalde

El nou alcalde ha pres avui possessió del càrrec ofert per R. O.

Altres noves

A nom de Pere Oliver, de Barcelona, han estat sol·licitades diverses pertinençes de dues mines de ferro.

— Els dies 1 i 2 de febrer propiement, marxaran cap a llur destinació els minyons d'aquesta Caixa de Recutament.

— Ha estat identificat el cadàver trobat abans d'ahir prop de Riudarenes.

El mort és en Pere Romàni Comas, de 70 anys, veí de Bagur, el qual anava a Vich quan li sobrevingué una congestió de la qual morí.

— De Llagostera comuniquen que ha desaparegut del seu domicili, el veí Jaume Ceda i Pareda, de 69 anys.

Diu en si tenia perdudes les facultats mentals.

La Sagarra

IGUALADA. — Gràcies a la magnificència i desprendiment dels germans Igualada, senyors Garcia, ha quedat instal·lat esplèndidament el saló de lectura de l'Ateneu Igualadí, doncs s'hi ha fet una millora notable. Es ben d'alabar l'igualadisme dels susdits compatriotes.

— Diumenge passat va haver-hi un partit de campionat de futbol entre l'equip de la nostra Joventut Nacionalista i l'Esparraguera F. C., en el camp d'Esports d'aquella entitat igualadina. L'espectacle va despertar regular interès, així com guanyador per tres goals contra zero l'equip local.

— Després de penosa i llarga malaltia ha mort el malaguanyat i conegut pintor En Bartomeu Camps, professor de dibuix que fou durant molts anys del real col·legi de les Escoles Pies d'aquesta. Testimoniem a la família l'expressió de nostre condol.

— En la darrera reunió reglamentària al Centre Gremial quedà novament elegit el senyor En Marcell Valls Palet per al càrrec de president, ço que prova la confiança que mereix per la seva activitat i encertada gestió en l'Associació de referència. L'enhorabona.

— Operacions realitzades per la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la vellesa i d'Estalvi durant la setmana passada: Cobraments, 207.403'95 pessetes. Pagaments, pessetes 145.427'96. Llibretes noves, 23.

— S'anuncia per a dintre poc temps la pròxima obertura d'un nou establiment amb el nom de Royal Bar, a la Rambla de Sant Isidre, assegurant-se que estarà muntat amb confort i elegància.

Diumenge darrer tingué lloc a Manresa la Diada de la Llengua Catalana, organitzada per «Nostra Parla», amb la col·laboració de les entitats de Manresa següents: Ajuntament, Centre de Dependents, Casal Regionalista, Joventut Nacionalista, Agrupació Feminal de la Joventut Nacionalista, Joventut Carlista, Centre Republicà Nacionalista, Associació de la Premsa, Associació Protectora de l'Ensenyament, Catalana, Orfeó Manresà, Foment de la Sardana, Grup Patria, Pomells de Joventut i Centre Excursionista.

ARRIBADA DELS ORADORS

A quarts d'onze del matí, una comissió de representants de les entitats susdites rebé a l'estació els oradors de «Nostra Parla» que foren els senyors R. Negre-Balet, J. Civera i Somani i Martí Esteve. Acte seguit la comitiva anà al Passeig de Pere III, on es ballaren sardanes.

A les dotze començà l'acte patriòtic d'homenatge a la llengua catalana que se celebrà al Teatre Nou, espai local, que s'emplenà de gom a gom.

En J. Parés

El senyor Parés, en nom de la comissió organitzadora, llegí unes quarel·les glossant la significació de la festa, remarcant la importància del idioma nacional per a la purificació de l'esperit col·lectiu del poble català i lloant l'excepcionalitat del nostre verb. (Aplaudiments.)

En R. Negre-Balet

El senyor secretari de «Nostra Parla» començà saludant el poble de Manresa, espai de catalanitat.

Remarcà el caràcter de les festes patriòtiques dels catalans, plenes d'idealitat, com aquella que aplegava homes de tots els partits polítics que davant de l'apel·lació al llur patriotisme, s'acoblaven per retro homenatge a qualsevol impenyal i subtil com és el verb.

Honorem la llengua — digué — no pas per la seva glòria passada, no pas pel seu renaixement actual, no pas perquè en ella començà a escriure's, en idioma vulgar la filosofia noble i humana de Ramon Lull, no pas per ésser amb aquesta llengua que brollaven els mots dels llavis carmesins de les nostres princeses i regines en l'Edat Mitjana, no pas per ésser la llengua amb que ens ha parlat sempre la nostra mare i amb la qual hem començat a dir el nostre primers mots, ni per ésser el mateix idioma amb que s'enfilen les cançons d'amor, sinó principalment per ésser l'arma de combat que ens ha de dur a l'alliberament.

Cita l'exemple dels altres pobles que han assolit la llibertat gràcies a l'idioma llur.

Diu que si nosaltres mateixos no ens adonéssim de la importància de la llengua, les grolleries comeses pels enemics en contra d'ells i els atacs i insults a la mateixa bandejant-la de tot allà on poden, ens ho palesaria.

Acaba dient que aquell esperit que aplegava allí tots els manresans havia de perdurar sempre i recomanant la constitució d'una Delegació de «Nostra Parla» que es captivés de l'expansió i enaltiment del català. (Forts aplaudiments.)

En J. Civera Somani

Començà el vice-president de «Nostra Parla» dient que són molts els catalans que donen valor a les coses accidentals i anecdòtiques i en canvi no s'enugen quan els enemics de la nostra espiritualitat esgrimeixen contra la llengua l'arma feridora de l'ultratge.

Una llengua — diu — és un tresor espiritual d'una valor immensa. Estimem la llengua és el mateix que estimar la Patria car la natura també ha intervingut directament en la plasmació del nostre verb. La llengua arriba a modificar el nostre organisme. Així, doncs, la llengua és sagrada, car és carn de la nostra carn i sang de la nostra sang. Quan els nostres adversaris volen ferir-nos, menyspreen la nostra llengua, car saben que llengua i esperit són una mateixa cosa. Encara hi ha gent que creu que la nostra parla és una invenció ridícula dels catalanistes per tal de diferenciar-se de la resta d'Espanya. Com hem deixat catalans — exclama — empoïrr la nostra llengua, aquella llengua gloriada que segons Muntaner era la més parlada. Catalunya va tenir una cultura nacional abans que França, Itàlia i Castella. Menéndez Pelayo afirma que la nostra llengua havia assolit un grau de perfecció tan gran que els catalans es befaven de la imperfecció de la llengua castellana. I ara, ja ho veieu: és humiliada i empoïrrada. Els nostres enemics esgrimeixen diverses armes contra el nostre idioma. Als obrers els diuen que el català és llengua exclusiva dels catalanistes. Alguns directores del sindicalisme, que neguen el concepte d'Estat, empenen en llurs propagandes no la llengua del poble sinó la de l'Estat que no reconeixen. La llengua és patrimoni de tots els catalans. Català, pensis com pensis escriu en la teua llengua. Demuestra que les llengües no són ordinàries ni fines sinó que són tant com és el que les parla. Va parlar extensament de l'escola catalana i acaba recomanant a la joventut que treballi arduament en la depuració del llenguatge. (Forts aplaudiments.)

En Martí Esteve

El senyor Martí Esteve, del Consell directiu de «Nostra Parla», glossà la significació de l'acte que se celebrava, posant de relleu que no anava encaminat a cap fi partidista ni polític, sinó a un fi purament patriòtic. Anà enumerant els atacs que es cometien contra la nostra espiritualitat. Els que tenen arrabassada la llibertat de Catalunya, diu, malgrat estar mancats del més element.

Del capità general: Biografia popular del general Barceló.

Del governador de la província: Poesia inspirada en la història de Mallorca.

De la Diputació provincial de Balears: Poesia a la memòria de Martí de Montpeller, març d'en Jaume I.

De N'Alexandre Rosselló, diputat a Cortes: Article sobre «Jovellanos a Mallorca».

D'en Lluís Alemany, diputat a Cortes: Poesia inspirada en la vida de Ramon Lull.

D'en Lluís Pascual, senador del Reialme: Poesia amb llibertat de tema.

Del president i de la Comissió Provincial Balear de la Creu Roja Espanyola: Article sobre l'organització i vicissituds de la Creu Roja.

CONDICIONS

Primera. — Les composicions seran inédites, originals i sense firma.

Segona. — Els treballs han d'ésser enviats a la presidenta (Sant Jaume, 43), abans del dia 15 de març vinent, acompanyats d'un plec tancat, que contingui el nom i domicili de l'autor, i en el sobrescrit el títol i el lema.

Tercera. — El jurat, ultra concedir

tal sentit polític per a regir l'Estat espanyol, saben ben bé on radica l'essència de la nostra nacionalitat. Saben que la llengua és l'element més viu i alliberador del nostre poble i per això en la llengua esmouen les llurs armes enviant-nos no un exèrcit exterminador sinó un exèrcit de funcionaris que no reben pas instruccions de persecució contra la nostra riquesa material, sinó contra els elements espirituals de la nostra raça. (Grans aplaudiments.)

Diu que la llengua catalana, mig perduda, en renéixer, feu ressuscitar el nostre poble, realitzant el miracle de la nostra esplendorosa renacionalització. (Aplaudiments.)

El nostre canvi, diu, està ja fressat. Cal que el seguim amb enardiment i que tinguem present ço que l'Unanimo diu de la llengua que és la nostra sang i la patria és allí on la nostra llengua es parla. La nostra patria, diu, és tot allà on es parla català: la dolça Catalunya, València, la dels camps uberrims i les Illes Balears. Treballant per aquest ideal nacional, diu, conjuntament assolirem una Catalunya rica i plena i una Catalunya lliure. (Grans aplaudiments.)

N'A. Rovira i Virgili

El senyor Martí Esteve llegí unes quarel·les d'en Rovira i Virgili, plenes de poesia, i enaltint la llengua catalana.

El representant del Batlle de Manresa

El representant del Batlle excusà la seva assistència i exposà com l'Ajuntament de Manresa, des de feia anys empenya el català en tots aquells actes en que ho podia fer, dolent-se que els que es dirigeixen a l'Ajuntament ho facin a cops en castellà amb la qual cosa palesen que encara no tenen l'esperit purificat i que viuen vergonyosament endarrerrats i al marge de l'impetuosa deslliuradora que mou la majoria dels catalans. (Aplaudiments.)

FINAL

Una orquestra tocà «Els Segadors», que feren cantats pel públic amb un gran entusiasme, donant-se visques a la llibertat de Catalunya.

APAT D'AMISTAT

Els representants de les entitats i els oradors es reuniren en amical apat a l'Hotel de Sant Domènec, luxosament exornat amb profusió de senyeres, flors i draps barrats.

LA NOVA DELEGACIÓ DE «NOSTRA PARLA»

S'ha constituït a Manresa una Delegació de «Nostra Parla» sota el govern del Consell directiu següent: Joan Solernou, president; Vicens Vilarsau, secretari; i Amadeu Cornet, Domènec Martí, Francesc Senyal, Josep Riu i Ramon Vilajoana, vocals.

cada premi a la millor de les composicions respectives, podrà atorgar els acobissos que cregui convenient.

Quarta. — La festa del certamen se celebrarà a la present ciutat.

Cinquena. — Si fos ofert algun altre premi, serà anunciat oportunament.

Formaran el Jurat: N'Antoni Rubió i Lluich, president; En Joan Alcover i Maspons, En Joan Lluís Estelrich, En Daniel Martínez Ferrando i En Guillem Colom, secretari.

Palma, 16 de gener de 1923.

La presidenta, Maria Antònia de Villalonga de Gual de Torrella; la secretària, Isabel Feliu.

SABADELL

L'estalvi

Han ingressat a la Caixa d'Estalvi 103.974 pessetes, procedents de 1.367 impositicions, essent 60 el nombre de nous impositors.

S'han tornat 36420'09 pessetes, a petició de 93 interessats.

(Conferència de les 9'30 de la nit)

La Creu Roja. — Nova Junta.

Com diguérem, s'ha reunit l'Associació general de la Creu Roja, havent elegit la nova Junta en aquesta forma:

President, Francesc Fontanals; vice-president, Francesc Cava; vice-president segon, Josep Rabassa; inspector de Sanitat, Atili Soler; secretari, Lluís G. Abadal; comptador, F. Cucurulla; vocals, mossèn Joan Baptista Altisen, Lluís G. Giménez i Marcell Arnau.

Advertiment als alcaldes

La Delegació d'Hisenda crida l'atenció als alcaldes sobre l'estada de què alguns ajuntaments són objecte per part d'alguns individus que es titulen inspectors d'Hisenda.

Se'ls ordena de fer detenir aquests individus els quals, per altra banda, es presenten sense els documents propis dels inspectors autèntics.

El Col·legi de Farmacèutics

En la darrera assemblea general del Col·legi de Farmacèutics fou nomenat president per acord unànime, En Demasi Viladell, qui ja exercia dit càrrec amb caràcter interí.

Recaptador de Contribucions

Han estat nomenats recaptadors de contribucions:

En la zona d'Alcarràs, En Mateu Soler, i en la zona de Balaguer, En Lluís i N'Enric Giménez.

L'estalvi

Les sucursals de la Caixa d'Estalvi i Pensions per a la Vellesa, a terres de Lleyda, han efectuat, la darrera setmana, les següents operacions: Lleyda: Imposicions, 163.544 pessetes; reintegres, 90.443.

Tàrraga: 70.922 i 64.860.

Balaguer: 41.596 i 36.064.

Cervera: 16.044 i 36.139.

Seu: 5.338 i 4.585.

Totes plegades obren 50 llibretes noves.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

El projecte de tramvia elèctric

Són ací a Tarragona els enginyers encarregats del replanteig del projecte de tramvia elèctric Tarragona-Reus.

Aquests enginyers es proposen de visitar les autoritats i elements prestigiosos d'aquesta ciutat.

Hom diu que dintre dos mesos ja hauran començat les obres per a la instal·lació tramviària.

Un delí

A la platja, i a l'indret conegut per «El Morrot», han vist com un delí empaitava un vol d'agutelles, i com, en un dels salts que feia, anava a caure damunt d'una roca.

Uns mariners, sense cap ormeig, han agafat el delí, que pesa 114 quilos.

El Rnd. P. Santandreu

Ha pres possessió del càrrec el nou superior dels PP. Missioners fills de l'I. C. de Maria, el reverend Pare Josep Santandreu.

L'estalvi

Han ingressat a la Caixa Postal d'Estalvi, del dia 16 al 22 d'aquest mes, 3.120 pessetes, havent-ne estat retornades 3.097.

N'Eudald Melindres

Amb notes brillants ha acabat la carrera de Dret, el nostre volgut amic, vice-president de la Lliga Regionalista de Tarragona, N'Eudald Melindres i Rué.

En Lluís Cánovas

Ha estat destinat a Orense, l'oficial de Telèfons En Lluís Cánovas.

Alcaldies de R. O.

Ha estat nomenat alcalde de R. O. de Tortosa, N'Antoni de Ramon, el qual ja havia exercit, fins no fa gaires mesos, el mateix càrrec, ofert, també de R. O., pel Govern conservador.

També sabem, per informes ben certs, que aviat serà designat, de

MALLORCA

Jocs Florals organitzats per l'Associació de senyores de la Creu Roja

Aquesta Associació, desitjosa d'ofereir als sentiments humanitaris agermanats amb la cultura, nova ocasió de manifestar-se i animada pel bon record dels certàmens literaris celebrats a Mallorca, ha organitzat a benefici de la Creu Roja, els Jocs Florals que se celebraran el dia 2 d'abril d'enguany regint-se pel següent cartell:

PREMIS ORDINARIS

I Flor natural. — Poesia de tema i metre lliure.

El qui obtingui aquest premi designarà la dama que ha d'ésser Regina de la festa.

II Englantina d'or. — Premi de l'Ajuntament de Palma. — Poesia d'assumptes regional.

III Viola d'or i argent. — Premi del bisbe de Mallorca. — Poesia de tema religiós o moral.

PREMIS EXTRAORDINARIS

De S. M. la Reina donya Victòria: «Oda a la pau».

Reial ordre, alcalde de Valls, En Joan Cavas.

En Benigne Dalmau

Es a Tarragona, de retorn de Melilla, el sotsoficial En Benigne Dalmau, qui ha complert la llei de voluntariat per un any.

Altres noves

Ha estat imposada una multa a Angela Luna, qui no ha volgut anar al repàs municipal.

— Anit passada uns lladres s'endugueren les aixetes del servei d'aigua de l'Escorialador.

Baix Empordà

Va tenir lloc, a l'Ateneu Montgrí, l'anunciada conferència del senyor Isern i Dalmau. Entre el públic, que omplia el local de gom a gom, hi havia representants de les diverses entitats i l'alcalde, senyor Mascort.

Obert l'acte pel senyor Marull, president de l'Ateneu, l'intelligent mestre En Pere Blasi pronuncià un breu parlament estudiant la personalitat del conferenciant i fent consideracions molt atinades sobre el poble grec. (El senyor Blasi va ésser fortament aplaudit).

En aixecar-se a parlar el senyor Isern i Dalmau fou rebut amb una afectuosa ovació.

Digué que les associacions són un signe de progrés. L'home primitiu vivia isolat però les necessitats de la pròpia defensa l'obligaren a ajuntar-se amb els seus semblants i si aquestes associacions tenien al principi un objecte material, prompte hi donaren finalitat de l'esperit, fins arribar als moments d'ara, en que els homes s'uneixen per sortir de les ciutats i recórrer terres per respirar l'aire pur. Però hi ha d'altres homes que, com nosaltres, després d'haver deixat la seva terra s'han d'unir per viure-la per poder d'evocació. Els empordanesos que diverses circumstàncies han emès cap a Barcelona, en trobar que el clima moral descendia així que desavenen ja precisó del nostre paísatge i que l'entèrbolha la vista, en deixar les ciutats de l'Empordà, hagueren d'unir-se i ho feren i així es fundà l'Ateneu Empordanès, de Barcelona. Però no és pas sols una raó sentimental la de la seva existència, sinó que tenint consciència que la cultura és una valor permanent i determinant dels pobles, ha esmerçat les seves millors activitats per la cultura.

Seguidament passà a ressenyar l'horra de l'Ateneu Empordanès, fent una crítica dels seus florals i situant els de l'Empordà, fent una ressenya d'aquests.

Diu que els celebrats a La Bisbal assenyalen un moment de decadència i agafant peu dels celebrats a Torroella, fa remarcar la catalanitat tradicional d'aquesta vila tan preferida dels reis catalans, sobretot d'En Joan I, l'amador de la gentillesa, que morí a les florestes de Foixà, el qual hi rebia ambaixades i escrivía en català lletres a la seva esposa. Fa, després, consideracions al discurs de N'Eugeni Ors pronunciat a Castelló d'Empúries i crítica lleugerament el conjunt d'obres premiades, situant les dintre el moviment cultural de Catalunya.

Parla de la Galeria d'Empordanesos il·lustrats i assenyalant la importància dels que hi figuren. En parlar d'En Margarit i de Blure, fa una semblança d'aquest general, comparant-lo amb els militars d'Espanya. Elogia la novel·la "Solitud" i parla, amb aquest propòsit, de la muntanya de Montgrí.

Es refereix a les "Publicacions Empordanès" i anuncia que dintre poc es publicarà el volum de "Poesies" de N'Albert de Quintana Comblis, el trobador torroellenc de la nostra Benixença, que va passejar la seva senyoria per les Corts d'Europa. Diu de la seva catalanitat i de l'ideal llatí que ha estat un pressentiment notable.

Estudia l'obra de l'Ateneu Empordanès sota els aspectes d'integració, consagració i divulgació. Com exemple del primer aspecte pot donar-se la integritat d'En Josep Ferrer "Anco Marçlo", dintre la literatura catalana, on era totalment desconegut; com exemple del segon aspecte pot donar-se l'homeatge a N'En Pep Ventura, del tercer, sobre "En Ramon Muntaner i la seva èpica". Demuestra la justícia i la necessitat d'homenatjar la memòria d'En Rigau "barrió", l'excel·lent compositor de "La bola de neu". Diu de la restauració del contrapàs.

Exposa alguns dels projectes a desenvolupar per l'Ateneu Empordanès i parla de la personalitat de l'abat Ramon Aiguà de Blure, fill de Sant Jordi, a propòsit de l'actual curs de con-

ferències i de ja que li ha estat confiada, que tractarà sobre aquest tema. Finalment va fer un seguit de consideracions sobre les idees fonamentals de l'Empordà.

En acabar la conferència se li tributa una ovació i va ésser molt felicitat.

Els representants del Foment Republicà Social van invitar el senyor Isern i Dalmau a donar una conferència política a l'estatge de la seva entitat.

Conca de Barbarà

MONTBLANCH. — El F. C. Montblanch, de la Joventut Nacionalista, va jugar un partit amb el F. C. de Vimbodí; fou una tarda de molt de fred, era irresistible estar-se al camp, malgrat això hi havia molta concurrència.

Els de Vimbodí no pogueren entrar cap gol a la nostra porta. Els nostres els en feren vuit amb molta facilitat.

A la Joventut Nacionalista hi ha un gran entusiasme amb l'organització de les festes de Carnaval. Sembla que aquest any seran més lluites que cap any, i es comprèn, puix tot el jovent de Montblanch és a aquella casa.

Fa uns quants dies que fa uns freds que no es poden suportar; ja fa vuit dies que no ha desglaciat gens.

S'ha celebrat amb una animació extraordinària la Diada Pomellista de Montblanch.

Hi hagué una concorregudíssima Comunitat general.

A les dotze, gran ballada de sardanes a la sala de la Joventut Nacionalista, i allí mateix, a la tarda, hi hagué l'esplèndida sessió literària.

Es van pronunciar eloqüents parlaments, es llegiren poesies, diàlegs, etcètera.

En Josep M. Folch i Torres, el director dels Pomells, fou rebut afectuosament i ovacionat, i a donar una conferència sobre l'actuació dels Pomells, amb la inspiració de Déu i Pàtria.

Es repartiren els premis als pomellistes del Concurs de Nova Llabor.

L'Orfeó va cantar xamosos cançons catalanes, que foren molt aplaudides.

A la nit es va representar la famosa rondalla "El més petit de tots", que va valer molts aplaudiments als novençans actors i a En Folch, qui fou cridat a l'escena i ovacionat diverses vegades.

Dels afores

Horta

Els Pomells de Joventut

Diada verament triomfal, fou pels nostres xamosos pomellistes, el diumenge passat, 28 de gener. Data que segurament serà recordada per tots amb veritable joia i orgull.

Obri la festa la comunitat general a les vuit, molt concorreguda. Després, a les deu, es cantà l'ofici, seguit de la benedicció de la bandera dels Pomells d'Horta; Pàtria i Ressò de la Vull. Acabada que fou la cerimònia hi hagué besmans i cant dels goigs dels P. de J.

Després, a fora l'Església, d'onze a dues la cobla lluro tocà sardana darrera sardana, puntejant-les amb tot fervor estols de jovents admiradors fèrvids de la nostra dansa nacional.

A la tarda, vers les quatre, la sala teatre del Centre Català, presentava el bell espectacle de les grans solennitats: curulla i vibrant d'entusiasme. Les poesies patriòtiques que recitaren Na Isabel Jaumot, En Jordi Compañó i Na Esperança Manén foren aplaudidíssimes. Però sobretot "La nostra Bandera", que braument recitá el petit pomellista Pere Ginesta, arrancà una sorollosa ovació, i hagué de repetir-se. Aquell valent final de "poble esclau" — que fas parlar — dit enèrgicament i amb l'aplom d'un home fet arborar l'auditori d'un entusiasme foll.

Les comedietes "Com els ocells" i "Un cop d'Estat" executades pels pomellistes, assoliren un èxit grandíssim, insospitat. Sobresortí la damisella Anneta Marín, qui es comportà com una vera actriu, i els germans Llorca, "L'avi Xena", el conegut monòlec, fou molt ben recitat per M. Bonet. La rondalla que digué amb força desembràs Na Pilar Redonet, així com el diàleg que jugaren els nanos M. Porcel i J. Ros, foren molt celebrats. La part de piano a càrrec de Na Josefina Fumadó i L. Domènec, delectà llarga estora l'escolida i nombrosa concurrència.

Durant la segona part, ocupà l'es-

SUBSCRIPCIÓ PÚBLICA

DE

10.000 Obligacions al 6 per 100

DE

Cooperativa de Fluid Elèctric

constituïda per escriptura pública autoritzada pel notari d'aquesta ciutat D. Antoni Par a 14 d'octubre de 1920.

Capital social: 32.500.000 ptes.

Entre els prestigiosos elements industrials que han subscrit la major part del capital acció figuren els següents:

Güell i C.^a, S. en C. — Nebots de Joan Batlló. — J. Bertrand. — Filatures Caralt Pérez, S. A. — Salvador Casacuberta. — Manufactures Cotó Reunides, S. A. — La Indústria Llonera, S. A. — Arañó i C.^a, S. en C. — E. Carles Toldrà. — Tomás Rosés. — Fills de P. Portabella i C.^a — Lluís A. Sedó, S. en C. — Jaume Imbern. — T. Sala. — Antoni Rosés. — R. Viñe i C.^a — Esteve Recolons. — Companyia General d'Indústries. — Jaseint Rifa. — Estapé i Ros, S. en C. — S. A. Grober. — Fills de Francesc Sans. — J. M. Mas Badia. — Joan Vilaplana. — Fills de R. Almirall. — Fills de J. Mateu. — Vda. de A. Armengol. — Mané i Ordeig. — Joan Godó. — Permanyer Germans. — Bonaventura Pedemonte. — A. Murtra i C.^a — Pere Aller. — Jo Llobet Guri. — Noguera i C.^a — Fills d'A. Aparicio. — Antoni Seva Roca. — Amat i C.^a — Salvi i Borra. — Joan Fabregas Jorba. — Mora i Fabregas. — Successora A. Costa Masana. — Fills de Salvador Barnadas. — Joan Tarrats. — J. Ferrer Combeler. — Casanovas Germans. — Roman, S. en C. — Felix Trián. — E. Puig Cacereny. — Joan Vilà Rubira. — Maristany Germans, S. en C. — J. Boyer Vilaseca. — Mija de S. Ballu. — Manuel Fabregas. — Josep Ortíz. — A i F. Sallari, S. en C. — Francesc Vilumara. — Colom i C.^a — Vda. de Lluís Sánchez. — Fills de J. Bassols. — Esteve Bartra. — J. Marco Cardona. — Vda. de Carreras Torrellas. — Rosend Peix. — Eduard Tenas. — Batlló i C.^a, S. en C. — Vda. i Fills de J. Sabaté. — Antoni Barral. — Antoni Parnés. — Oleguer Godó. — J. Pané, S. en C. — Vicens Fité. — Felip Iglesias. — Francesc Valls Brufau. — J. Ballu Badia. — Magí Andreu. — Anònim Sadera Cotonera Tous Santamaria. — Jubany Germans. — Indústries Forb. S. A. — Pere Santanach. — Joan Cots. — Marcia Prat. — Ramon Vives Maxenchs. — Garau i Praldepadua. — Pau Baratau. — Pere Tolrà. — Vda. Joan C. Foureudona. — Fills de Joan Ratés. — Isidre Valls Bisbal. — Josep Borrás. — Ramon Company. — Vda. de R. Sistaró. — J. Mas Balaguer. — Vidal i Robinat. — Rovira Roca i C.^a — Companyia Catalana de Tint. — Josep Lamarea. — Zenó Nicolau. — Joan No vellas. — Manuel Blasco. — Vda. de R. Carrer. — Maquinària Tèxtil Rosell, S. A. — Gual Germans, S. en C. — Josep Lladó. — Gumersind Godó. — Angel Romero. — Vda. de Jaume Roca Vallés. — Vda. J. Castellort. — Félix Feliu.

Comitè administratiu

PRESIDENT: Excm. Sr. Comte de Caralt
VICE-PRESIDENT: 1.ª Excm. Sr. D. Joan Puig Marco
VICE-PRESIDENT 2.ª: Don Eduard Recasens
VICE-PRESIDENT 3.ª: Excm. Sr. D. Carles Maristany
TRESORER: D. Tomás Rosés
VICE-TRESORER: D. Josep Badia
COMPTADOR: D. Joan Bertrand
VICE-COMPTADOR: D. Lluís Turner
CONSELLER-DELEGAT: Excm. Sr. D. Joan Pich i Pon

VOCALS

D. Claudi Arañó
D. Ceferi Ballesteros
D. Enric Cabello
D. Evarist Fabregas
D. Ramon Fernández
D. Antoni Cassol
Excm. Sr. Baró de Güell
D. Jaume Imbern
Excm. Sr. Duc de l'Infantado
D. Jose Llobet Guri
D. Vicens Montal
D. Maximilià Müller
D. Udo de Ruttkay
D. Francesc Vives Pons
Secretari general: D. Francesc Ripoll

Característiques

Aquestes obligacions devengaran l'INTERES ANYAL DEL 6 PER 100, LLUIRE D'IMPOSTOS PRESENTS I FUTURS, pagader per trimestres vençuts en el primer dia dels mesos de gener, abril, juliol i octubre. Seran amortitzades dintre el termini màxim de 42 anys, a partir de 1928. L'import de les obligacions es destinarà exclusivament a la terminació de les obres necessàries per a la producció del fluid i adquisició de maquinària i materials indispensables i instal·lació de línies i xarxes.

Garanties

El pagament d'interessos i amortització de les obligacions queden garantitzats amb el valor de totes les concessions administratives, instal·lacions, xarxes i obres de tota classe que la Societat té realitzades i realitzi en el successiu, i d'una manera genèrica s'afecten tots els béns, finques i drets que en l'actualitat posseeix la Societat, així com també els rendiments que produeixin els negocis de subministre de fluid ja en plena explotació i els que d'ara endavant produeixin els esmentats béns i drets. Essent estatutàriament els seus socis els consumidors del fluid produït, queda assegurat a l'empresa el consum de tota la seva producció.

Condicions de subscripció

Aquestes obligacions s'ofereixen al públic en subscripció A TITOL IRREDUCTIBLE, a partir del dia 31 del corrent mes de gener.

AL TIPUS DE 83 PER 100, o SIGUIN 465 PESSETES PER OBLIGACIÓ

amb cupé del primer d'abril pròxim.

RENDIMENT LIQUID: 6'45 PER 100

El pagament es farà, en quant a 50 pessetes, en el moment de subscriure's, i la resta, o siguin 415 pessetes, el dia 22 de febrer, contra lliurament dels títols.

Es declararà tancada la subscripció en el moment que es cregui oportú.

Tots els valors de Cooperativa de Fluid Elèctric, i per tant aquestes obligacions, estan admesos a la cotització oficial a les Borses de Madrid i Barcelona.

Llocs de subscripció:

Banc de Catalunya - Banc Espanyol de Crèdit

Banc Espanyol del Río de la Plata - Banc Urquijo Català

Banc Central

Fills de Magí Valls

Banc Espanyol de Xile

Banc de Préstecs i Descomptes

Banc Alemany Transatlàntic

Chaves i Puigvert, S. en C.

Banc Hispano-Americà

Société Générale de Banque

cenari la Directiva del Centre Català, i es féu el repartiment de premis a trenta tres alumnes assistents a les escoles catalanes que sosté el nostre Centre. Tant el doctor Puig i Grau que presidia, com En Rosend Nallet, estigueren llustres i oportuns, remarcant l'obligació que tenen els

nens catalans d'aprendre la seva llengua nativa, i el deure patriòtic que tenen llurs pares, de facilitar-los-hi l'ensenyament català.

El delegat del directori dels Pomells de Joventut de Catalunya, el simpàtic Rafel Cardona, pronuncià un eloqüentíssim parlament ponde-

rant la tasca religiosa i patriòtica dels Pomells que està florint arreu de Catalunya, preparant-li un esdevenidor de glòria.

Amb el cant d'"Els Segadors", cantat a peu dret per tots, fini la festa, del que poden sentir-se orgullosos els seus organitzadors. — H. de V.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Esperança Domingo i Mussons. Avui, a dos quarts d'onze. Plaça de Trilla, 6.
 N'Isidre Pelfort i Guiol. Avui, a les onze. València, 196.
 Na Maria Elias Rapun. Avui, a dos quarts d'onze. Elisenda, 2 (Sarrià).
 Na Lluïsa Xicoy i Valls. Avui, a les deu. Guadiana, 13. Parròquia i Cementiri de Sans.
 El nen Josep Vila i Vilaplana. Avui, a dos quarts d'onze. Passatge de Mercader, 11. Parròquia de Bellem.
 Na Dolores Gimpera i Juncà. Avui, a les onze. Bailén, 77. Parròquia de la Concepció. Cementiri Nou.

FUNERALS

En Dionís Serra i Castañé. Mort el 17 del corrent. Avui, a les deu, al Domíngues.
 En Josep Torressassana i Martí. Mort el 14 del corrent. Avui, misses de deu a dotze, a la capella del S. S. de Sant Pere de les Puelles.
 En Francesc Planas i Molins, vidua de Na Rosa Planas i Planas. Mort el 13 del corrent. Avui, a les deu, a Santa Maria.
 En Josep Ors i Rosals. Mort el 31 de desembre darrer. Avui, a les nou, funerals a La Garriga, 1 de deu a dotze, misses a la Casa de Caritat i capella de les Reparadores.
 Na Eulàlia Ramoneda i Famadas, vidua d'En Martí Sagüés. Mort el 21 de desembre darrer. Avui, a dos quarts d'onze, a les Carmelites.
 Na Clotilde d'Abadía de Fortuny de Brias i de Senyora, marquesa vidua de Llano, vidua en primeres nocces d'En Joan Puig i Mir. Mort el 23 del corrent. Avui, a dos quarts d'onze, a Pompeia.
 Na Maria Caterina Nieto i Casas de Rocamora, marquesa de Villanar. Mort el 22 del corrent. Avui, a dos quarts d'onze, a l'església de la Casa de Caritat.
 Na Josepa Fadalaco i Martí, vidua de Martí. Mort el 24 del corrent. Avui, misses de deu a dotze, al Bon-succés.
 Na Maria Gómez del Castillo i Manzanedo. Mort el 21 del corrent a l'edat de 70 anys. Demà, a les deu, funerals a la parròquia de Sant Josep Oriol.
 N'Eugeni Giral i Giral. Mort el 18 del present a l'edat de 65 anys. Demà, misses al temple de Pompeia.

ANIVERSARIS

N'Alfred Rodríguez i Ortis. Mort el 31 de gener de 1918, a l'Havana. Seran en son sufragi, totes les misses que se celebren a l'altar major de les parròquies de la Puríssima Concepció (altar de Nostra Senyora del Carme) i Santa Anna, fins a les dotze, així com les que es diguin fins a igual hora a l'església de Nostra Senyora del Sagrat Cor (Rossalló, 175), i a la capella de la Santa Agneta dels Pares Pauls (Provença, 212), i les gregò-

rianes que tenen lloc a les dotze a l'església dels dits Pares, i a les onze a Nostra Senyora del Sagrat Cor.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Vicens Oller i Ferrer. Enterrat ahir matí al Cementiri Nou.
 Na Pilar d'Urrejola i Font, vidua de N'Andreu de Villa. Enterrada ahir a la tarda.
 Na Caterina Tuduri i Fontcuberta, vidua de Vaurell. Enterrada ahir a la tarda.
 En Modest Martí i Campmany. Enterrat ahir el matí a Sant Andreu.
 En Baldomer Sol i Justabré. Enterrat ahir el matí al Cementiri Nou.
 Na Dolores Barris i Anglada, vidua d'En Pere Martí Estrada. Ha mort a Sant Feliu de Guíxols.
 En Gaetà Diotallevi i Pareto. Enterrat ahir a la tarda.
 Na Maria F. Malla de Carbonell. Enterrada ahir matí.
 En Joan Roca Domingo, vidua en primeres nocces de Na Carolina Piqué i en segones de Na Maria Bové i Serra. Enterrat ahir a la tarda a Vilanova i Geltrú.
 Na Carme Vilalta i Bagur. Enterrada ahir matí al Cementiri Vell.
 N'Adrià Casademunt i Vidal. No s'ha avisat l'hora de l'enterrament per expressa voluntat del difunt.
 En Joan Gendre i Fortuny. Enterrat ahir matí al Cementiri Nou.

El problema ferroviari

La Societat d'Accionistes i Obligacionistes dels Ferrocarrils d'Espanya, en la junta d'abans d'ahir, examinà amb atenció la situació creada al Tresor Espanyol i als transports per ferrocarril per la continuació d'legal dels anticips i la pròxima caducitat del recarrec del 15 per 100 sobre les tarifes ferroviàries, estudiant el problema ferroviari més difícil de resoldre en harmonia amb els interessos del país, com més triguí a proposar-se i aprovar-se la solució definitiva, esperada fa cinc anys.

No enganya a la Societat d'Accionistes i Obligacionistes la perspectiva de dividends i el puntual pagament dels interessos fixos, que no representen ni molt menys un estat florent de les Companyies que paguen, essent moltes les que no ho fan, i creu indispensable per als immensos capitals espanyols que l'estalvi ha portat i porta als valors ferroviaris i per assegurar a l'economia espanyola un règim de transports adequat a la seva importància, que el problema es resolgui aviat.

Tot això s'exposà en document elevat al ministre de Foment, que se li anuncia amb el següent telegrama: «Excm. Sr. ministre de Foment. — Madrid.

Societat d'Accionistes i Obligacionistes dels Ferrocarrils d'Espanya ha acordat dirigir a V. E. una Exposició sollicitant pròrroga del recarrec del

15 per 100 tarifes i aplicació fórmula econòmica sobre antics Tresors, aprovada Cortes fins aprovació Reforma règim ferroviari que ha de ser matèria preferent no Parlament, per a evitar amb desorganització transports conflictes certs que agreujarien crisi econòmica cada dia més aguda.

Patriotisme i coneixements V. E. espera repel·lirà campanyes renyides realitat, atentes sols a fàcils èxits de carrer. — President, Joan Bta. Borés.

Les belleses de la muntanya

Aquesta nova sèrie de pel·lícules que patrocinada pel Centre Excursionista de Catalunya ha estat projectada al Palau de la Música Catalana, ha assolit un èxit sorollós. Als elogis que mereixen «Les meravelles del ski», primera pel·lícula de la sèrie, cal afegir les justes alabances que el públic prodiga a la segona pel·lícula, «Bellees de la muntanya». L'interès de la qual va creixent sense decaure ni un moment.

L'argumentació de «Bellees de la Muntanya» es basa en la conversa que sosté una turista amb un guia dels Alps. Acaben concertant l'ascensió al pic del Lyskamm, de 4.530 metres, que és el pic més alt i més formidable dels Alps. Durant l'ascensió i a la vista dels pics Weisshorn, Breithorn, Castor, Mont Rhose i Cervino, tots ells de més de 4.000 metres sobre el nivell del mar, es reproduïxen escenes emocionants i que atrauen fortament l'atenció del públic, per ésser veritablement fantàstiques, i en les quals l'operador ha lluitat les seves qualitats en la fotografia, que és imparable.

No podem per menys que felicitar la Casa Cuyas, per haver donat al públic aqueixa mena de films, que amb tota seguretat obtindran un falaguer èxit per tot on es projectin.

El servei de tramvies

Ens han visitat uns veïns de la barriada de Nostra Dona del Coll, donant-nos compte del següent fet, que diuen esdevingué diumenge passat, a les cinc de la tarda.

Baixava per la forta pendent el tramvia de la línia del Coll, núm. 242 i es despenjà per no funcionar-li els frens, anant pendent avall entre l'esglai dels qui anaven dintre i els qui s'adonaren del perill, sense poder dur-hi cap remei.

Quan arribà a la Travessera envestí el tramvia núm. 240, de la línia de Sant Josep de la Muntanya, girant-lo de costat, travesser al carrer, sense que prenguess mal ningú per veritable casualitat.

Els susdits veïns feien grans elogis de la serenitat i heroisme del conductor, del qual sentim no saber el nom, qui n'oabandonà el seu lloc disposat a aminorar el perill, però demanen que la Companyia de Tramvies vigili l'estat dels frens dels tramvies que han de pujar i baixar per aquella pendent, mostrant el degut zel en canviar-los quan siguin dolents, perquè no esdevinguin catàstrofes desgraciades, com han esdevingut, i que podien tenir una continuació amb la del diumenge passat.

Tornem a cridar l'atenció de les autoritats competents quant al fet que els estrep dels tramvies van plens de passatgers, a certes hores del dia, cobrot els diumenges. No fa pas gaires setmanes que resultaren ferits al carrer d'Aribau alguns passatgers que anaven a l'estrep d'un tramvia. Nosaltres complim un deure de ciutadans cridant novament l'atenció de tothom envers aquest fet, per tal que pugui ésser evitada una catàstrofe que, si no esdevindrà qualsevol dia.

Per l'ensenyament català

En el darrer Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana va acordar concedir als senyors Josep Canela i Francesc Tàlens diplomes de cooperació pel gran nombre de socis que han aconseguit i per l'entusiasta propaganda que realitzen de la seva obra i agrair afusivament al senyor Antoni Sala el noble gest de donar un concert per a fundar el Premi Antoni Sala, el qual s'efectua al Teatre Tivoli el dia 7 de gener, com també al seu acompanyant el pianista Pere Vallibera, per haver cedit als seus honoraris.

Agressió a un guàrdia de seguretat

Ahir, a cosa de mitja tarda, es va presentar al dispensari de Sant Andreu el guàrdia Prudenci Alujas Alvarez, de 27 anys, a fi que li curesin una contusió que tenia a la regió infra-clavicular esquerra, la qual lesió fou qualificada de pronostic reservat.

Segons va manifestar, passava per un camp prop del carrer d'Estevanez i de sobte va sonar un tret va sentir un cop a l'esquena i va veure un individu que fugia, no sabent qui era l'agressor.

El mateix lesionat va encarregar-se de donar-ne compte al jutjat.

Necrològica

Ha mort a la barriada de Sans la venerable dama Na Lluïsa Xicoy i Valls, mare del que fou el nostre benivolunt i enyorat company En Jaume Pujol i Xicoy, un dels més entusiastes i voluntariosos nacionalistes d'aquella barriada.

La mort de la virtuosa dama ha causat un gran dolor perquè per les seves admirables qualitats personals i per pertànyer a una de les més antigues i conegudes famílies, era estimada per tothom.

Al vidu don Joaquim, als fills Eduard i Josep, tots benivoluntaris i entusiastes companys nostres i a tota la resta de la desolada família els endrecem el més sentit condol, desitjant-los una cristiana resignació i acompanyant-los en pregar a Déu que rebi a la seva Santa Glòria la difunta, que prou s'ho mereixia per ses excel·lents com modestes virtuts.

Molt sentiment ha causat la mort de l'exemplar senyora Na Dolores Gimpera i Juncà.

Rebi el seu marit, En Pere Bosch, i parents tots l'expressió del nostre sentiment, d'una manera especial l'amic i il·lustre professor el doctor Bosch Gimpera.

A. C. S. la dama bondadosa.

Ateneu Regional Valencià

Amb aquest títol, una nombrosa agrupació de la colònia valenciana d'aquesta ciutat, integrada per elements intel·lectuals, comercials i artistes, està procedint a l'organització d'una entitat els fins de la qual són la creació d'un centre de cultura i unió entre les regions catalana i valenciana, sense l'exclusivisme de pur recreatiu i en la qual es desenvolupin els elements regionals en llur part industrial i artística, fomentant el manteniment del Teatre Valencià i altres manifestacions artístico-regionals.

Cultura

L'Escola Superior d'Agricultura, seguint el costum de cada any, organitza un curs de Degustació de Vins i begudes alcohòliques, cursets sempre tan ben acollits per les persones especialitzades en aquestes matèries.

El curs, que començarà a mitjan febrer, constarà de vint lliçons, donades quatre dies a la setmana, a darrera hora del matí. Els que desitgi més detalls o ferse reservar un lloc, ja que la matrícula és limitada, poden dirigir-se a la Secretaria de l'Escola, Urgell, 187 (Telèfon, 5794).

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA
76 31 GENER 1923

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

PRIMERA PART

LA PUJADA

— Et dic que no et moguis, dona; no et moguis. —

I com la Catarina pensà bonament que aquestes desconfiances de vella les havia de respectar, obeí i seguí amb la vista i la rialla per dins a sa mare, que desaparegué ben prompte escala amunt.

Ja sola dins del carruatge, la senyora Foix va estranyer's bé la baga de la capota, s'espolsà una mica el pit, es tombà un braçolet que li apretava massa la munyeca, es destirà del rellotge per a mirar quin hora era, quan... tot d'una, sent un xiscle fondo, veu que la portera ix corrent de la garita per enfilar-se escala amunt, i que, tot enseras, un bordegas forner, amb la cistella a

coll, encorregut i recelós, surt del portal, arrambat per les parets... tras, tras, tras... acera amunt.

— Què serà això? —

El cor li feu un salt. El cotxe també mirava. Ja no s'hi pensà més, i baixà. Tremolosa, pressada, es ficà a la casa.

«Al, al! Déu meu! A l'escala sento gemecs... varies veus... La d'En Francesc... La mare haurà pres mal!»

I escala amunt, tot panteixant i entrebancant-se, veié en el segon replà del terç pis un munt de persones auxiliant algú que havia caigut. Era realment sa mare. La senyora Mònica que, pujant trafegada i violent apartar-se d'aquell bordegas que baixava corrent, per a evitar-se un cop de panera al cap, s'havia entregirat i no veient bé on posava el peu... pataphum!, rodolant gronchs avall, no havia parat fins al replà, pegant contra un caire, més amunt de l'orella. La senyora Mònica romaní insensible, tota cabdellada de costat, blanca com la mort, una cama arroncada, l'altra fora del vestit, ensenyant dos pams de mitja blanca; però amb cap trenc ni sang enlloc. En Francesc, groc com la cera, la sorollava, li examinava el cap, li escoltava el cor, li feia jugar els braços, les cames, la cridava sense cridar, però amb veu commosa, els llavis aplacats a l'orella. La portera, les veïnes, amb vinagre arribat allí per brulxeria, li fregaven els polsos, rivalitzaven en sollicitud per a fer-la reventar.

— Francesc! Francesc! La mare! La mare! Però, què té? Què té? — cridà la Catarina, tot obrint-se pas, aju-

pint-se a palpar-la, al costat de la portera.

— No res, no res, — féu son germà, més mort que viu.

Mes, la portera, a cau d'orella, i amb una suficiència gairebé tan còmica com brutal, digué en veu baixa: — Tinc por que s'haurà trencat l'espina.

Si la Catarina no va caure en basca, poc n'hi faltà. Sortosament, pogué rompre el plor, pegant a la portera una mirada plena de fel.

— A dalt, a dalt al llit — ordenà en Francesc. — Agafi-la pels peus, Ursula; jo la tindrè per les aixelles. Algú, algú, que corri a cercar un metge.

— A baix tinc el cotxe.

— Millor; que el portin en ell.

— Quin? Quin metge farem venir?

— preguntà encara la Catarina, tan tremolosa i atzarada, que no atinava en res. — Vol, vols el nostre?

— Si, dona, el vostre... un... metge...

La senyora Foix baixà encara tota tremula l'escala, seguida d'un jove mec i una veïna més, que l'acompanyaven perquè si, sens pas saber on anaven ni de què servirien. I, efectivament, en ésser baix, tots enfredorits, tots parats, escoltaren la conversa amb el cotxe, que arrencà arreu amb un gran pet de fuet i encenent les pedres; i, després... tal com havien vingut, se'n tornaren escala amunt amb la Catarina.

Estesa al llit, sense mantellina ni mocador gran, però vestida i lleugerament tapada, seguí encara la vella ben bé un quart d'hora privada de paraula i de sentits. En Francesc i la Catarina no li abandonaven el pols; aquesta, somnosa i alarmada;

son germà, tractant de tranquil·litzar-la amb moviments de cop d'ull.

El servei, les veïnes, aquell jove mec, oferien encara flots d'olor, empolles d'esperits, que en Francesc refusava imposant silenci amb el dit als llavis. El cor glaià bé; el pols reaccionava; en Francesc no volia mortificar més la pacient. El que desitjava era que se n'assessin d'allí tots els que ja res hi feien, tots aquells curiosos apinyats al peu del llit, amb el coll estirat, l'orella alerta, els ulls clavats a la malalta; ups ells que l'esperavarien si tornés en sí. El pintor sortí un moment a fora, cridant-los d'un a un, a la quietat; els va donar moltíssimes gràcies per llur bondat, per llurs auxiliis, i trobant amb prou feines una fórmula inofensiva, pogué desfer-se de tots, menys de la portera, que se li escabullí per la cuina, i que, als dos minuts, tornava a ésser dintre l'alcova. La vella obrí els ulls; sos fills, la Ursula i la portera, encara més.

— Què féu aquí? — preguntà amb veu sèncera i ben desvetllada.

Un moviment de cap d'en Francesc expellí d'allí el servei.

— Res, mare; que ha tingut un cobriment de cor, i l'hem tirada damunt del llit per a revifar-la.

— I no m'esperaves a baix, tu, Catarina? Com has sabut que no em trobava bé? Què m'ha durat molt, doncs, aquesta basca?

Ambdós veïners que no es recordava de la caiguda.

— Ca, no, senyora! Encara no li ha durat cinc segons — respongué en Francesc, trempant la veu en la font de les alegries.

— Doncs, com t'hi has trobat tu? — preguntà encara la vella a sa filla.

— No veu que he pujat amb vostè?

— Al, al! No me n'he adonat! No t'havia dit que m'esperessis al cotxe? Aquell minyó que baixava tan esbajarat, haurà tingut la culpa que no et veïes. I tu, tu, tossuda que tossuda, desobeint la teva mare. Té, veus? hauràs passat un mal rat, que t'hi podies ben estovar.

— Anem, mare, no se'n capiqui. Més m'estimo haver-hi estat.

— Però és estrany! Recordo que aquell noi ha passat pel meu costat com un llamp, i no puc fer memòria d'haver entrat al pis.

— Llavors trucaren a la porta. En Francesc eixí, i veient que era el metge, se l'endugué al taller per a explicar-li bé a pà la caiguda i el desmai.

— Ara està molt clara; no s'ha planyut de res; però veig que no es dona compte de la caiguda. No n'hi parli, doncs, eh? No l'espantem.

— El metge entra, examina ben bé si hi havia res trencat.

— Té mal de cap, senyora?

— No, senyor, no — respongué ella, arrugant el morret i seguint esverada tots els moviments d'aquella mà, que ella no entenia per què l'havia de palpar tant.

— A veure, senyora, deixi's mirar bé els ulls.

— Ca, si no tinc res. Potser algun copet d'aire, que em trobo tota cruïda; això sí. Però, veritat, senyor doctor, que no és res? No en faci cas dels meus fills; aviat s'espanten.

— No, no és res, no... Permeti'm; deixi'm veure les orelles... A veure, tombi una mica el cap. Li faig mal

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 30

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Ampurias», de Tarragona, amb vi.
Pallebot espanyol «Joven Paquito», de Palamós, amb càrrega general.
Iacht francès «Pays de France», de Tànger, amb el seu equip.
Llagut espanyol «Rafel Roig», de Vinaròs, amb garrofes.
Llagut espanyol «Fernando Gaset», de Vinaròs, amb garrofes.
Llagut espanyol «Virgen del Carmen Pastora», de Vinaròs, amb garrofes.

Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 44 passatgers.

Vapor espanyol «Tirso», de Cartagena i escales, amb càrrega general i 43 passatgers.

Vapor danès «Engheden», de Tromsø, amb bacallà.

Vapor anglès «Croft», de Reclavici, amb bacallà.

Vapor francès «Tetuan», de Rouen, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Marqués de Campo», d'Avilés, amb carbó.

Veler espanyol «Servol II», de Vinaròs, amb garrofes.

Veler espanyol «Paulina», de València, amb càrrega general.

Veler espanyol «San Juan Bautista», d'Almeria, amb sal.

Vapor espanyol «Teresa Pamies», de Tarragona, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Cabo Creux», de Bilbao i escales, amb càrrega general i passatges.

Vapor belga «Livonier», d'Ambers i escales, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Mogari», de Gijón, amb carbó.

VAIXELLS DESPATXATS:

Pallebot espanyol «Mascota», amb càrrega general, cap a Màlaga.

Goleta espanyola «Esperanza», amb càrrega general, cap a Alacant.

Pallebot espanyol «Trinidad Concepción», amb ciment, cap a València.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor italià «San Agostino», amb càrrega general i transit cap a Oporto i escales.

Vapor espanyol «Ampurdan», amb càrrega general, cap a Gijón i escales.

Vapor noruec «Facto», en llit, cap a València.

Vapor finlandès «Suomen Naitto», de transit, cap a Burriana.

Vapor americà «Jomar», de transit cap a Cartagena.

Vapor espanyol «Guillermo Schulz», amb càrrega general, cap a Avilés.

Vapor espanyol «Ampurias», amb vi, cap a Celta.

L'ULTIMA SESSIO REGLAMENTARIA DE LA CAMBRA DE LA PROPIETAT

President En Joan Pich es reuní la Cambra de la Propietat en assemblea ordinària, amb assistència de la majoria dels individus que integren el Ple de la Cambra.

S'assabentà la Corporació del gran nombre d'oficis, instàncies i propostions sotscrites per autoritats, entitats i propietaris, respectivament, que han estat resoltes de conformitat amb algunes, passant les altres a informe de la respectiva Comissió, merxant otorgar-se una instància en la qual, amb motiu de l'actual comprovació del Registre fiscal d'edificis i solars, es fa notar el contrast que resulta del fet que mentre diversos propietaris no han augmentat el lloguer de llurs finques, la Hisenda ha elevat un cent per cent el producte íntegre de les esmentades, amb el que, de fet, es converteix el propietari en instrument de les exigències del fisc, obligant-lo a haver d'augmentar el lloguer als seus loggers fins la quantitat fixada per l'Estat i com

Banc de Catalunya

Central: Rambla d'Estudis, 4

Agències: N.º 1: Creu Coberta, 8.
N.º 2: Sant Andreu, 148.
N.º 3: Sàmeron, 111.

Valors - Cupons - Girs
Canvi - Banca

Apartat de Correus: 583
Direcció telefònica:
CATALONIABANK

BORSA DE BARCELONA

30 de gener de 1923

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, es fa les dobles a fi de febrer: Interior 0.25/0.25, Exterior 0.27/0.30, Alacants 0.27/0.30, Anualusos 0.25, Orenses 0.10, Filipines 0.90 i 0.70, Colonials 0.25, Plats 0.17/0.20, Docs 0.11/0.25, Cáceres variable 0.15, accions Cáceres 0.08/0.25, Andalusos variable 0.20, Gran Metropolità i Metro-transversal 0.60, i Aigües 0.62/0.50.

A fi de febrer, es tanca de Nords a 69/60, Alacants a 70/00, Aigües a 115/25, Gran Metropolità a 129/25, i Metro-transversal a 115/50.

A la tarda, a la Casa Llotja, Es fa de Nords de 69/50 a 69/20 i a 69/60, Alacants de 69/80 a 70/05 i a 70/00, Andalusos a 56/40, Orenses a 18/00, Colonials a 61/75, Aigües de 115/35 a 114/00 i a 114/50, Metro-transversal de 116/25 a 116/00, i Gran Metropolità de 131/00 a 132/00 i a 131/75.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial:

Barcelona Traction and Light Power 7% «1921», a 100/25 i 100/00.
Barcelona Traction and Light Power 7% «a 107/00.
Barcelonesa de Navegació 6% «a 52/00 i 100/00.
Obligacions Espanyola Colonització 6% «a 93/00.
Foment d'Obres i Construccions 6% «a 94/50.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers	Tres. v. febrer 1923	1924	1925
París, xec, publicat	39.55	101.10	101.10
Londres, xec publicat	29.55	101.10	101.10
Berlin, xec	0.15	101.10	101.10
Viena, xec	0.01	101.10	101.10
Roma, xec	30.60	101.10	101.10
Genova, xec	0.00	101.10	101.10
Zurich, xec	120.15	101.10	101.10
Nova York, xec	6.44	101.10	101.10
Corones sueques, París	203.50	101.10	101.10
Corones sueques, Londr.	182.15	101.10	101.10

Deutes Estats

Interior	Exterior	Amort. 5%	Amort. 6%
A. 71/16	A. 71/16	A. 71/16	A. 71/16
B. 71/16	B. 71/16	B. 71/16	B. 71/16
C. 71/16	C. 71/16	C. 71/16	C. 71/16
D. 71/16	D. 71/16	D. 71/16	D. 71/16
E. 71/16	E. 71/16	E. 71/16	E. 71/16
F. 71/16	F. 71/16	F. 71/16	F. 71/16
G. 71/16	G. 71/16	G. 71/16	G. 71/16
H. 71/16	H. 71/16	H. 71/16	H. 71/16
I. 71/16	I. 71/16	I. 71/16	I. 71/16
J. 71/16	J. 71/16	J. 71/16	J. 71/16
K. 71/16	K. 71/16	K. 71/16	K. 71/16
L. 71/16	L. 71/16	L. 71/16	L. 71/16
M. 71/16	M. 71/16	M. 71/16	M. 71/16
N. 71/16	N. 71/16	N. 71/16	N. 71/16
O. 71/16	O. 71/16	O. 71/16	O. 71/16
P. 71/16	P. 71/16	P. 71/16	P. 71/16
Q. 71/16	Q. 71/16	Q. 71/16	Q. 71/16
R. 71/16	R. 71/16	R. 71/16	R. 71/16
S. 71/16	S. 71/16	S. 71/16	S. 71/16
T. 71/16	T. 71/16	T. 71/16	T. 71/16
U. 71/16	U. 71/16	U. 71/16	U. 71/16
V. 71/16	V. 71/16	V. 71/16	V. 71/16
W. 71/16	W. 71/16	W. 71/16	W. 71/16
X. 71/16	X. 71/16	X. 71/16	X. 71/16
Y. 71/16	Y. 71/16	Y. 71/16	Y. 71/16
Z. 71/16	Z. 71/16	Z. 71/16	Z. 71/16

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers	Tres. v. febrer 1923	1924	1925
París, xec, publicat	39.55	101.10	101.10
Londres, xec publicat	29.55	101.10	101.10
Berlin, xec	0.15	101.10	101.10
Viena, xec	0.01	101.10	101.10
Roma, xec	30.60	101.10	101.10
Genova, xec	0.00	101.10	101.10
Zurich, xec	120.15	101.10	101.10
Nova York, xec	6.44	101.10	101.10
Corones sueques, París	203.50	101.10	101.10
Corones sueques, Londr.	182.15	101.10	101.10

Deutes Estats

Interior	Exterior	Amort. 5%	Amort. 6%
A. 71/16	A. 71/16	A. 71/16	A. 71/16
B. 71/16	B. 71/16	B. 71/16	B. 71/16
C. 71/16	C. 71/16	C. 71/16	C. 71/16
D. 71/16	D. 71/16	D. 71/16	D. 71/16
E. 71/16	E. 71/16	E. 71/16	E. 71/16
F. 71/16	F. 71/16	F. 71/16	F. 71/16
G. 71/16	G. 71/16	G. 71/16	G. 71/16
H. 71/16	H. 71/16	H. 71/16	H. 71/16
I. 71/16	I. 71/16	I. 71/16	I. 71/16
J. 71/16	J. 71/16	J. 71/16	J. 71/16
K. 71/16	K. 71/16	K. 71/16	K. 71/16
L. 71/16	L. 71/16	L. 71/16	L. 71/16
M. 71/16	M. 71/16	M. 71/16	M. 71/16
N. 71/16	N. 71/16	N. 71/16	N. 71/16
O. 71/16	O. 71/16	O. 71/16	O. 71/16
P. 71/16	P. 71/16	P. 71/16	P. 71/16
Q. 71/16	Q. 71/16	Q. 71/16	Q. 71/16
R. 71/16	R. 71/16	R. 71/16	R. 71/16
S. 71/16	S. 71/16	S. 71/16	S. 71/16
T. 71/16	T. 71/16	T. 71/16	T. 71/16
U. 71/16	U. 71/16	U. 71/16	U. 71/16
V. 71/16	V. 71/16	V. 71/16	V. 71/16
W. 71/16	W. 71/16	W. 71/16	W. 71/16
X. 71/16	X. 71/16	X. 71/16	X. 71/16
Y. 71/16	Y. 71/16	Y. 71/16	Y. 71/16
Z. 71/16	Z. 71/16	Z. 71/16	Z. 71/16

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers	Tres. v. febrer 1923	1924	1925
París, xec, publicat	39.55	101.10	101.10
Londres, xec publicat	29.55	101.10	101.10
Berlin, xec	0.15	101.10	101.10
Viena, xec	0.01	101.10	101.10
Roma, xec	30.60	101.10	101.10
Genova, xec	0.00	101.10	101.10
Zurich, xec	120.15	101.10	101.10
Nova York, xec	6.44	101.10	101.10
Corones sueques, París	203.50	101.10	101.10
Corones sueques, Londr.	182.15	101.10	101.10

Deutes Estats

Interior	Exterior	Amort. 5%	Amort. 6%
A. 71/16	A. 71/16	A. 71/16	A. 71/16
B. 71/16	B. 71/16	B. 71/16	B. 71/16
C. 71/16	C. 71/16	C. 71/16	C. 71/16
D. 71/16	D. 71/16	D. 71/16	D. 71/16
E. 71/16	E. 71/16	E. 71/16	E. 71/16
F. 71/16	F. 71/16	F. 71/16	F. 71/16
G. 71/16	G. 71/16	G. 71/16	G. 71/16
H. 71/16	H. 71/16	H. 71/16	H. 71/16
I. 71/16	I. 71/16	I. 71/16	I. 71/16
J. 71/16	J. 71/16	J. 71/16	J. 71/16
K. 71/16	K. 71/16	K. 71/16	K. 71/16
L. 71/16	L. 71/16	L. 71/16	L. 71/16
M. 71/16	M. 71/16	M. 71/16	M. 71/16
N. 71/16	N. 71/16	N. 71/16	N. 71/16
O. 71/16	O. 71/16	O. 71/16	O. 71/16
P. 71/16	P. 71/16	P. 71/16	P. 71/16
Q. 71/16	Q. 71/16	Q. 71/16	Q. 71/16
R. 71/16	R. 71/16	R. 71/16	R. 71/16
S. 71/16	S. 71/16	S. 71/16	S. 71/16
T. 71/16	T. 71/16	T. 71/16	T. 71/16
U. 71/16	U. 71/16	U. 71/16	U. 71/16
V. 71/16	V. 71/16	V. 71/16	V. 71/16
W. 71/16	W. 71/16	W. 71/16	W. 71/16
X. 71/16	X. 71/16	X. 71/16	X. 71/16
Y. 71/16	Y. 71/16	Y. 71/16	Y. 71/16
Z. 71/16	Z. 71/16	Z. 71/16	Z. 71/16

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers	Tres. v. febrer 1923	1924	1925
París, xec, publicat	39.55	101.10	101.10
Londres, xec publicat	29.55	101.10	101.10
Berlin, xec	0.15	101.10	101.10
Viena, xec	0.01	101.10	101.10
Roma, xec	30.60	101.10	101.10
Genova, xec	0.00	101.10	101.10
Zurich, xec	120.15	101.10	101.10
Nova York, xec	6.44	101.10	101.10
Corones sueques, París	203.50	101.10	101.10
Corones sueques, Londr.	182.15	101.10	101.10

Deutes Estats

Interior	Exterior	Amort. 5%	Amort. 6%
A. 71/16	A. 71/16	A. 71/16	A. 71/16
B. 71/16	B. 71/16	B. 71/16	B. 71/16
C. 71/16	C. 71/16	C. 71/16	C. 71/16
D. 71/16	D. 71/16	D. 71/16	D. 71/16
E. 71/16	E. 71/16	E. 71/16	E. 71/16
F. 71/16	F. 71/16	F. 71/16	F. 71/16
G. 71/16	G. 71/16	G. 71/16	G. 71/16
H. 71/16	H. 71/16	H. 71/16	H. 71/16
I. 71/16	I. 71/16	I. 71/16	I. 71/16
J. 71/16	J. 71/16	J. 71/16	J. 71/16
K. 71/16	K. 71/16	K. 71/16	K. 71/16
L. 71/16	L. 71/16	L. 71/16	L. 71/16
M. 71/16	M. 71/16	M. 71/16	M. 71/16
N. 71/16	N. 71/16	N. 71/16	N. 71/16
O. 71/16	O. 71/16	O. 71/16	O. 71/16
P. 71/16	P. 71/16	P. 71/16	P. 71/16
Q. 71/16	Q. 71/16	Q. 71/16	Q. 71/16
R. 71/16	R. 71/16	R. 71/16	R. 71/16
S. 71/16	S. 71/16	S. 71/16	S. 71/16
T. 71/16	T. 71/16	T. 71/16	T. 71/16
U. 71/16	U. 71/16	U. 71/16	U. 71/16
V. 71/16	V. 71/16	V. 71/16	V. 71/16
W. 71/16	W. 71/16	W. 71/16	W. 71/16
X. 71/16	X. 71/16	X. 71/16	X. 71/16
Y. 71/16	Y. 71/16	Y. 71/16	Y. 71/16
Z. 71/16	Z. 71/16	Z. 71/16	Z. 71/16

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

classe obrera, no hagin augmentat l'import dels lloguers; passa a informe de la Comissió de Legislació Civil i Fiscal.	la idea poposada per la presidència de la Cambra de Barcelona.— a proposta del president s'acorda fer constar en acta que aquesta Corporació	Civada, a 34'50 pessetes els 100 quilos. Morese, a 34 pessetes els 100 quilos. Febrà, a 42 pessetes els 100 quilos.
---	---	--

Mill, a 33 pessetes els 100 quilos.
Panís, a 42 pessetes els 100 quilos.
Avellanes, de 52 a 60 pessetes els 100 quilos.
Bestiar. — Vagues, de 300 a 1.000 pessetes una; bous, de 300 a 1.000 pessetes un.
Aviram. — Gallines, de 8 a 13 pessetes; pollastres, de 4 a 9 pessetes; ocells, de 4 a 6 pessetes; ovis, de 275 a 3 pessetes la dotzena.

MERCAT DE FIGUERES

Figueres, 25 de gener de 1923.
Blat de primera, de 32'50 a 33'75 pessetes l'hectolitre.
Ordí, de 20 a 21'25 pessetes l'hectolitre.

Civada, de 18'25 a 17'50 pessetes l'hectolitre.
Morera, de 20'25 a 27'50 pessetes l'hectolitre.
Mongetes, de 48'75 a 50 pessetes l'hectolitre.

Faves, de 23'75 a 30 pessetes l'hectolitre.
Favons, de 32'50 a 33'75 pessetes l'hectolitre.
Voces, de 33'75 a 35 pessetes l'hectolitre.

Patates, de 20 a 22'50 pessetes el quintal mètric.
Ussada, de 9'50 a 10'50 pessetes el quintal.

Civada granada, de 8 a 8'25 pessetes el quintal.
Olls, de 169'35 a 177'40 pessetes l'hectolitre.

Paella, de 6 a 6'50 pessetes el quintal.
Alia, de 0'75 a 3 pessetes el foró.

Cebes, de 0'25 a 0'70 pessetes el foró (de 3'50 a 4 pessetes el quintal).

Aviram. — Gallines, de 11 a 17 pessetes el parell; pollastres, de 10 a 14 pessetes el parell; conills, de 7 a 9 pessetes el parell; anecs, de 17 a 20 pessetes el parell; oques, de 17 a 20 pessetes una; ovis, de 2'50 a 2'60 pessetes la dotzena; 30 dotzenes d'ovis, a 80 pessetes.

Verdures i hortals. — Bona existència i a bons preus.
Plantes. — Bona oferta, a preus regulars.

Bastanta concurrència en totes les seccions.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Barcelona, 30 gener de 1923.

Portugal	0'32 pes. escut
Argentina	2'38 » pes
Holanda	2'54 » florí
Suècia	1'72 » corona
Noruega	1'95 » »
Txeco eslovàquia	18'60 » 100 cnes.
Polònia	0'05 » 100 marcs
Romania	0'00 » 100 leis

OR

Alfons	124'00
Unes	123'50
Isabel	127'50
Quarts	123'50
Petit	123'50
Dòlars	6'40
Lliures esterlines	31'00
Francs	123'50

BITLLETS

Francs	39'00
Lires	30'25
Lliures esterlines	29'70
Marc	0'03
Corones	0'01

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra i Cia

PREUS DE COMPRA

Bitllets:	Francesos, 39'30
	Anglesos, 29'70
	Italians, 30'00
	Belgues, 35'50
	Suïssos, 119'50
	Portuguesos, 0'20
	Alemanys, 0'04
	Austriacs, 0'01
	Holandesos, 0'35
	Russos, 0'00
	Grecs, 0'00
	Suecs, 1'55
	Noruecs, 1'03
	Dinamarques, 1'05
	Romania, 3'75
	Turquia, 0'00
	Estats Units, 6'35
	Canadà, 6'10
	Argentins, 2'28
	Uruguais, 5'10
	Xilens, 0'35
	Brasilers, 0'55
	Bolivians, 1'85
	Peruans, 20'00
	Paraguais, 0'10
	Venezolans, 0'00
	Japonesos, 2'75
	Algerins, 39'30
	Egipcis, 29'70
	Filipines, 2'75

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

BORSA DE PARIS

4 per 100 Interior Espanyol	00'00
» 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant »	000'00
» Andalusos »	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» 4 1/2 per 100 »	000'00
Brasil 4 per 100 »	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	568'00
Renda francesa 3 per 100	58'10
Accions Rio Tinto	2.450

D'espectacles

ROMEA

Zacconi

La «Città morta» d'En D'Annunzio, haurà servit, si res més no, perquè En Zacconi passés una vetlla no tan atenciosa com les precedents.

Ben guanyat tenia el repos del diàleg el brau actor, després de les dues funcions del diumenge, una de les quals, el «Re Lear», és capaç d'extenuar les forces a qualsevol més jove que En Zacconi.

Per aquesta banda «Città morta» ens fou ben agradosa.

El personatge que interpretà En Zacconi és de poca feina i llum, però acceptable sota el punt de mira dels que estimen l'actor i saben plauir-lo.

Els abonats del ROMEA també reposaren en el sentit d'estalviar-se emocions fortes. Terrible és la tragèdia d'annunziana, però va tan enfarfegada de flors i violes, que s'endinsa més en les oïdes que en el cor.

Les quatre magnífiques estatuës ròniques que constitueixen els elements únics de l'acció — hi ha una dida que no compta — no ens interessen pas, car pertanyen a un món de somnià-tristes, a una mena d'òlimp exclusiu del poeta. El parla sempre, i, per consegüent, mai parlen els altres.

On no hi ha humanitat o és substituïda per símbols ampulosos, no hi ha emoció; on dorm el psicòleg dormen els espectadors que van al teatre per a no gastar llum en lectures cabalistiques.

No hi ha pas cap dubte que D'Annunzio diu belles frases, usa i abusa de les comparacions frapants; s'expressa amb imatges rònics i enlluernadores, ho i inventant conflictes que la mateixa naturalesa, pietosament, sol estalviar als homes que no es troben en disposició d'exterioritzar llurs turments, amb elegància i sonoritat de paraula; però a l'índex, quan els cadarns tronen en les gorges dels espectadors, i bronz la protesta dels que no estossen, resulta tot això, malaguanat.

Els de la «Città morta» canten en va les elegies llurs i només veiem una plasticitat d'escenes estudiada, una col·locació efectista que imposa la lletra i els llargs parlaments inflats de lirisme. Molt bé; magnífic però el dalt de compenetrar-nos amb aquella bona gent que declamen, de sentir-nos un poc representats en llurs desfici i tortures, de conèixer-los almenys, se sent defraudat. Comencem a netar que la «butaca» és dura, que un veï badalla, que es fa tard i que demà hi ha matineses....

Tota la suggestiva actuació d'En Zacconi, de la senyora Anna Cristina de la senyoreta Margarita Bagni i del senyor Benzo Ricci, no elxivirien al públic, en l'esperit del qual «Città morta» hi havia posat dosis excessives de perfums i de melodies enervants.

El temperament dels esmentats artistes, empapat de les belles creacions a base de sang i nervis, on s'hi troben com el peix a l'aigua, farà un esforç per a atemperar-se a sumptuosa nissaga d'annunziana.

La senyora Cristina estigué admirable i En Zacconi, dintre els límits que l'ingrat personatge consentia, igualment.

El paper més socorregut, per tal que es manté dintre una dolça discreta i poc complicada, és el «Blanca Maria», que interpretà la senyoreta Bagni amb aquell aire tan pur i tan ple de dignitat virginal que el costum de fer de víctima li ha imprès i que resulta tan escalent a la seva figura. Del senyor Ricci caldria dir-ne el que ja havem dit en altres ocasions, afegint que en «Città morta» es mostra fogós, expressant meravellosament la seva passió i el seu estupor quan el veu exigia l'obra.

El públic va aplaudir els actors, comprenent el bon zel que posaren en la interpretació, però, val a dir-ho, sense el gran entusiasme d'altres vegades.

Reprenem l'ala, que ja ens convé, per a la proxima vetlla, que promet ésser solemnia. — P. B.

La companyia del Ballet sobre Gel, que actua al Tivoli, gans d'abandonar Barcelona, requerida per compromisos contrats en altres capitals d'Espanya, destitja correspondre al favor d'aquest públic donant a conèixer les més formoses produccions. A aquest efecte, demà, dijous, estrenarà el famós «Carnaval» del mestre Robert Schumann, meravellós i artístic espectacle que es representa a l'Hipòdrom de Nova York, durant més de cinc centes nits consecutives.

Per a aquest quadre s'ha rebut un magnífic decorat dels Germans Tarazona, de Nova York, i un luxós vestuari, confeccionat a Berlín.

Tant La Charlotte com el director i primer ballari Mr. Kreckow i les restants parts que integren el ballet realitzen en «Carnaval» de Schumann veritables demostracions d'art, dignes de l'aplaudiment i l'admiració del nostre públic.

Els esports

ELS CAMPIONATS DE TENNIS DEL MON

El passat diumenge es procedí, segons estava anunciat en la fulla d'inscripció, al tancament d'admissió de jugadors que han de pendre part en aquests Campionats, a presència del jutge àrbitre oficialment designat, senyor Burrow, i elements de diversos clubs. Les inscripcions d'aquests països han arribat a mans del Comitè executiu amb la deguda oportunitat, llevat Portugal, per el qual país es deixà en blanc el nomenament dels seus jugadors, esperant d'un moment a l'altre que sigui comunicat oficialment.

Els entrenaments iniciats pels nostres jugadors es velen primerament alternats amb les pràctiques de l'equip anglès, i des d'ahir amb la intervenció del «Combingman» francès, l'admirable i jove jugador Lacoste, que en les seves primeres exhibicions ha assolit ja un gran cartell, tant entre els nostres jugadors com entre el nombre públic que en els tres últims dies ha envaït el palau de la Indústria.

Precisament per a evitar agombolaments en aquest sentit, el Comitè executiu d'aquests Campionats ha adoptat l'acord que es posarà en pràctica rigorosament des d'avui, de prohibir l'entrada al Palau a totes les persones que no vagin proveïdes del corresponent tiquet d'abonament, de la contrasenya de jugador o d'individu del Comitè, i en últim cas, del carnet corresponent als membres de la Junta Directiva de l'Associació de Tennis de Catalunya. Com sigui que molts dels esmentats individus es troben en l'actualitat sense les contrasenyes esmentades, se'ns prega que fem públic que poden passar a recollir-les per la Secretaria general, instal·lada a l'Hotel Ritz.

La impressió recollida de llavis dels jugadors estrangers i del jutge àrbitre d'aquests Campionats, no pot ésser més excel·lent tant en ço que es refereix a la disposició general del Palau, com en ço que afecta al resultat esportiu del torneig; en efecte, ço que constituïa la més greu preocupació dels organitzadors, és avui un motiu de llur més gran satisfacció, ja que els dubtes concernents a la intensitat de la llum diürna en les pistes del Palau, han quedat esvaïdes per l'admiració unànime dels nostres visitants que no han recatat llur entusiasme amb les frases més lloables. Avui pot proclamar Barcelona, Catalunya i Iberia que posseeix un Palau amb dues pistes cobertes, iguals a les millors del món si no superiors. Quant al resultat esportiu, podem atorgar que la participació d'un nombre tan crescut d'estats i la qualitat dels representants que oficialment han designat tots, supera a tot el que es recorda en aquesta classe de torneigs mundials.

La forma en què respon la nostra alta societat per una part i estat pla de l'esportisme català per altra, permet preveure que el Palau de la Indústria del Parc és convertirà durant la primera quinzena de febrer en el lloc de reunió preferent per al món elegant, i al mateix temps, serà el clos on culminin les emocions i entusiasmes de la nostra massa esportiva. Per a atendre degudament als dos sectors esmentats, els organitzadors d'aquests Campionats han en-

carregat el servei de buffet i restaurant a un dels nostres primers hotels que s'està instal·lant a les magnífiques dependències properes al «court» central amb una sumptuositat exquisida. Per descomptat que l'hora del té, amb que acabaran els partits de cada dia, serà amenitzat per un reputat quintet.

Aproximant-se el moment d'inaugurar els Campionats del Món, es disposen els organitzadors a revestir el partit inaugural de la solemnitat i entusiasme fervorós que mereix aquest instant, primer en la història de la nostra Pàtria.

ESPORT D'HIVERN

La Secció d'Esports de Muntanya del Centre Excursionista de Catalunya, es ven en la preloccació de suspendre els concursos de ski i luges que havien de tenir lloc a la Molina els dies 2, 3 i 4 del propiament mes de febrer, a causa de la falta de neu que s'ha fet sentir aquest any. No obstant, es prega a tots els que desitgin pendre-hi part, que estiguin preparats ja que els esmentats concursos se celebraran tot seguit que el temps ho permeti.

SINDICAT DE PERIODISTES ESPORTIUS

La Secretaria d'Aquesta entitat ens assabenta que des de demà, primer de febrer, quedaran nuls els carnets de 1922, grisos amb una ratlla vermella, que han estat substituïts per altres per a 1923, blancs, sense cap ratlla, en els quals consta el nom i fotografia de l'interessat i firmes del director del seu periòdic i del president del Sindicat.

A les entitats se'ls ha remès facsimil del nou carnet i llista de socis perquè no admetin cap carnet que no sigui de l'any actual.

PROVA REGULARITAT BARCELONA - SARAGOSSA

Al Reial Moto Club de Catalunya es procedeix a ultimar els preparatius d'organització d'aquesta prova, la primera etapa de la qual, Barcelona-Saragossa, tindrà lloc el dia 2 de febrer propiament, i la de tornada, Saragossa-Barcelona, el dia 4.

Per a donar les degudes instruccions als controls, aquesta nit, de set a vuit, celebraran una reunió els controls que han d'actuar en el curs de la prova amb la seva Comissió organitzadora.

Segons disposa l'article 21 del Reglament perquè es regeix aquesta carrera, avui i demà presentaran llurs vehicles els concursants, al local del Reial Moto Club de Catalunya, de sis a vuit de la tarda, per a procedir al precintatge dels dits vehicles.

La sortida a Saragossa en l'etapa de tornada, el dia 4 de febrer, es donarà a les quatre del matí per als concursants que efectuen el recorregut a 30 quilòmetres per hora; a dos quarts de cinc, per als que l'efectuen a 32 quilòmetres per hora, i a tres quarts de cinc, als que efectuen el promig de 33 quilòmetres per hora.

Els Pomells de Joventut

Festa dels Pomells de Sant Cugat

Per la diada de la Candelera, divendres vinent, al poble de Sant Cugat, sota les voltes d'aquell mil·lenari i artístic monestir, els Pomells de Joventut hi celebraran gran festa per a solemnitzar el bell gest d'aquell Ajuntament que ha posat el nom de Plaça dels Pomells de Joventut a una de les del poble, perpetuant així el nom de tan simpàtica institució.

Un dels actes serà la benedicció de les banderes dels Pomells «La Llar», «Cors Blancs», «L'Escò» i «Calu de Pàtria», apadrinades, respectivament per En Josep Serra i Ustrell, secretari del Directori dels Pomells i N'Antònia Rabaseda, esposa del conseller de «La Llar»; pel regidor de Barcelona, En Joaquim Degollada i la seva gentil filla Na Francisca; per En Josep M. Folch i Torres, mestre-director del Pomells, i per N'Alexandre Bulart i Riap, president de l'Ateneu Democràtic del districte VII, i la xamona sena Na Maria Teresa Degollada.

Després de la benedicció, al claustre del monestir, es farà remesa de les banderes que seran portades al balcó de la Casa Consistorial presidint la ballada de sardanes i altres danses populars que es farà a la Plaça Major.

Després hi haurà dinar de germanor, els tiquets per al qual es podran recollir fins avui, dimecres, dia 31, a la nit, a casa del conseller, carrer de Diputació, 158, principal, segona, o a l'Ateneu Democràtic, carrer d'Aragó, 135.

A la tarda, Festa Patriòtica: repariment de premis als concursants de lectura i escriptura catalanes, proclamació de la Reina de la Festa, cançons amb gestes, ballets, parlaments; homenatge de les banderes dels Pomells, parlament d'En Josep M. Folch i Torres; concert per l'Orfeó de Sant Medi; chor unànim cantant l'himne dels Pomells i altres himnes.

Els expedicionaris de Barcelona, sortiran amb tren especial del ferrocarril electríc, a les nou del matí en punt, i retornaran també en tren especial a les vuit del vespre. Els tiquets per a aquests trens especials, es repartiran fins demà, dijous, a la nit.

Noves Junes

En virtut de la renovació de càrrecs efectuada darrerament pel Centre Popular Catalanista en reunió general ordinària, ha quedat constituït el seu nou Consell directiu en la següent forma:

President, Josep Cararach Mauri; vice-president, Manuel March; tresorer, Damià Cararach Borràs; comptador, Josep Castellet; vocal primer, Joan Calafameras Solé; vocal segon, Jaume Màximo; vocal tercer, Joan Gallarda Mauri; vocal quart, Josep Carrió; secretari, Antoni Bachs Gabriel.

També ha quedat renovada la Junta del seu Grup Feminal de la següent manera:

Presidenta, Maria Gotós; vice-presidenta, Raimonda Cararach; secretaria, Pepeta Pujol; vice-secretaria, Cèlia Boguñá; tresorer, Elionor Ventura; vocals, Rosa Ventura, Dolores Bachs i Carme Saladrigas; bibliotecària, Maria Brau.

En Junta celebrada al Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou varen ésser nomenats per a constituir el Consell directiu d'aquesta entitat, durant l'any en curs, els individus següents:

President honorari, don Antoni Daumas; president, don Josep Cifra; vis-president primer, don Emili Daumas; vis-president segon, don Isidre Caballera; secretari, don Francesc de A. Morera; vice-secretari, don Josep Maria Ferrés Cortés; tresorer, don Lluís Gibert; comptador, don Joaquim Ribera; bibliotecari, don Ramon Parera; vocals, don Josep Romeu, Agustí Felip i Josep Aulet.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, 44 de propietat i abonament. A un quart de deu. La nova òpera en dos actes, un próleg i epíleg, del mestre Max Schillings, **MONNA LISA**, prenent-hi part els celebrats artistes senyores Hagren, Marher, Guerrieri, Lucchi; senyors Laubenthal, Rode, Henke, Dirigirà l'orquestra l'autor de la música Max Schillings. — Demà, cinquena sortida del divo tenor CARLO HACKET, amb l'òpera **MANON**, prenent-hi part la celebrada soprana Baldassarre Tedeschi i senyors Ghirardini, Olazola. — Divendres, tarda: Darrera representació de **MONNA LISA**. — Pròxima setmana: **TRISTANY I ISOLDA**.

Gran Teatre del Liceu

Temporada de Quaresma. Quatre grans concerts pel genial pianista **EMIL SAUER**: Dies 22, nit; 25, tarda; 128, nit, de febrer, i 3 de març nit. — Queda obert l'abonament. — Als senyors abonats a la present temporada d'òpera se'ls reservaran llurs localitats fins el dia 4 de febrer.

Teatre Català ROMEA

Telefón 3500 A. — Avui, dimecres, **SERATA D'ONORE I COMIAT** del col·le de l'escena Comm. **ERMETE ZACONI**, amb la seva genial creació, **UN PADRE PRODIGO** d'Alexandre Dumas.

Demà, dijous, tarda: Espectacles per a infants: **ELS PASTORETS**, amb l'arribada dels Reis i obsequis als nens i nenes concurrents a l'espectacle. Nit: **Tertúlia Catalanista**. Estrena de **LA RIQUESA DE SIMONIDES**, comèdia en tres actes, d'A. P. Marany.

Divendres: Diada de la Candelera. A les tres de la tarda: Darrera irremissiblement d'ELS PASTORETS, amb els Reis i obsequis als nens i nenes. A dos quarts de sis i nit, a les deu: LA RIQUESA DE SIMONIDES.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Demà, dijous, 1 de febrer, a les cinc: **Espectacles per a infants**, últim dia feiner del meravellós espectacle en cinc actes i 19 quadros, d'En Folch i Torres, ELS PASTORETS O L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS, amb l'arribada dels Reis Reis que obsequiaran els nens i nenes concurrents a l'espectacle. — Nit: **Tertúlia Catalanista**. Estrena de la comèdia d'A. P. Maristany.

LA RIQUESA DE SIMONIDES
Divendres, diada de la Candelera. A les tres: ELS PASTORETS, amb els Reis i obsequis als nens. A dos quarts de sis i nit: LA RIQUESA DE SIMONIDES. — Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

Avui, dimecres, tarda, a les cinc: **Selecció programa** a preus populars: Butaca, 2 pessetes, pels reis del pati-ganiveta. **LA CHARLOTTE i KRECKOW** a la seva Companyia, amb el seu meravellós

BALLET SOBRE GEL

dues nodridíssimes parts de programa. Nit, a les deu, colossal programa: **Divertissements, Scheherazade, Tuto i May** (jongleurs). Novíssims ballets. — Demà, tarda, selecta matinée, a preus populars. Butaca, 2 pessetes. Nit, colossal cartell, figurant en ell la primera representació del ballet, **CARNAVAL de R. Schumann**, grandiosa i fastuosa presentació. Decorat i vestuari exprofessos per a aquest ballet. — Divendres, tarda i nit, grans programes. — Dissabte, nit: funció en **Honor i Benefici de LA CHARLOTTE** Programa escollit. — Es despatxa a Comptaduria.

Teatre de Novetats

Avui, dimecres, 31 de gener de 1923. Tarda, a les cinc, i nit, a les deu. **ANTEPENULTIMES FUNCIONS DE LA TEMPORADA D'OPERA I CINEMATOGRAF**, L'OBRA DEL DIA **LA PROHIBICION DEL BESO**. De bella música. Esplèndida presentació. Grans ballables. — Demà, dijous: Penúltimes: a les cinc i a les deu. — Divendres: Comiat. Últimes definitives. Tres seccions: A dos quarts de quatre i a les sis: LA PROHIBICION DEL BESO. Nit, a les deu: MISS VENUS. — Es despatxa a Comptaduria.

Teatre de Novetats

Dues 4, 5, 6, 7, 11 i 14 de febrer, Grandiosos esdeveniments esportiu projectat de les cèlebres pel·lícules **FORÇA I DESTRESA** que han obtingut immens èxit a tot Europa i Amèrica. **MOLT AVIAT, DETALLS.**

ELDORADO

Avui, dimecres, tarda, a tres quarts de cinc. Nit, a les deu. Extraordinària.

ris espectacles. **LEOPOLD FREGOLI**. Colossal programa: Primera part: Projectat d'una interessant pel·lícula. **EXITATS DE ELS THEUDS**, gimnastes **SOLEDAT MIRALLES**, celebrada ballarina. **KANUI LULA TRIO**, músiques de les Illes Hawai. Comiat de la gentilíssima cobejadora **PAQUITA ARROYO**. Segona part: Marxa **FREGOLI**. L'èminent artista **FREGOLI**, en son repertori excèntric i grans creacions. Tercera part: L'aproposít de grandiosos èxit, amb nova presentació de tipus. **FREGOLI, EMPRESARI**. — Demà, dijous: **REAPARICIO DE PILAR ALONSO**. — Divendres: Festa de la Candelera. **COLOSSALS ESPECTACLES FREGOLI-ALONSO**, per a comiat de **LEOPOLD FREGOLI**. — Aviat grans debuts. — Dissabte, el gran **BALDER**.

Teatre de Novetats

Vuit elegants **BALLS DE DISFRESSES** **AURIGEMMA-CANADO**
Dissabte, dia 3 de febrer **BALL BLAU**
El dia 8 de febrer, a dos quarts de quatre de la tarda: **GRAN CERTAMEN INFANTIL DE VESTITS**. Localitats: Casa Aurigemma, Fernando, 53, i a la taquilla del teatre.

TEATRE NOU

COMPANIA ARGENTINA **MUÑO - ALIPPI**
Avui, dimecres, tarda, a les cinc. Gran moda. Nit, a les deu. Especial. Primer: **LOS DIENTES DEL PERRO**; segon: estrena de la comèdia en un acte, original de Robert L. Cajal, **POMPAS DE JABON O EL VERANEO DE DON PONCIANO**; tercer: monòleg, pel senyor Muño; quart: **GRAN FESTA CRIOLLA**. — Nota: Demà, dijous, gran festa argentina. Programa selectíssim.

TEATRE COMIC

Avui, dimecres, nit, a dos quarts de deu. El drama en vuit actes, inspirat en la famosa novel·la de Victor Hugo, **LOS MISERABLES**.

Teatre Victoria

Temporada d'operetes cinematogràfiques
Inauguració dissabte, 3 febrer **L'exit sense precedents MISS VENUS**
Cèlebre opereta en 5 actes del mestre alemany **HANS AILBOUT**, adaptació espanyola, cantada per gran conjunt i cor general. Es despatxa a Comptaduria per a dissabte i diumenge, tarda i nit.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil Josep Santpere
Avui, dimecres, 31 de gener. Tarda, a les cinc. A **L'OMBRA DE MONTJUICH**. Nit, a les deu. **CORNUTS I CONDECORATS**.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
Guell - Tudela - Asquerino - Cortès
Avui, dimecres, tarda, a les cinc. **MATINEE POPULAR. BUTACA PLATEA, UNA PESSETA. L'EXIT D'EXECUCIO I PRESENTACIO** en tres actes.

EL AMIGO TEDDY
Interpretant el paper de Teddy W. Kimberley, el senyor Tudela.

Nit, a les deu. **POPULAR. BUTACA PLATEA, DUES PESSETES. EL CREIXENT EXIT DE BROMA**. La joguina en tres actes d'Antoni F. Lepina.

MI COMPANERO EL LADRON

Interpretant el paper de DUQUE (LADRON), el senyor Guell. Decorat nou dels senyors Bulbena i Girbal.

Demà, dijous. **MODA POPULAR. Tarda. MI COMPANERO EL LADRON**. Nit. **EL AMIGO TEDDY**. Divendres. **FESTA DE LA CANDELERIA**. Tarda, a un quart de quatre. Primera SECCIO. **EL AMIGO TEDDY**. A les sis, secció especial. **LOS FRES-COS**. Nit, a les deu. **MI COMPANERO EL LADRON**. — Dissabte, nit. **ESTRENA A ESPANYA** de la comèdia en tres actes, de Josep A. i Ferran Fernández Portero.

LA MORAL DEL AMOR

Es despatxa a Comptaduria. — Telèfon 4134 A.

ULTIMS DIES

PREUS BARATISSIMS
General 1 ptes.
Preferència 2 »
Cadires de pista 3 »
Cada dia matinée a dos quarts de cinc. Nit, a les deu

CIRC PALISSE

Marquès del Duero
GRAN Escena Aquàtica
Original Tobogan pels 30 óssos nedadors
Gran Piscina contenint 50.000 litres d'aigua instal·lada expressament a la **Pista Central**
En totes les representacions tot el Programa complet
ULTIM DIA diumenge, 4 de febrer
Adéu a Barcelona

TEATRE GOYA

COMPANIA DE COMEDIES
Avui, dimecres, tarda, a les cinc (Preus econòmics). **ULTIMA DE LA CORTE DE NAPOLEON**. Nit. **ESTRENES**. A les deu. **AL RUGER DEL LEON**. Comèdia en tres actes, de **PILAR MILLAN ASTRAY**. Protagonistes Carme Cobeña i Carme Oliver Cobeña. i **VUELO DE ALONDRA** (un acte), per Carme Oliver.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda
Avui, dimecres, tarda i nit. Grandiosos programes. La pel·lícula instructiva, **LA CAÇA DE L'OS BLANC**; la còmica, **TRIQUITRAQUE**; la de divertit argument, **CAVALLER D'INDUSTRIA PER ESPORT**; gran esdeveniment cinematogràfic, primera jornada de la colossal pel·lícula de sèries, superproducció de marca alemanya, **U. F. A., L'HOMME SENSE NOM**; la comèdia de gran bromes, **HAROLD COMEDIANTE**, pel cèlebre artista «El de les ulleres». — Demà, dijous. Grans programes. Grans estrenes.

Saló Catalunya

Gran Cinema de Moda
Notables quintet **JORDA** i tercet **TORRENTS**. — Avui, dimecres, grandiosa estrena del Programa Ajuria: «Enamorada del seu xofre», formosíssima comèdia, per Ethel Clayton, una veritable joia d'art, que ningú deixarà de veure. Succés colossal: «L'excèntric», última creació de l'imitable Douglas Fairbanks; «Triquitraque vertiginós», còmica; «Vacances d'Ambrós», de bromes. — Demà, dijous, estrena: «Viatge del príncep de Gales», sisena i última jornada. — Dilluns, «Blanchette», preciosa comèdia de la vida real. — Aviat: «Animals rífenya», pel·lícula patriòtica i de costums del Marroc. — Avui, preus corrents. El millor programa de Barcelona, es projecta al Saló Catalunya.

FUTBOL

Grans partits internacionals. Dies 2 i 4 de febrer.

U. T. E. de Budapest

que figura a la davantera del campionat d'Hongria, contra

C. D. EUROPA

A les tres de la tarda.

Reial Circol Artístic

Gran Ball de Disfresses
El dia 12 de febrer de 1923
TEATRE NOVETATS
Direcció i Cavalcada, a càrrec de tots els Artistes. Venda de llotges i localitats, al Reial Circol Artístic.

AMICS DE LA MUSICA

Avui, dimecres, a dos quarts de deu de la nit.
CONCERT PEL QUARTET WENDLING
Amb la cooperació del pianista **ALFRED HOEN**

Programa: Quintet op. 44, SCHUMANN; Quartet desd, BEETHOVEN; Quintet op. 51, DVORACK.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Exposició del Pessebre

CASA DE CARITAT
Grans exhibicions artístiques dels senyors Junyer, Ros i Güell, Morales, Bulbena i Girbal. Hi pendran part en les vetilades de sis a vuit de la tarda dels dijous i dies festius, fins a la Candelera, diferents orfeons i agrupacions de dansaires.
Entrada pel carrer de Valldonzella

Frontó Principal Palau

Avui, dimecres, tarda, a un quart de cinc, dos interessants partits. Nit, a un quart d'onze, extraordinari partit de pilota a pala. **IRAUREGUI** i **ARRARTE** contra **QUINTANA** i **AGUIRRE**. Després es jugarà un partit a cistella per joves pelotaris. — Demà, monumental partit a pala.

Terramar-Sitges

PARC HOTEL, deliciosa carretera asfaltada. Telèfon 1341.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Exit **NITA IBANEZ**, **OLIVARES**, **TROUPE ROLANDO** i altres importants números. Tots els dies Aperitif, Dancing i gran Tablérin Américà. **GRANS BALLS DE DISFRESSES**.

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanista

TEATRE CATALA ROMEA
Demà, dijous, **ESTRENA** de: **LA RIQUESA DE SIMONIDES** comèdia en tres actes d'A. P. Maristany. — Es despatxen vals: Barreteria Gilii, Hospital, 16 i Relletgeria Mullor, Davallada de la Presó, 8.

COPIES

a màquina
Circulars, Sobres.
Preussense competència. Demaneu el follet explicatiu de tots els altres serveis de la casa **EMPRESA IDEAL D'INFORMACIO**
Rbla. Flors, 16, baixos

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les de **ELECTROQUIMICA**
Bobinas - Instal·lacions
Reparacions
Maquinaria Electrica, S. A.
(Antic taller Balcells)
Corts Catalanes, 416. T. 558 H.

Pianos i pianoles

nous i d'ocasió. Planeta, 41. Casa Campa.

Avisos

ANGLÈS

Lliçons i traduccions de l'anglès, el francès, l'italià i el polonès per professora anglesa. Avinguda de la República Argentina, núm. 214.

Soldats quota

S'encarrega de tot lo necessari l'Escola d'Instrucció militar «Alfonso XIII». Oficines Llauder, 1, primer, 3.ª (davant Quafatura Superior de Policia). De 10 a 2 i de 4 a 8. Informació de franc.

Lloguers

A La Garriga
Cedre torra barata per a febrer i març, completament emmoblada. Cardener, 23, G. De 19 a 5.

Solar tancat

de lloga carrer de Cerdunya tocant a València. Raó: Portaforrissa, 18, entresol. 1.ª De 4 a 7.

A Sarrià

Donaré 100 pessetes al qui em proporcioni botiga o principal, lloguer de 20 a 30 duros al mes, lloc cèntric. Raó: La Textil Catalana, Plaça de l'Àngel, cantonada Tapineria.

Rambles lloga

2 apartadors per a exposició. Raó: Cecs Boqueria, 3.

Edificis Reforma

Granvia Laietana. Plaça de l'Àngel. Basen: resten per a llogar tres magnífics i econòmics locals per a oficines i despatxos. Administració, Granvia Laietana, núm. 23.

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 73, entresol. C. BIEGER.

Traspassos

Pensió d'artistes
8 pisos amb hostes, gran negoci, traspaso amb tot el mobiliari. Raó: Ramelleres, 2, escriptori.

Es traspasa

tenda i magatzem i un bon pis, és tota una casa, propi per a indústria i venda, sortida per dos carrers. Raó: carrer del Penedès, 8, segon, 2.ª, Gràcia.

Traspasso pis pral.

buit o emmoblat, lloguer 150 pessetes. Escriure al núm. 2813, Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (anunci).

Traspasso botiga

amb habitació, lloguer 100 pessetes. R: Carrer Passatge Virreina, 1, baixos.

Canvio pis

esplèndid pis Salmeron, 75 pessetes, per altra petit. Escriure 2843, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (Anunci).

Vendes

Dormitori

cotxe p. nens i altres mobles, es venen. C. Vendrell, 25, 1.ª

Piano ocasió

creuat de color. C. Universitat, 90, entresol.

Gramola i 65 discos

Tot en molt bon estat, venç per 300 pessetes. Valladolid, 26, baixos, Sans.

Venc preciosa casa-torra

al carrer Diputació, 461, al costat carrer Marina, disponible amb 6.700 p. de sup. En 72.000 ptes. Consta de soterrani, baixos i pis independent, jardí, moderna.

Per absentar-me

venç casa meublad acreditada al centre Elxample. R: Ramelleres, 2, escriptori.

Casa ocasió

per repartiment herència carrer Carme, superfície 617 mts., 15.425 p., propia per a indústria, comere de porrenir, a preu de terreny. València, 198, 3.ª, 2.ª De 3 a 5.

Remolcs

nous de 2 i 4 rodes venç, preu de ganga. Escriure a M. R. núm. 4306, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, n.º 16 (Anunci).

VENDA

arrendo, vedat miner coure, plata, labors, 16 km. carretera, estació Robledo. Arrendat Feliarroya es disposava explotació quan es van suspendre els negocis. Llista Madrid, Nicolau Fernández. Sense correccions.

Dues cases C. Sans

més de 22.000 pams terreny: 16.000 ds., gran ganga. **CASA A S. GERVASI** baixos i 3 pisos, 6.500 duros Cecs Boqueria, 3

Singer bobina central

recreter es venç. Rocafort, 155, pral. 1.ª

Bancs fuster

armari i estanteries. Es venen. C. de Cent, 433.

Billar

gran tamany, fabricació anglesa, estat nou, venç. Escriure M. R. 4206 Rambla de les Flors, 16 (anunci).

Auto torpedo

Overland, tipus 4 nou, es ven a termini, Consell de Cent, 433.

Joles d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.
Joieleria de J. Muñoz
Rambla de les Flors, 8 A.
Cardenal Casañas, 8.

MEDICAMENTS

químicament purs, específics farmacèutics i aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Balta, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Demandes

de colmadó amb bones referències i aptituds es necessita intern. Es una bona oportunitat per a jove treballador. Preferible qui coneixi clientela de l'Exemple. Passeig de Gràcia, 75. De 11 a 2.

Bon dependent

de colmadó amb bones referències i aptituds es necessita intern. Es una bona oportunitat per a jove treballador. Preferible qui coneixi clientela de l'Exemple. Passeig de Gràcia, 75. De 11 a 2.

Falta jove

pràctic en despatxar vins. Raó: Ramelleres, 7, agència. De 4 a 6.

Serventes

de totes classes, col·loco, Passatge Virreina, 24. Casa seriosa.

Jove de 24 anys

competent en maquinària ferro i fusta, utilitza, olis i corrents. Referències de primer ordre, es col·locaria en casa important, com a cap de vendes, subgerent o càrrec anàleg.

Administració

finques, secretaria particular, comptes corrents, defensa gratis assumptes judicials per a perit. Riudarenes, 6, primer.

L'anunci

més eficaç i econòmic és l'instal·lat a les pises dels baixos de

l'Empresa Ideal d'Informació

Rambla Flors, 16, baixos
Admetem anuncis per a tots els periòdics.
Grans descomptes

Dispeses

Esplèndida habitació
amb bany al carrer, s'ofereix per a 1 o 2 amb pensió. Avinyó, 31, 1.ª, 2.ª

Doctor Dou

núm. 15, 3.ª, 1.ª, desitjo hostes a tot èxit.

Habitació

amb pensió per a matrimoni o persona sola. Tracte familiar. Comte Assalí, 74, 1.ª, 2.ª

Habitació

senyor sol a dormir. Provença, 236, 1.ª, 1.ª

Lloga habitació

emmoblada. Rocafort, 155, pral. primera.

Família française

oferta chambre meublée. Corts, 645, segon, segon.

Quotes

Pensió de família. Habitació per a 4 amics a 135 ptes. més a tota pensió. Menjar casolà. Cardenal Casañas, 15 i 17, pral.

Bonic gabinet

per a senyoreta o matrimoni, bany, carrer, molt sol. Consell de Cent, 291, primer.